

A magyar néprajztudomány bibliográfiája, 1990

Összeállította: Csonka-Takács Eszter

TARTALOM

A. Általános művek	
I. Atlasz, bibliográfia, lexikon	253
II. Kutatók	254
III. Tudomány- és kutatástörténet	260
IV. Általános elméleti és módszertani kérdések	261
V. Összefoglaló és vegyes tartalmú művek	264
VI. Gyűjtési és kutatási beszámolók, tanfolyamok, táborok	265
VII. Folklorizmus, hagyományörzés	265
VIII. Néprajzi filmek, fényképezés	267
IX. A néprajz szervei és intézményei	267
a) Múzeumok, muzológiai kérdések, restaurálás	267
b) Kiállítások	268
c) Tájházak, néprajzi gyűjtemények	269
d) Kongresszusok, konferenciák, tudományos tanácskozá- sok, emlékülések	269
e) Magyar Néprajzi Társaság	270
f) Néprajzi egyesületek, társaságok, intézetek	270
g) Oktatási intézmények, programok, műhelyek	271
B. Tájak, népcsoportok	
I. Tájak, települések	271
II. Népcsoportok, nemzeti identitás, etnogenezis	274
a) Általános, elméleti kérdések	274
b) Magyar néprajzi csoportok	276
c) Etnogenezis	276
C. Tárgykörök	
I. Település, építkezés, lakóház	277
II. Gazdálkodás, gazdasági eszközök	280
a) Földművelés, növénytermesztés	282
b) Szőlőművelés	283
c) Erdőgazdálkodás	284
d) Gyűjtögetés, vadászat, halászat	284
e) Méhészet	285
f) Állattartás, pásztorkodás	285

III. Kereskedelem, vásárok	286
IV. Közlekedés, teherhordás, híradás	287
V. Táplálkozás	287
VI. Népi technológia, malom	288
VII. Népművészet	288
a) Általános és elméleti kérdések	288
b) Faragás, festés	289
c) Szövés, hímzés	290
VIII. Mesterség, kézmű- és kisipar	290
IX. Bútor és lakáskultúra	291
X. Kerámia	292
XI. Visélet, ékszer	292
XII. Társadalom, társadalomnéprajz	293
a) Történeti és általános kérdések	293
b) Források	295
c) Egyes tájak, települések társadalma	296
d) Migráció, népesedéstörténet	297
e) Jelenkutatás – A mai magyar falu társadalma	299
f) Család, családszervezet, rokonság	299
g) Nemek, korcsoportok	300
h) Osztályok, rétegek, csoportok	300
i) Intézmények	301
1. Iskola, oktatás	301
2. Céhek, egyletek, kisipar	301
3. Egyesületek, társulatok	302
XIII. Jog	302
XIV. Néphit, vallás, mitológia	302
a) Általános és elméleti kérdések, összefoglalások	302
b) Hiedelmek, hiedelemalakok	304
c) Mágia	304
d) Népi vallásosság	305
1. Szentek kultusza	307
2. Búcsú	307
e) Mitológia	308
XV. Orvoslás, higiénia, állatgyógyítás, természetismeret	308
XVI. Szokás	310
a) Általános és elméleti kérdések, vegyes tartalmú művek	310
b) Az emberi élet	310
1. Születés, gyermekkor	310
2. Szerelem, házasság	311
3. Halál, temetés	311
c) Az esztendő	312
d) Munkavégzéshez kötődő szokások	314

XVII.	Népköltészet	314
	a) Általános és elméleti kérdések	314
	b) Népköltési gyűjtemények, szövegközlések	315
	c) Népi líra	316
	d) Ballada	317
	e) Mese	317
	f) Monda, legenda	318
	g) Kisebb műfajok	318
	1. Közmondás, szólás, találós kérdés	318
	2. Anekdota, mondóka	318
	3. Népi imádság, rítusének, népének	319
	h) Élettörténet, visszaemlékezés	319
XVIII.	Népi írásbeliség	320
XIX.	Népzene, népi hangszer	320
XX.	Tánc	321
XXI.	Népi játék	322
XXII.	Népi színjáték, dramatikus népszokás	322

A. ÁLTALÁNOS MŰVEK

I. Atlasz, bibliográfia, lexikon

- Banner János műveinek jegyzéke. Összeállította Korek József. In: Emlékkönyv Banner János születésének 100. évfordulójára. Móra Ferenc Múzeum–Magyar Nemzeti Múzeum, Szeged–Bp., 1990.
- Barsi Ernő publikációi. Összeállította Kecskés Péter. = NéprH 1990. 3–4. sz. 99–102.
- Bibliográfia a kéziratok honismereti helytörténeti művekről. 12. Összeállította Tóth Dezső. = VmHT 14. sz. 1990. 171–180.
- *GUNDA Béla: Die ungarische ethnographische Kartographie. In: Bericht über den siebzehnten öster. Historikertag in Eisenstadt. Hrsg. v. Mikoletzky, Lorenz. Öst. Hist. Verb., Wien, 1989.
- GYURIS György: Bálint Sándor munkássága. = Szegedi műhely 1990. 1–4. sz. 123–144.
- Heves megye helyismereti irodalma. Összeállította, szerkesztette Guszmanné Nagy Ágnes. Bródy Sándor Megyei Könyvtár, Eger, 1990. 205 l.
- Hofer Tamás tudományos munkássága. Összeállította Flórián Mária. = Népi kult.-népi társ. 15. sz. 1990. 15–35.
- HOPPÁL Mihály–JANKOVICS Marcell–NAGY András–SZEMADÁM György: Jelképtár. Helikon, Bp., 1990. 256 l. (Curiositas 3.)
- Kéziratok térképek az Országos Széchényi Könyvtár Térképtárában. 1. köt. 1. rész. Önálló kéziratok térképek (1–1227). 1. köt. 2. rész. Önálló kéziratok térképek (1228–2081). Szerkesztette Patay Pálné, Plihal Katalin. Országos Széchényi Könyvtár, Bp., 1984–1990.
- MOLNÁR Adrienn: Az 1945 és 1989 tavasza közötti magyar vallásszociológia válogatott bibliográfiája. = Szociológia 1990. 3–4. sz. 251–268.
- Orbán Balázs, 1829–1890. Válogatott bibliográfia. Összeállította Császi Irén, Héthy Zoltán. Bihari Múzeum, Berettyóújfalu, 1990. 28 l.
- PAPP Géza: Die Quellen der „Verbunkos-Music“. Ein bibliographischer Versuch. = StudMus 1990. 1–4. sz. 55–224.
- ROMSICS Imre: Módszerek, források, kritikák. A történeti Kalocsa szállásainak bibliográfiája. Országos Közművelődési Központ, Bp., 1990. 115 l. (Szociográfiai munkafüzetek)
- Schriftenverzeichnis von Tamás Hoffmann. Hrsg. v. Magda S. Gémes = NéprÉrt 71–73. sz. 1989–1991. 6–16.
- VOIGT Vilmos: A Hungarian Encyclopedia (1653) with references to semiotics. = Semiotica 1990. 3–4. sz. 235–255.

II. Kutatók

PÉTERBENCZE Anikó: Lőrincz Luca moldvai csángómagyar asszony emlékére. = NéprH 1990. 3–4. sz. 112–114.

*VOIGT Vilmos: Ein unbekannter Klassiker der Volksforschung aus Ungarn. In: Ländliche Kultur. Hrsg. S. Becker, A. C. Bimmer. Otto Schwartz Co., Göttingen, 1989.

BÁLINT SÁNDOR

APRÓ Ferenc: A vádlott: B. S. = Szegedi műhely 1990. 1–4. sz. 89–95.

BÁRKÁNYI Ildikó: B. S. emléke Szegeden. = NéprH 1990. 1–2. sz. 45–46.

Emlékek Bálint Sándorról. = Szegedi műhely 1990. 1–4. sz. 3–52.

LELE József, ifj.: B. S. és Tápé. = Szegedi műhely 1990. 1–4. sz. 75–77.

LELE József, ifj.: B. S. közelében. = CSMHHír 1990. 21–25.

BALLA PÉTER

Beszélgetés Balla Péterrel. Riporter Matyikó Sebestyén József. = Som 1990. 1. sz. 53–61.

BÁN IMRE

DANKÓ Imre: B. I. és a múzeumügy. = Múzeumi kurír 60. sz. 1990. 24–27.

BANNER JÁNOS

Emlékkönyv B. J. születésének 100. évfordulójára. Szerkesztette Fodor István. Móra Ferenc Múzeum–Magyar Nemzeti Múzeum, Szeged–Bp., 1990. 116 l.

BARABÁS JENŐ

DANKÓ Imre: A hetvenéves B. J. köszöntése. = NéprH 1990. 3–4. sz. 97–98.

BARSI ERNŐ

KATONA Imre: Köszöntjük a hetvenéves Barsi Ernőt. = NéprH 1990. 4. sz. 98–99.

BARTÓK BÉLA

Bartók és Kodály levelezése. Közreadja Eősze László. = ÚjholdÉvk 1. sz. 1990. 375–409.

BÁTKY ZSIGMOND

HOFFMANN Tamás: B. Zs. emléktáblája előtt. (Elhangzott Székesfehérváron, 1989. december 15-én.) = NéprH 1990. 1–2. sz. 44–45.

BÉKEFI ANTAL

NÉMETH István: A Bakony szerelmese. Emlékezés Békefi Antalra. = MegyPedKörkép 1990. 2. sz. 11–17.

BOGLÁR LAJOS

KÉZDI NAGY Géza: Köszöntjük a hatvanéves Boglár Lajost. = NéprH 1990. 1–2. sz. 53.
MONOD, Jean: Hommage à Lajos Boglár. In: Etnológiai tanulmányok Boglár Lajosnak ajánlva. Magyar Tudományos Akadémia Orientalisztikai Munkaközössége, Bp., 1990. 9. (Történelem és kultúra 5.)

TÓKEI Ferenc: B. L. 60. születésnapjára. In: Etnológiai tanulmányok Boglár Lajosnak ajánlva. Magyar Tudományos Akadémia Orientalisztikai Munkaközössége, Bp., 1990. 7–8. (Történelem és kultúra 5.)

Válogatás B. L. tudományos írásaiból. Szerkesztette Borsányi László, Ecsedy Csaba. In: Etnológiai tanulmányok Boglár Lajosnak ajánlva. Magyar Tudományos Akadémia Orientalisztikai Munkaközössége, Bp., 1990. (Történelem és kultúra 5.)

BUDAY GYÖRGY

PÉTER László: B. Gy. (1907–1990). = NéprH 1990. 3–4. sz. 108–111.

CSISZÁR ÁRPÁD

*KOREK József: Búcsú Csiszár Árpádtól. 1912–1989. = NyJAMÉvk 27–29. sz. 1984–1986. 7–10.

DEDINSZKY GYULA

KRUPA András: D. Gy. jubileumára. = NéprH 1990. 3–4. sz. 89–90.

SZILÁGYI Miklós: D. Gy. köszöntése. = BékésiÉ 25? 1990. 375–378.

DÉGH LINDA

VOIGT Vilmos: D. L. köszöntése. = NéprH 1990. 3–4. sz. 96–97.

ERDÉLYI JÁNOS

BALASSA Iván: E. J., a folklór kutatója. = Széphalom 3. sz. 1990. 243–256.

FARAGÓ József: E. J. és az erdélyi magyar népköltészet. = Művelődés 1990. 4–5. sz. 29–33.

SZENTIMREI Mihály: E. J. mint főkönyvtárnok. = Széphalom 3. sz. 1990. 257–262.

ERDŐS JENŐ

DANKÓ Imre: Biográfiai–bibliográfiai jegyzetek E. J. (1912–1982) életéhez és munkásságához. = Múzeumi kurír 60. sz. 1990. 12–18.

FÉL EDIT

*FÜGEDI Márta: Búcsú Fél Editől (1910–1988). = Matyóföld 1989. 57–58.

HOFER Tamás: Nachruf auf Edit Fél. = ÖZfV 1990. 3. sz. 84–85.

FERENCZI IMRE

FARKAS József: F. I. (1931. január 6.–1989. május 8.) = NéprH 1990. 1–2. sz. 59–63.

GELLÉRTNÉ SZIKSZAY EDIT

NAGY Zoltán: Az Őrség néprajzi gyűjteményének létrehozója. Bemutatjuk Gellértné Szikszay Editet. = VHK 1990. 1–2. sz. 18–20.

GUNDA BÉLA

Európaiként... Beszélgetés Gunda Béla professzorral. Az interjút készítette Tóth P. István. = MTud 1990. 3. sz. 313–327.

FARAGÓ József: Gunda Bélával útban Európa felé. = Alf 1990. 8. sz. 75–81.

GYÖRFFY ISTVÁN

TÁLASI István: Nemcsak nyelvében él a nemzet. Gy. I. emlékezete. = Délszig 18. sz. 1990. 35–38.

HOFER TAMÁS

PALÁDI-KOVÁCS Attila: A hatvanéves H. T. köszöntése. = NéprH 1990. 1–2. sz. 51–53.

PALÁDI-KOVÁCS Attila: H. T. köszöntése. = Népi kult.-népi társ 15. köt. Akadémiai, Bp., 1990. 11–13.

HOFFMANN TAMÁS

Tamás Hoffmann 60 Jahre. = NéprÉrt 71–73. sz. 1989–1991. 5–6.

HURT, JACOB

PACZOLAY Gyula: Jakob Hurt (1839–1907). = Új Horizont 1990. 5. sz. 71–73.

JAGAMAS JÁNOS

BEKE György: Kiművelt szív. J. J., a népdalgyűjtő. = Honism 1990. 5–6. sz. 117–120.

KISS ÁRON

K. Á. emlékezete. Szerkesztette, előszó Kriston Vizi József. Kiss Áron Magyar Játék Társaság, Kecskemét, 1990. 41. l. (Vesszőparipánk 1.)

K. Á. halálának évfordulójára. In: Kiss Áron emlékezete. Kiss Áron Magyar Játék Társaság, Kecskemét, 1990. (Vesszőparipánk 1.)

KODÁLY ZOLTÁN

*UJVÁRY Zoltán: K. Z. egy gömöri faluban. = Múzeumi kurír 57. sz. 1989. 19–21.

KÓS KÁROLY

K. K.: Az erdélyi néprajz szolgálatában. = Köznevelés 1990. 15. sz. 6–8.

BALASSA Iván: K. K. hetvenéves. = NéprH 1990. 1–2. sz. 50–51.

KOVÁCS ÁGNES

BALASSA Iván: K. Á. sírjánál. = NéprH 1990. 3–4. sz. 104–106.

KRÍZA Ildikó: In memoriam K. Á. = NéprH 1990. 3–4. sz. 106–108.

KRÍZA Ildikó: K. Á. (1919–1990). = Fabula 1990. 321–322.

KOVÁCH ALADÁR

SZILÁGYI Miklós: K. A. népi építészeti kutatásai. = Ház és ember 6. sz. 1990. 228–238.

KÖRMENDI GÉZA

SELMECZI KOVÁCS Attila: K. G. hatvanéves. = NéprH 1990. 1–2. sz. 54.

KRESZ MÁRIA

BALASSA Iván: K. M. (1919–1989). = Alba Regia 24. sz. 1990. 156.

BALASSA Iván: K. M. sírjánál. Elhangzott 1989. szeptember 23-án, Kápolnásnyéken. = NéprH 1990. 1–2. sz. 56–57.

CSUPOR István: K. M. (Berlin, 1919. június 4.–Budapest, 1989. szeptember 1.) = NéprH 1990. 1–2. sz. 57–59.

KUNKOVÁCS LÁSZLÓ

KÓKA Rozália: „Nekifeszülve a teljesíthetetlenek...”. Arcképvázlat K. L. fotóművészetéről. = Honism 1990. 1. sz. 31–34.

LAMBRECHT KÁLMÁN

GUNDA Béla: Emlékeim a száz évvel ezelőtt született Lambrecht Kálmánról. = NéprH 1990. 1–2. sz. 42–43.

LÁSZLÓ GYULA

BALASSA Iván: Nyolcvanéves L. Gy., a régészet néprajzkutatója. = NéprH 1990. 3–4. sz. 92–95.

LÜKŐ GÁBOR

ANDRÁSFALVY Bertalan: L. G. nyolcvanéves. = NéprH 1990. 1–2. sz. 48–50.

MOLNÁR BALÁZS

DANKÓ Imre: A hetvenötéves M. B. köszöntése. = NéprH 1990. 3–4. sz. 95–96.

MOLNÁR ISTVÁN

FÜLÖP Lajos: A nyolcvanéves M. I. köszöntése. = NéprH 1990. 3–4. sz. 90–92.

NAGY DEZSŐ

VOIGT Vilmos: N. D. hetvenéves. = NéprH 1990. 3–4. sz. 102.

NAGY GÉZA

KOVÁTS Dániel: N. G. köszöntése. = NéprH 1990. 3–4. sz. 102–103.

NAGY OLGA

Életút a népismeret szolgálatában. N. O. Riporter Lipcsey Ildikó. = Napóra 1990. 2. sz. 33–36.

NYÁRÁDY MIHÁLY

BALASSA Iván: Ny. M. születésének századik évfordulójára. (Elhangzott Nyíregyházán, 1989. szeptember 30-án.) = NéprH 1990. 1–2. sz. 43–44.

ORBÁN BALÁZS

ERDÉLYI Lajos: O. B., 1829–1890. = Fotó 1990. 5. sz. 210–212.
In memoriam O. B. (1829–1890). = Hunnia füzetek 5. sz. 1990. 55–56.

ORTUTAY GYULA

HERCEG János: Ortutay. = Üzenet 1990. 7–9. sz. 521–522.
KATONA Imre: Az idő mérlegén. O. Gy. életműve. Veljko Vlahovic Munkásegylet, Szabadka, 1990. 62 l. (Életjel miniatűrök 45.)
KATONA Imre: O. Gy. életműve az idő mérlegén. = Üzenet 1990. 7–9. sz. 523–541.
KOMÁROMI József Sándor: Látogatás az élő magyar néprajznál. Arcélváltozatok Ortutay Gyuláról. = Üzenet 1990. 7–9. sz. 550–553.
PÉTER László: Ortutayra emlékezem. = Üzenet 1990. 7–9. sz. 546–549.
VOIGT Vilmos: O. Gy. tudományos munkásságának kezdetei. = Üzenet 1990. 7–9. sz. 542–545.

RÓHEIM GÉZA

VEREBÉLYI Kincső: R. G. Akadémiai, Bp., 1990. 201 l. (A múlt magyar tudósai)

SAJNOVICS JÁNOS

Sajnovics naplója 1768–1769–1770. Eredetiből fordította Deák András; szerkesztette Szij Enikő. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bp., 1990. 257 l. (Bibliotheca Regulyana 1.)

SCHWARTZ ELEMÉR

GALAMBOS Iréneusz: Száz évvel ezelőtt született Sch. E. = NéprH 1990. 3–4. sz. 85–86.

TÁLASI ISTVÁN

BALASSA Iván: T. I. nyolcvanadik születésnapjára. = NéprH 1990. 3–4. sz. 87–89.

VAJKAI AURÉL

*SCHULTHEISZ Emil: V. A. (1903–1987). = OtK 117–120. sz. 1987. 361–362.

VERESS SÁNDOR

VOIGT Vilmos: Néhány szó Veress Sándorról és Veress Sándorhoz. = NéprH 1990. 1–2. sz. 63–64.

VINCZE LAJOS

GUNDA Béla: Emlékezés egy bihari tudósra. V. L. nem múló érdemei. = Hajdú-BihariN 1990. 299. sz. 7.

WINKLER GYULÁNÉ

VOIGT Vilmos: W. Gy. (1924–1989). = NéprH 1990. 1–2. sz. 63–64.

XANTUS JÁNOS

*KÖNNYŰ László: A világjáró X. J. Amerikában. = FöldrMúzTan 7. sz. 1989. 15–20.

III. Tudomány- és kutatástörténet

BARABÁS Jenő: Belső-ázsiai néprajzi kapcsolataink. = Fo 1990. 1. sz. 68–71.

BARABÁS Jenő: A mikrorégiók kutatása a Délnyugat-Dunántúlon. = NéprH 1990. 1–2. sz. 10–11.

BARDÓCZ Sándor: Fiatalok néprajzkutató programja. = Művelődés 1990. 4–5. sz. 22–23.

*BARSZ Ernő: Népzene gyűjtésünk mai feladatai. In: Új táborverés. A II. és III. Országos Szakkörvezető-képző Tábor előadásai, 1987–1988. 2. köt. Zsámbéki Tanítóképző Főiskola, Zsámbék, 1989. 232–242. (Főiskolai füzetek Zsámbék 8/2.)

T. BEREZKI Ibolya: Újabb eredmények a Duna–Tisza köze és a Dél-Alföld néprajzi kutatásában. = NéprH 1990. 1–2. sz. 23–24.

GUNDA Béla: A magyar etnikumkutatás múltjából. In: Bátky Zsigmond: Magyarország néprajza. Magyar Néprajzi Társaság, Bp., 1990. 73–81. (A Magyar Néprajzi Társaság reprint kiadványai 3.)

*GUNDA Béla: Die ungarische Volkskultur in der Kulturentwicklung Mitteleuropas. In: A magyar nyelv és kultúra a Duna völgyében. Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság, Bp.–Wien, 1989. 34–40.

*JURECSKÓ László: Jankó János munkássága és nézetei a magyaros stílus létrehozására irányuló törekvések tükrében. In: Sub minervae nationis praesidio. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bp., 1989. 150–158.

KÓS Károly: Az erdélyi néprajz szolgálatában. = Köznevelés 1990. 15. sz. 6–8.

KRISTON VÍZI József: Tematikus kutatások Kiss Áron játékgyűjteménye alapján. In: Kiss Áron emlékezete. Kiss Áron Magyar Játék Társaság, Kecskemét, 1990. 21–29. (Vesszőparipáink 1.)

- KRÍZA Ildikó: Kriza János a szombatos énekekért. In: A hagyomány kötelékében. Akadémiai Kiadó, Bp., 1990. 58–68.
- LÉTAY Miklós: Budapest néprajzi kutatása. = NéprH 1990. 3–4. sz. 20–21.
- LISZKA József: Néprajzi kutatások a szlovákiai magyarok körében. = Köznevelés 1990. 15. sz. 6.
- *MAGYAR Kálmán: A magyar falu és múltkutatás... In: Új táborverés. A II. és III. Országos Szakkörvezető-képző Tábor előadásai, 1987–1988. 2. köt. Zsámbéki Tanító-képző Főiskola, 1989. 291–298. (Főiskolai füzetek Zsámbék 8/2.)
- Néprajzi kutatás Magyarországon az 1970–80-as években. Felmérések, vélemények, dokumentumok. Szerkesztette Paládi-Kovács Attila. Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutató Csoport, Bp., 1990. 270 l. (Documentatio ethnographica 14.)
- NIEDERMÜLLER Péter: Adatok a magyar folklór szövegbázisának megkonstruálásához a XIX. században. = Ethn 1990. 1. sz. 96–104.
- PALÁDI-KOVÁCS Attila: „Magyar Néprajz”, egy kézikönyv múlt és jövő között. = Ethn 1990. 1. sz. 118–120.
- SÁRKÁNY Mihály: Karl Polanyi's Contribution to Economic Anthropology. In: The Life and Work of Karl Polanyi. Montreal–New York, 1990. 183–187.
- SZABÓ Zsolt: Néprajzi könyvkiadásunk múltjáról, jelenéről... és jövőjéről. Hozzászólás a Kriza János Néprajzi Társaság 1990. szeptember 22–23-i csíkszeredai vándorgyűlésén. = Művelődés 1990. 11–12. sz. 5–6.
- *TORKOS Veronika: A hivatalos falukutatás intézményei a két világháború között. = Társkut 1989. 3. sz. 91–100.
- *VIRT László: A faluszociológiától a falurombolásig. = Válasz Évkönyv 1. sz. 1989. 137–146.
- VOLLY István: 3404. Bartók román népdalgyűjtése. = ÚÍ 1990. 8. sz. 3–19.
- VOLLY István: A népénekgyűjtés kezdetei. = Musica sacra 1990. 1. sz. 14–16.

IV. Általános elméleti és módszertani kérdések

- ANDRÁSFALVY Bertalan: Honismeret és művelődéspolitiká. = Honism 1990. 4. sz. 5–9.
- ANDRÁSFALVY Bertalan: A népművészet és népismeret „haszna”. In: A kultúra haszna. Közművelődési Oktatók, Kutatók Országos Konferenciája, Pécs, 1989. augusztus 24–26. Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs, 1990. 15–29.
- ANDRÁSFALVY Bertalan: Ökológia és néprajz. = Ethn 1990. 1. sz. 124–125.
- ANDRÁSFALVY Bertalan: Törekvések a néphagyomány iskolai oktatására. = Művelődés 1990. 10. sz. 21–24.
- BALASSA Iván: A magyar östörténetkutatás néprajzi lehetőségei. = MTud 1990. 3. sz. 287–291.
- BARABÁS Jenő: A néprajz szerepe a műemlékvédelemben. In: Műemlékvédelem és társadalomtudomány. Az Egri Nyári Egyetem előadásai, 1989. augusztus 17–25. Nyári Egyetem Intéző Bizottsága, Eger, 1990. 7–14. (Az Egri Nyári Egyetem előadásai)
- BARABÁS Jenő: Törekvések és irányok a mai magyar néprajzi kutatásban. = Ethn 1990. 1. sz. 120–122.

- *BÍRÓ Katalin: Egy parasztpárti politikus a népművészetről 1974-ben. = DMÉ 67. sz. 1988. 327–351.
- *BORS Zsuzsa–CSÓK Márta: Gyerekek a múzeumban. Kísérletek a Néprajzi Múzeumban folyó múzeumpedagógiai munka hatékonyságának mérésére. = Múzk 1987–1988. 102–125.
- *DÉGH Linda: Institutional application of folklore in modern Hungary. In: Kultur anthropologisch... Hrsg. Chr. Giordano et al. Institut für Kulturanthropologie und Eur. Ethn. Frankfurt/Main, 1989. 229–242. (Notizen 30.)
- FÜVESSY Anikó: A népi emlékezet tévedései. = Múzl 63–64. sz. 1990. 154–157.
- *GERGELY A. András: Rendezőelvek és etnoregionalizmus Magyarországon. Társadalmi reformterveink margójára. = Tértárs 1989. 4. sz. 93–108.
- GUNDA Béla: Innováció, hagyomány, történetiség. = Ethn 1990. 1. sz. 122–124.
- GYÁNI Gábor: A helytörténetírás jelentőségéről. = Honism 1990. 1. sz. 3–6.
- *HAJDÚ Zsigmond: Elvi megjegyzések a régészeti kultúrák etnikai interpretációjának kérdéséhez. = NyJAMÉvk 30–32. sz. 1987–1989. 13–29.
- *HALMOS István: Hogyan kell újra kiadni a magyar népi játékokat? = ZenetudD 1989. 239–244.
- HETÉNY János: Az élő emlékezés hézagpótló értéke. = Szegedi műhely 1990. 1–4. sz. 71–74.
- HOFER Tamás: Etnografičeskoje issledovanie mobilnosti i rassloenia v sovremennom vengerskom obščestva. In: Tradicii v sovremennom obščestve. Nauka, Moszkva, 1990. 57–61.
- *HOFER Tamás: A néprajztudomány alakulásának néhány várható tendenciája az ezredfordulóig. = Múzk 1987–1988. 34–41.
- *HOFFMANN Tamás: Geschichtsdarstellung in der ethnographischen Ausstellung. Budapester Experiment. In: Ethnographie im Museum. Staatliches Museum, Dresden, 1989. 32–40. (Dresdner Tagungsberichte 1.)
- HOPPÁL Mihály: Jelképek a kultúrában. In: Jelképtár. Helikon, Bp., 1990. 5–14. (Curiositas 3.)
- HOPPÁL Mihály: A magyar ethnoszemiotikai kutatás. = Jel-Kép 1990. 3. sz. 123–153.
- HOPPÁL Mihály: Visual Anthropology in East Europe. (A Class Struggle for Identity.) = Visual Anthropology 1990. 1. sz. 81–89.
- JUHÁSZ Antal: A szegedi nagytáj Bálint Sándor értelmezésében. = Szegedi műhely 1990. 1–4. sz. 65–70.; Üzenet 1990. 7–9. sz. 707–712.
- *KISS Z. Géza: A helytörténet fogalma és lehetőségei etnikai csoportok karakterisztikus jegyeinek feltárásában. In: Új táborverés. II. és a III. Országos Szakkörvezető-képző Tábor előadásai, 1987–1988. 1. köt. Zsámbéki Tanítóképző Főiskola, Zsámbék, 1989. 59–73. (Főiskolai füzetek Zsámbék 8/1.)
- KISS Z. Géza: Ormánsági tűzkárjelentések a néptudományi kutatás szolgálatában. (Drávacsehi, 1814.) = JPMÉ 35. sz. 1990. 189–199.
- *KLANICZAY Gábor: Az interdiszciplinaritás az utóbbi negyedszázad történettudományában. = Száz 1989. 1–2. sz. 163–177.
- *KÓSA László: Kirchliche Archivmaterialien und ihre Anwendung in der Ethnologie. = Stádium 1989. 2–3. sz. 43–46.

- KÓSA László: A kisnemesek néprajzi kutatásának elméleti-módszertani tanulságai, a vizsgálatok szakmai jelentősége. = *Hírharang* 1990. 2–3. sz. fol. 11–12.
- *KUNT Ernő: Vizuális kultúra és vizuális művészetek. Vizuális antropológiai jegyzetek 1. = *HOMÉ* 27. sz. 1988. 275–284.
- *LAKOS János: Hogyan írom meg falum történetét? Útmutató. Pest Megyei Levéltár, Bp., 1989. 207 l. (Pest megyei levéltári füzetek 18.)
- MAGYARI NÁNDOR László: Emlék-kockák. Szempontok az emlékezési gyakorlat vizsgálatához. = *Átmenetek* 2. sz. 1990. 3–26.
- MAGYARI VINCZE Enikő: Kulturális gyakorlatok – szociológiai megközelítésben. Interjú Victor Karadyval. = *Átmenetek* 1990. 2. sz. 37–42.
- NIEDERMÜLLER Péter: Az antropológia haszna, egy közép-európai példa. = *BUKSZ* 1990. 3. sz. 331–336.
- NIEDERMÜLLER Péter: Egy tudomány válaszútjai: néprajz, antropológia, empirikus kultúrakutatás. = *Ethn* 1990. 1. sz. 127–129.
- NIEDERMÜLLER Péter: Válaszúton a néprajztudományban. Rostás Zoltán interjúja Niedermüller Péter antropológussal. = *Átmenetek* 2. sz. 1990. 27–36.
- *PALÁDI-KOVÁCS Attila: A néprajz a társadalomtudományok mai rendszerében és szervezetében. = *MHOMK* 26. sz. 1989. 1–10.
- PALÁDI-KOVÁCS Attila: A néprajzi kutatás jelene és perspektívái. Eredmények és feladatok, elméleti megközelítések. = *Ethn* 1990. 1. sz. 110–117.
- SÁRKÁNY Mihály: Vágyak és választások. Újabb észrevételek Niedermüller Péter „Néprajztudomány válaszútjai avagy a kultúrakutatás elméleti dilemmái” c. írásához. = *BUKSZ* 1990. 2. sz. 288–294.
- SZENT-IVÁNYI István: Hozzászólás Niedermüller Péter előadásához. = *Ethn* 1990. 1. sz. 129–130.
- SZILÁGYI Miklós: Helyi identitás, helyi monográfiák, lokális néprajz. = *Ethn* 1990. 1. sz. 126–127.
- Útmutató néptáncok gyűjtéséhez. = *Honismell* 1990. 2–3. sz. 6 sztl.
- *VIGA Gyula: Néhány megjegyzés a néprajz és a kulturális ökológia kapcsolatához. = *MHOMK* 26. sz. 1989. 115–118.
- VOIGT Vilmos: Die Schatten der ungarischen Semiotik. In: *Zeichen, Denken, Praxis. Österreichisch-Ungarische Dokumente zur Semiotik und Philosophie.* Hrsg. J. Bernard, J. Kelemen. Wien-Bp., 1990. 381–402.
- VOIGT Vilmos: Az etnológus szeme, szemüvege és tükre. In: *Etnológiai tanulmányok Boglár Lajosnak ajánlva. Magyar Tudományos Akadémia Orientalisztikai Munkaközössége, Bp., 1990. 36–42. (Történelem és kultúra 5.)*
- *VOIGT Vilmos: A kultúrák találkozása: jelbeszéddel. = *NyPí* 10. sz. 1988. 36–45.
- VOIGT Vilmos: A magyar néprajz helye a társtudományok között. = *Létünk* 1990. 1. sz. 25–37.
- *VOIGT Vilmos: A megváltozó hagyomány. A XVIII. század képének megértéséhez. Bevezető. In: *A megváltozott hagyomány. Eötvös Loránd Tudományegyetem Folklore Tanszék, Bp., 1988. 7–37.*
- VOIGT Vilmos: A nemzetközi folklorisztika ma. = *Hel* 1990. 1. sz. 3–36.

- VOIGT Vilmos: A szociális antropológia és a vizuális kommunikáció. In: Művészet-szociológia-szöveggyűjtemény, 2. Tankönyvkiadó, Bp., 1990. 357–365.
- VOIGT Vilmos: Seid umschlungen, Millionen! Actuality traditional European (folk)cultures. In: Papers 1. SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990. 435–443.

V. Összefoglaló és vegyes tartalmú művek

- ANDRÁSFALVY Bertalan: Magyar népismeret. Néprajz történészeknek. A család, a falu, a zsákmányoló és termelő életformák valamint a nevezetesebb néprajzi csoportok kérdései. Tankönyvkiadó, Bp., 1990. 170 l.
- BARTHA Antal: The Culture of the Hungarians at the End of the First Millennium A. D. In: Études Historiques Hongroises, Vol. 3. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézet, Bp., 1990. 7–17.
- BÁTKY Zsigmond: Magyarország néprajza. Kísérő tanulmány Gunda Béla. Magyar Néprajzi Társaság, Bp., 1990. 83 l. (A Magyar Néprajzi Társaság reprint kiadványai 3.)
- CSAPLOVICS János: Ethnographiai értekezés Magyar Országról. Szerkesztette Hála József. Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatócsoport, Bp., 1990. 126 l. [Hasonmás kiadás]
- Kép-hagyomány – nép-hagyomány. A SIEF/UNESCO Néprajzi Képkutató Munkabizottsága III. Nemzetközi Konferenciája, Miskolc, 1988. ápr. 5–10. Szerkesztette Kunt Ernő. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1990. 382 l.
- KÓSA László: Paraszti polgárosulás és a népi kultúra táji megoszlása Magyarországon (1880–1920). Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 569 l. (Studia folcloristica et ethnographica 27.)
- Magyar néprajz. 6. kötet. Népzene – néptánc – népi játék. Szerkesztette Paládi-Kovács Attila, Dömötör Tekla, Hoppál Mihály. Akadémiai, Bp., 1990. 709 l.
- Magyar néprajz. 7. kötet. Népszokás – néphit – népi vallásosság. Szerkesztette Paládi-Kovács Attila, Dömötör Tekla, Barna Gábor. Akadémiai, Bp., 1990. 867 l.
- *A megváltozott hagyomány. Folklor, irodalom, művelődés a XVIII. században. Szerkesztette Hopp Lajos, Küllös Imola, Voigt Vilmos. Eötvös Loránd Tudományegyetem Folklore Tanszék, Bp., 1988. 535 l.
- Népi kultúra – népi társadalom. 15. kötet. A Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutató Csoportjának évkönyve. Főszerkesztő Paládi-Kovács Attila. Szerkesztette Niedermüller Péter. Akadémiai, Bp., 1990. 317 l.
- Tér – idő – társadalom. Huszonegy tanulmány Enyedi Györgynek. Szerkesztette Tóth József. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja, Pécs, 1990. 500 l.
- UJVÁRY Zoltán: Folklor írások. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1990. 297 l.
- VOIGT Vilmos: Szemiotikai kultúra – a kultúra szemiotikája. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 55 l. (Néprajz egyetemi hallgatóknak 4.)

VI. Gyűjtési és kutatási beszámolók, tanfolyamok, táborok

- Az 1989. (XXXVII.) Országos Néprajzi és Nyelvjárási Gyűjtőpályázat eredményhirdetése. = Honismell 1990. 2–3. sz. 1–4. sztl.
- BALÁZS Géza: Beszámoló a Békési néprajzi szemináriumról, 1989. július 2–12. = NéprH 1990. 1–2. sz. 18–19.
- GAZDA Károly: Néprajzi munkálatok Kovászna megyében 1989-ben. = NéprH 1990. 1–2. sz. 11.
- HALÁSZ Péter: Az Önkéntes Néprajzi és Nyelvjárási Gyűjtők XIV. Országos Találkozója, Bp., 1989. okt. 28–29. = NéprH 1990. 1–2. sz. 4–6.
- HALÁSZ Péter: Az önkéntes néprajzi gyűjtőmozgalomról, I. = SzB-A-Z 15. sz. 1990. 38–40.
- KOVÁCS Károly: Néprajzi gyűjtőmunkám tapasztalatai, eredményei. = SzB-A-Z 14. sz. 1990. 19–20.
- KÖRMENDI Géza: Néprajzi tanulmányok Komárom-Esztergom megyéből. Beszámoló egy kutatási terv megvalósulásáról. = KMNF 1990. 4. sz. 7–14.
- LISZKA József: 1. Néprajzi Továbbképző Tanfolyam, Domic, 1990. július 21–28. = Hírharang 1990. 1. sz. fol. 4–7.
- LISZKA József: Néprajzi kutatótábor az Ipoly mentén. = NéprH 1990. 1–2. sz. 12.
- LISZKA József: Néprajzi tanfolyam Domicán. = NéprH 1990. 3–4. sz. 39–40.
- LUKÁCS László: Néprajzi gyűjtőutak. = Alba Regia 24. sz. 1990. 224.
- *LUKÁCS László: Néprajzi kutatás a székesfehérvári Palotavárosban. = Múzk 1987–1988. 95–101.
- MOHAY Tamás: Értékek és kérdések. „Önkéntes néprajzi gyűjtők és szakkörvezetők találkozója”, 1989. április 5. = SzB-A-Z 15. sz. 1990. 41.
- *MORVAY Péter: A néprajzi gyűjtés kisiskolája. In: Új táborverés. A II. és III. Országos Szakkörvezető-képző Tábor előadásai, 1987–1988. 2. köt. Zsámbéki Tanítóképző Főiskola, Zsámbék, 1989. 217–231. (Főiskolai füzetek Zsámbék 8/2.)
- Pályázati felhívás a XXXVIII. Országos Néprajzi és Nyelvjárási Gyűjtőpályázatra. = Honismell 1990. 2–3. sz. 4–5. sztl.
- *PENAVIN Olga: Mesegyűjtési tapasztalataim. = HungKözl 1989. 4. sz. 613–317.
- POZBAY Dezsóné: A kázmárki falukutatás iránya és helyzete. = SzB-A-Z 14. sz. 1990. 14–16.
- SZÉPLAKI Györgyné: Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Radnóti Miklós Gimnáziumának néprajzi tábora a Kárpátalján. = NéprH 1990. 1–2. sz. 12–13.
- VIDA Gabriella: A nyári néprajzi táborok tapasztalatai. = SzB-A-Z 14. sz. 1990. 12–13.

VII. Folklorizmus, hagyományörzés

- BECK Zoltán: Zángózás. Egy múltba tünt népszokás nyomában. = BMN 1990. jún. 16. 9.
- FÁBIÁN Margit: Az első székely honismereti tábor. = Honism 1990. 5–6. sz. 123–124.

- FEJŐS Zoltán: Folklor és turizmus. (Jegyzetek a kulturaközi kommunikáció lehetőségéről.) = *Átmenetek* 1990. 2. sz. 43–53.
- *GEBORA László: A díszítő fafaragás. = *Rajztanítás* 1988. 1–3. sz. 60–68.
- *GEBORA László: Nem mindennapi fafaragások. = *Rajztanítás* 1988. 1–3. sz. 68–78.
- *GEBORA László: Népi bútorok, 1–3. = *Rajztanítás* 1986. 3. sz. 12–16.; 1986. 4–6. sz. 30–35.; 1987. 1–3. sz. 63–74.
- *GEBORA László: Népművészet fafaragások, 1–2. = *Rajztanítás* 1987. 1–3. sz. 47–62.
- *HALÁSZ Péter: A honismereti mozgalom helyzete és feladatai. In: *Új táborverés. II. és a III. Országos Szakkörvezető-képző Tábor előadásai, 1987–1988. 1. köt. Zsámbéki Tanítóképző Főiskola, Zsámbék, 1989. 34–46. (Főiskolai füzetek Zsámbék 8/1.)*
- HORVÁTH Arany: Földrehajló szívárvány. = *Művelődés* 1990. 8. sz. 5–7.
- HORVÁTH Jánosné: A Velemi Népművészeti Stúdió. = *Szín-Kép* 1990. jan. 9.
- KÁLMÁN Ferenc: Hagyományteremtés Zsombón. = *Szín-Kép* 1990. jan. 12–14.
- KATONA Ádám: Orbán Balázs Közművelődési Egyesület Székelyudvarhelyen. = *NéprH* 1990. 3–4. sz. 7–8.
- KUNKOVÁCS László: A Csemadok folklórfesztiválja Zselicén. = *Honism* 1990. 4. sz. 42–43.
- LISZKA József: Önismeret és hagyományörzés. (A Csehszlovákiai Magyar Néprajzi Társaság.) = *NéprH* 1990. 3–4. sz. 13–16.
- MAÁ CZ László: A 10. Nemzetközi Folklórnepok Sárváron. = *Táncműv* 1990. 11. sz. 1–4.
- NAGY Géza: Néprajzi szakkör az általános iskolában. = *SZB-A-Z* 14. sz. 1990. 3–5.
- NAGY MOLNÁR Miklós: Fazekasok alkotótábora Mezőtúron. = *NéprH* 1990. 3–4. sz. 42.
- Néprajz. Munkáltató tankönyv a 2–3. osztály számára. Szerkesztette Zsolnai József. OOK, Veszprém, 1990. 150 l. [Értékközvetítő és képességfejlesztő program]
- NYÁRÁDI András: Látogatás a széki néptánc táborban. = *Művelődés* 1990. 8. sz. 3–4.
- ROSTÁS Angéla: Ékszerkészítés az iskolában. Segédanyag kézműves jellegű szabadidős tevékenység kezdeményezéséhez. Somogy Megyei Pedagógiai Intézet, Kaposvár, 1990. 57 l.
- SIVADÓ Sándor: Aranyfonál. 40 éve alakult a Nyírlugosi Népi Együttes. = *Pedműh* 1990. 1. sz. 47–54.
- SZABÓ Endre: A sárvári Regös együttes története. = *VasiSz* 1990. 4. sz. 591–600.
- TAJTI Erzsébet: Iskolareform és néphagyomány. Gondolatok a IV. zsámbéki honismereti táborról. = *Honism* 1990. 1. sz. 54–56.
- VARRÓ Ágnes: Honismereti tábor Martonvásáron. = *NéprH* 1990. 3–4. sz. 40–41.
- VOIGT Vilmos: A folklorizmusról. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 86 l. (Néprajz egyetemi hallgatóknak 9.)
- VOLLY István: Közös népdalkincsek. = *Népszava* 1990. 301. sz. 14.
- X. Duna Menti Folklórfesztivál Szekszárd, 1990. július 8–15. Szerkesztette Bonfig Ágnes. Babits Mihály Művelődési Központ, Szekszárd, 1990. 39 l.

VIII. Néprajzi filmek, fényképezés

- HOPPÁL Mihály: Családi fotók az amerikai magyaroknál. = Magyarok 1990. 9. sz. 48–57.
- HOPPÁL Mihály: Family photography of the American-Hungarians. – Az amerikai magyar kivándorlók családi fényképeiről. In: Kép-hagyomány... Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1990. 89–103.
- KESZI-KOVÁCS László: Néprajz filmszalagon. Gönyey Sándorról. Riporter Tari János. = Fotó 1990. 8. sz. 352–357.
- *T. KNOTIK Márta: A fénykép a néprajzi és helytörténeti kutatásban. In: A fénykép mint történeti forrás. Szerkesztette Tarcai Béla. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumok Igazgatósága, Miskolc, 1989.
- KUNT Ernő: Ethno-graphie, Foto-graphie. – Ethno-gráfia és foto-gráfia. In: Kép-hagyomány. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1990.
- KUNT Ernő: Tradition und Modernisierung im Bildgebrauch der Bauern in Ungarn. In: Papers II. SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990.
- NORMANTAS, Paulius–DOMOKOS Péter: Vanishing sources. A photographic survey of ten remote Fenno-Ugrian peoples. – Apadó források – finnugor népek között. Corvina, Bp., 1990. 190 l.
- *PETERCSÁK Tivadar: Történelem, politikai propaganda, helyi események a képes levelezőlapokon. = HOMÉ 27. sz. 1988. 297–320.

IX. A néprajz szervei és intézményei

a) MÚZEUMOK, MUZEOLÓGIAI KÉRDÉSEK, RESTAURÁLÁS

- *BODÓ Sándor: Lehetőségek a múzeumok regionális együttműködésére. = MHOMK 26. sz. 1989. 23–25.
- *DANKÓ Imre: Egy kis adalék a hajdúböszörményi múzeum (Hajdúsági Múzeum) történetéhez. = Múzeumi kurír 58. sz. 1989. 3–4.
- DOMOKOS Zsuzsa: Megnyílt a Kodály Zoltán Emlékmúzeum és Archivum. = Muzs 1990. 8–9 sz. 11–13.
- HOFFMANN Tamás: Wunderschön eingerichtete Friedhöfe für Bauernhäuser. = Neuer Weg 1990. nov. 3–4.
- JUHÁSZ Antal: Ópusztaszer, szabadtéri néprajzi gyűjtemény. Tájak, Korok, Múzeumok Egyesület, Bp., 1990. [16] l. (Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára 315.)
- *É. KOVÁCS László: Szabadtéri néprajzi gyűjtemény Gömörszőlősn. = MHOMK 26. sz. 1989. 229–232.
- É. KOVÁCS László: Szabadtéri néprajzi gyűjtemény Gömörszőlősn. = SZB-A-Z 4. sz. 1990. 10–11.
- KURUCZ Enikő: Az alföldi mezőváros a Szabadtéri Néprajzi Múzeumban. = Téka 1990. 2. sz. 8–25.
- *LACZKÓ János: Festett sarokpad restaurálása. = MKBKM 1988. 209–210.

- MAGYARI VINCZE Enikő: Pillanatképek egy élő múzeumról. = Művelődés 1990. 8. sz. 8–10.
- The Museum of the Hungarian village at Szentendre. – Szabadtéri Néprajzi Múzeum Szentendrén. Ed. Péter Kecskés. Corvina, Bp., 1990. 92 l.
- PÁLL István: Obiekty in situ w województwie Szabolcs-Szatmár. = AScan 6. sz. 1990. 207–219.
- SZABÓ András: Vázlatos jövőkép a Csiki Székely Múzeumról. = NéprH 1990. 3–4. sz. 52–53.
- SZANYI Mária: Szabadtéri múzeumok a galántai járásban (CSSR). = Téka 1990. 1. sz. 32–44.
- SZILÁGYI Miklós: Szándékok és eredmények a vidéki múzeumok néprajzi gyűjteményeinek megalapozásában (1920 előtt). = Ethn 1990. 1. sz. 1–50.
- *VILLANGÓ István: A magyar múzeumügy jelene és perspektívái. = MHOMK 26. sz. 1989. 11–17.
- ZENTAI Tünde: A Dél-Dunántúl tájegysége. = Téka 1990. 1. sz. 9–27.
- ZENTAI Tünde: Ungarisches Freilichtmuseum Szentendre. Museumführer. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 1990. 64 l.

b) KIÁLLÍTÁSOK

- BALASSA Iván: „Élet a székely házban”. A székelykeresztúri múzeum kiállításának megnyitása a keszthelyi Balaton Múzeumban, 1990. szeptember 9-én. = NéprH 1990. 3–4. sz. 65–66.
- DOMONKOS Ottó: Sopron, Handwerk-Volkskunst Ausstellung. Tájak, Korok, Múzeumok Egyesület, Bp., 1990. [16] l. (Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára 370/A.)
- DOMONKOS Ottó: Sopron, kézművesség-népművészeti kiállítás. Tájak, Korok, Múzeumok Egyesület, Bp., 1990. [16] l. (Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára 370.)
- GRÁFIK Imre: Állandó néprajzi kiállítás a soproni Liszt Ferenc Múzeumban. = NéprH 1990. 3–4. sz. 61–62.
- N. LÁSZLÓ Endre: Pannónia aranya. Kiállítás az Esztergomi Vízügyi Múzeumban 1990. jún. 1. Vízügyi Múzeum, Esztergom. 1990.
- LÉTAY Miklós: A drótos, az olajkár és a többiek... (Az utca népe Pest-Budán, 1848–1914.) = NéprH 1990. 3–4. sz. 63–64.
- NAGY MOLNÁR Miklós: Magyar népművészeti kiállítás Párizsban. = NéprH 1990. 1–2. sz. 27.
- Nemezsátrak, nemezszőnyegek. Szerkesztette Ökrösné Bartha Júlia. Katalógus: Vidák István. Damjanich Múzeum, Szolnok, 1990. [20] l.
- SELMECZI KOVÁCS Attila: Csornai vásárok és mesterségek. (A csornai múzeum állandó kiállítása.) = NéprH 1990. 3–4. sz. 64–65.
- SELMECZI KOVÁCS Attila: Magyarország címere a néphagyományban. = NéprH 1990. 1–2. sz. 28.
- SELMECZI KOVÁCS Attila: Néprajzi csoportok Észak-Bácskában. Újabb állandó kiállítás a bajai múzeumban. = NéprH 1990. 1–2. sz. 29.

- *VIGA Gyula: Megnyitóbeszéd Pásztor János szalmafonásainak kiállításán. = MHOMK 6 sz. 1989. 236–237.
 ZENTAI Tünde: Református kőkert. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum új kiállítása. = NéprH 1990. 1–2. sz. 29–30.

c) TÁJHÁZAK, NÉPRAJZI GYŰJTEMÉNYEK

- DELI Edit: A Hajdúsági Múzeum csengőgyűjteménye. = HME 7. sz. 1990. 165–186.
 KUBASSEK János: Néprajzi tárgyak Erden, a Magyar Földrajzi Múzeum kiállításán. = NéprH 1990. 3–4. sz. 53–55.
 TÚRI Róbert: A dadi tájház. = KEMHF 1989–1990. 43–45.
 VARGA Gyula: A Déri Múzeum néprajzi gyűjteménye és a Déri György ezredes Néprajzi Múzeum. In: A Déri Múzeum megnyitásának 60. évfordulója alkalmából rendezett emlékülés előadásai. Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatósága, Debrecen, 1990. (A Hajdú-Bihar megyei múzeumok közleményei 50.)
 *VIGA Gyula: A répáshutai tájház megnyitása. = MHOMK 26. sz. 1989. 233–235.

d) KONGRESSZUSOK, KONFERENCIÁK, TUDOMÁNYOS TANÁCSKOZÁSOK, EMLÉKÜLÉSEK

- BALASSA M. Iván: Népi építkezés a Kárpát-medence észak-keleti térségében. Tudományos tanácskozás, Miskolc, 1989. május 15–16. = NéprH 1990. 1–2. sz. 14–15.
 BALÁZS Géza: Szeminárium Szombathelyen a határainkon túl élő magyar néprajzkutatók számára. = VasiSz 1990. 4. sz. 614–617.
 BENCSIK János: Tudományos tanácskozások Tokaj-Hegyalján. = NéprH 1990. 1–2. sz. 25–26.
 BEREZNAI Zsuzsanna: Tájékonferencia Boldogon. = NéprH 1990. 1–2. sz. 15.
 H. CSUKÁS Györgyi: Bátky Zsigmond emlékülés Székesfehérváron. = NéprH 1990. 1–2. sz. 24–25.
 DEÁKY Zita: Jelentés a Magyar Néprajzi Társaság által rendezett II. Néprajzi Szeminárium munkájáról. Szombathely, 1990. július 1–10. = NéprH 1990. 3–4. sz. 37–39.
 FELHÁZI György: A XIII. Népművészeti Nyári Egyetemről. = NéprH 1990. 1–2. sz. 17.
 GAGYI József: Néprajzosok vándorgyűlése. = Művelődés 1990. 10. sz. 26–28.
 KÜLLŐS Imola: Vallási néprajzi értekezlet Berekfürdőn. = NéprH 1990. 3–4. sz. 32–33.
 LUKÁCS László: Az Ethnographia Pannonica 9. nemzetközi szimpóziuma Károlyvárosban. = NéprH 1990. 1–2. sz. 16.; VasiSz 1990. 2. sz. 292–293.
 NOVÁK László: Jubileumi interdiszciplináris konferencia, Nagykőrös, 1990. április 9–11. = NéprH 1990. 3–4. sz. 33–35.
 RÉMIÁS Tibor: Manufaktúrák Magyarországon. = NéprH 1990. 1–2. sz. 21.

- SELMECZI KOVÁCS Attila: Dunántúli néprajzi napok Nagykanizsán. = NéprH 1990. 3–4. sz. 35.
- SELMECZI KOVÁCS Attila: Országos néprajzos muzeológus konferencia. Baja, 1990. augusztus 23–24. = NéprH 1990. 3–4. sz. 35–36.
- SZARVAS Zsuzsa: A III. finn–magyar néprajzi szimpózium Konnevesiben 1989. augusztus 19–26. = NéprH 1990. 1–2. sz. 19–20.
- SZTRINKÓ István: Tanyakonferencia Kecskeméten. = NéprH 1990. 1–2. sz. 15.
- VOIGT Vilmos: A hetedik finn–magyar folklór szimpózium. = NéprH 1990. 1–2. sz. 22–23.
- VOIGT Vilmos: Seven Finnish–Hungarian Semiotic Symposia (1985–1989). In: *The Semiotic Web 1989*. Ed. Th. A. Sebeok, J. Umiker-Sebeok. Berlin–New York, 1990. 775–779.
- VOIGT Vilmos: Suomalais–unkarilaiset folkloristiset seka etnografiset. = *Specimina Fennica* 2. sz. 1990. 3–18.

e) MAGYAR NÉPRAJZI TÁRSASÁG

- *BALASSA Iván: 100 Jahre Ungarische Gesellschaft für Volkskunde, 1889–1989. = *Aethn* 1989. 1–2. sz. 3–38.
- CSOBAI Elena: A Magyarországi Néprajzi Társaság Román Szakosztálya (életrajzi vázlatok). = *Ethn* 1990. 1. sz. 90–95.
- KÓSA László: A Magyar Néprajzi Társaság múltja, jelene és jövője. = *Hírharang* 1990. 2–3. sz. fol. 8–9.
- SZÜLOVSZKY János: A Magyar Néprajzi Társaság centenáriumi emlékülése. Budapest, 1989. október 27–29. = NéprH 1990. 1–2. sz. 2–4.

f) NÉPRAJZI EGYESÜLETEK, TÁRSASÁGOK, INTÉZETEK

- BALÁZS Lajos: A Kriza János Néprajzi Társaság vándorgyűlése. = NéprH 1990. 3–4. sz. 36.
- GAGYI József: Kommunikációs Antropológia Munkacsoport Csíkszeredában. = NéprH 1990. 3–4. sz. 9–11.
- HALÁSZ Albert: A Jugoszláviai Magyar Művelődési Társaság. = NéprH 1990. 3–4. sz. 16–17.
- KÖNDÖR István: Megalakult a Nemzetközi Népművészeti Szövetség Magyar Tagozata. = NéprH 1990. 1–2. sz. 7–8.
- LISZKA József: A Csehszlovákiai Magyar Néprajzi Társaság ideiglenesen elfogadott alapszabályzata. = *Hírharang* 1990. 1. sz. fol. 13–20.
- LISZKA József: Javaslat a Csehszlovákiai Magyar Néprajzi Társaság programjára. = *Hírharang* 1990. 1. sz. fol. 8–12.
- LISZKA József: Jegyzőkönyv a Csehszlovákiai Magyar Néprajzi Társaság 1990. január 27-én Pozsonyban, a Csemadok székházában tartott első közgyűléséről. = *Hírharang* 1990. 1. sz. fol. 4–7.

- LISZKA József: Megalakult a Csehszlovákiai Magyar Néprajzi Társaság. = KEMNF 4. sz. 1990. 95–97.
- PALÁDI-KOVÁCS Attila: Néprajzi Kutatócsoport. In: Történelmi múlt – társadalmi jelen. Társadalomtudományi kutatóműhelyek Magyarországon. Szerkesztette Vass Henrik. Kossuth, Bp., 1989.
- PALÁDI-KOVÁCS Attila: Zur Tätigkeit der Forschungsgruppe für Ethnologie der Ungarischen Akademie der Wissenschaften (1967 bis 1989). = Demos 1990. 1. sz. 69–74.
- PIRÓTH István: A Fialat Antropológusok Egyesülete (Anthropos). = NéprH 1990. 3–4. sz. 18–19.
- POZSONY Ferenc: A Kriza János Néprajzi Társaság megalakulásáról. = Hírharang 1990. 2–3. sz. fől. 9–11
- SELMECZI KOVÁCS Attila: Megalakult a Csehszlovákiai Magyar Néprajzi Társaság. = NéprH 1990. 1–2. sz. 8–9.
- VOIGT Vilmos: Megalakult a Nemzetközi Népművészeti Szövetség magyar tagozata. = NéprH 1990. 1–2. sz. 7–8.
- ZAKARIÁS Erzsébet: A Kriza János Néprajzi Társaságról. = NéprH 1990. 3–4. sz. 4–7.

g) OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK, PROGRAMOK, MŰHELYEK

- BALÁZS Géza: Néprajzoktatás az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanárképző Főiskolai Karán. = NéprH 1990. 3–4. sz. 47–48.
- BOGLÁR Lajos: Kulturális Antropológiai Program az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. = NéprH 1990. 3–4. sz. 46–47.
- DANKÓ Imre: A néprajzi oktatás helyzete Debrecenben 1949-ig, a Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszékének felállításáig. = NéprH 1990. 3–4. sz. 43–45.
- MÁDAI Gyula: Néprajzi foglalkozások a gimnáziumban. = SZB-A-Z 14. sz. 1990. 5–7.
- *UJVÁRY Zoltán: Az egyetemi oktatás és a múzeumok kapcsolatai. = MHOMK 26. sz. 1989. 18–22.
- ZUPKÓ Béla: Néprajzi szakkör a kollégiumban. = SZB-A-Z 14. sz. 1990. 8–9.

B. TÁJAK, NÉPCSORPORTOK

I. Tájak, települések

- AUBER Antal: Egy funkcionálisan megújult törpefalu Baranyában. Kisújbánya. In: Tér – idő – társadalom. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja, Pécs, 1990. 458–476.
- Babócsa története. Tanulmányok a község történetéből. Szerkesztette Magyar Kálmán. Polgármesteri Hivatal, Babócsa, 1990. 431 l.
- BALLA Mária-JANORICS István-KISS Zoltán: Kéthely hét évszázada. Falutörténet. Községi Tanács, Kéthely, 1990. 260 l.

- *BÁRTH János: Bauerliche Wirtschaftshöfe und Wirtschaftssiedlungen in der Region von Kalocsa im 18. und 19. Jahrhundert. = *Aethn* 1989. 1–2. sz. 89–115.
- *BÉL Mátyás: Veszprém vármegye leírása. Fordította Takács Endre. Veszprém Megyei Levéltár, Veszprém, 1989. 255 l. (A Veszprém megyei Levéltár kiadványai 6.)
- BÓDISZ Attila–NAGY Géza: Rajzok a Bodrogeközből. Bodrogeközi Kastélymúzeum Baráti Köre, Pácin, 1990. 92 l. (Bodrogeközi füzetek 2.)
- Borsod vármegye katonai leírása. 1780-as évek. Szerkesztette Csorba Csaba. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár, Miskolc, 1990. 120 l. (Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei levéltári füzetek 31.)
- BURGHARDT-SZEKERES Klára: Falutörténet és néphagyomány Száron. Községi Önkormányzat, Szár, 1990. 305 l.
- *DANKÓ Imre: Források Debrecen néprajzához, 3. Diákélet. = *Múzeumi kurír* 58. sz. 1989. 14–18.
- *DANKÓ Imre: Források Debrecen néprajzához, 4. A debreczeni református egyháztanács s a népnevelés, 1875. = *Múzeumi kurír* 58. sz. 1989. 18–20.
- DANKÓ Imre: Források Debrecen néprajzához, 5. A nagytemplom „emlékeztető ládá”-ja, 1806-ból. = *Múzeumi kurír* 59. sz. 1990. 17–23.
- DEMETER Zsófia–GELENCSEI József–LUKÁCS László: Palotavárosi emlékek. Székesfehérvár–Palotaváros története és néprajza. István király Múzeum, Székesfehérvár, 1990. 172 l. (Az István király Múzeum közleményei A/31.)
- DOBÁNY Zoltán: Adalékok Balkány község történeti földrajzához. Balkány 18–19. századi gazdasági élete. Bessenyei György Kör, Nyíregyháza, 1990. 247–261. [Klny. *Acta Academiae paedagogicae Nyíregyháziensis* 12/F.]
- FARAGÓ József: Jánosfalvi Sándor István székelyhoni utazása a két Homoród mellett. = *Művelődés* 1990. 10. sz. 24–26.
- Fejezetek Izbég múltjából. Pest Megyei Művelődési Központ, Szentendre, 1990. 41 l. (Izbégi füzetek 1.)
- FRISNYÁK Sándor: Adalékok a Bodrogeköz történeti földrajzához (18–19. század). Bessenyei György Kör, Nyíregyháza, 1990. 227–246. [Klny. *Acta Academiae Paedagogicae Nyíregyháziensis* 12/F.]
- HÁLA József–HORVÁTH Gyula: Adalékok Böde megismeréséhez. A falu nevééről. In: *Néprajzi dolgozatok Bödéről*. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 1990. 11–53.
- HANKÓ Zoltán: Megyaszó története a kezdetektől 1867-ig. Községi Közös Tanács, Megyaszó, 1990. 377 l.
- HEREIN Gyula: Fejezetek Budakeszi történetéből. Községi Tanács, Budakeszi, 1990. 70 l.
- Írások Homokméggyről. II. A föld. „Csak a föld halhatatlan”. Szerkesztette Földiák András. Országos Közművelődési Központ, Bp., 1990. 230 l. (Szociográfiai munkafüzetek)
- JUHÁSZ Antal: Csongrád megye az ország néprajzi térképén. In: *Csongrád megye népművészete*. Európa, Bp., 1990. 8–32.
- Kéziratok megyénkről. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye közgyűjteményeiben őrzött kéziratok lelőhely-katalógusa. Szerkesztette, gyűjtötte Orosz Szilárd. Móricz Zsigmond Városi Könyvtár, Nyíregyháza, 1990. 452 l.

- *KISGYÖRGY Aladárné: Gyál története. Községi Tanács, Gyál, 1989. 122 l.
- KISIDA Erzsébet: A Bódva-völgyi falvak a néprajzi gyűjtő szemével. = SZB-A-Z 14. sz. 1990. 17–18.
- *Kiskőrös helytörténeti monográfiája. Szerkesztette Meskó Sándor. Városi Tanács, Kiskőrös, 1989. 648 l.
- *Z. KISS Géza: Az ormánsági települések változásai a 18–19. században. Baranya Megyei Levéltár, Pécs, 1988. 123–157. (Baranyai levéltári füzetek 102.)
- KOCSIS Aranka: Beispiele aus Csallóköz zur Frage der geteilen Siedlungen = NéprÉrt 71–73. sz. 1989–1990. 135–141.
- I. KOVÁCS Imre: Hosszúpereszteg kilenc évszázada. Történeti és néprajzi visszatekintés. Községi Önkormányzat, Hosszúpereszteg, 1990. 267 l.
- KOVÁCS Katalin: A vonal alatt. Metszetek Baranya megye törpefalvairól. In: Tér – idő – társadalom. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja, Pécs, 1990. 316–140.
- KOVÁCS Péter: Orbán Balázs: A Székelyföld leírása történelmi, régészeti, természetrajzi és népisme szempontról. = A céh 1990. 1–4. sz. 36–42.
- Kőröshegy. Szerkesztette Stirling János, Reóthy Ferenc. Községi Tanács, Kőröshegy, 1990. 430 l.
- *LUKÁCS Károly: A Balatonvidék földrajza kétszáz év előtt. In: Bél Mátyás: Veszprém vármegye leírása. Veszprém Megyei Levéltár, Veszprém, 1989. 153–236. (A Veszprém megyei Levéltár kiadványai 6.)
- Magyarpolány. Szerkesztette Ebele Ferenc. Községi Tanács, Magyarpolány, 1990. 54 l.
- Migráció és település a Duna–Tisza közén. Szerkesztette Juhász Antal. Móra Ferenc Múzeum, Szeged, 1990. 146 l.
- Néprajzi dolgozatok Bödéről. Liber memorialis Barabás Jenő hetvenedik születésnapjára. Szerkesztette Hála József, Horváth Gyula. Szabadiéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 1990. 172 l.
- ÖRSI Julianna: A Nagykunság mint néprajzi csoport. Karcag és környezete kapcsolatrendszerének vizsgálata. = SzMMÉ 7. sz. 1990. 347–366.
- ŐZE Sándorné: Szülőföldem, Szegvár. = CSMHír 1990. 29–48.
- PETERCSÁK Tivadar: A Hegyköz. In: A család jelentősége az egyén és a közösség életében. Petőfi Művelődési Központ, Gödöllő, 1990. 36–47.
- RAINER Pál: Magyarpolány község története. Magyarpolányi Községi Tanács, Veszprém, 1990. 39 l.
- Régi Völgyesség-leírások Bél Mátyástól Babits Mihályig. Szerkesztette Solymár Imre. Völgyességi Múzeum, Bonyhád, 1990. 48 l. (Völgyességi füzetek 1.)
- REÓTHY Ferenc–ZOLTÁN Jenő: Adatok a község néprajzához. Kőröshegy. In: Kőröshegy. Szerkesztette Stirling János et al. Községi Tanács, Kőröshegy, 1990. 339–389.
- RÉTVÁRI László: Erdély falvai. = ÉpSz 1990. 12. sz. 367–371.
- STIRLING János: A Néprajzi Múzeum Somogy megyére vonatkozó kéziratái. 2. = SomHonHír 1990. 1. sz. 27–41.
- SÜVEG Zoltán: Földközben Naszályon. Naszályi mesék naszályi szemmel. Komárom Megyei Mezőgazdasági Kombinát, Naszály, 1990. 99 l.

- SZABÓ Leventéné–KÖRMENDY János: Fertő-menti falvaink. = *ÉpSz* 1990. 10. sz. 289–298.
- SZÁNTÓ Imre–SZÁNTÓ Endre: Alsópáhok és a Felsőpáhok története. Községi Közös Tanács, Alsópáhok, 1990. 352 l.
- *SZARVAS Erzsébet: Népi életmód Bokrosón. = *MCsvtört* 1987. 179–194.
- *SZTRINKÓ István: Bácska leírása a 18. század közepéről. A Cothman jelentés. = *MKBKM* 1988. 64–72.
- SZTRINKÓ István: Kecskemét irodalmi néprajza. = *Fo* 1990. 9. sz. 58–63.
- *Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából. 1. kötet. Az 1988. okt. 20–21-én Tokajban rendezett tájkonferencia előadásai. Szerkesztette Bencsik János, Szappanos Erzsébet. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1989. 242 l. (Tokaj és Hegyalja 1.)
- Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából. 2. kötet. Az 1989. szept. 21–22-én Tokajban rendezett tájkonferencia előadásai. Szerkesztette Bencsik János, Szakál Jenőné. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1990. 139 l. (Tokaj és Hegyalja 2.)
- Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából. 3. köt. Szerkesztette Bencsik János. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1990. 92 l. (Tokaj és Hegyalja 3.)
- Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából. 4. köt. Béres Béla gyűjteménye. Összeállította Bencsik János. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1990. 54 l. (Tokaj és Hegyalja 4.)
- *UDVARI István: Szepességi falvak kapcsolata Tokaj-Hegyaljával a 18. század végén. In: *Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából*, 1. köt. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1989. 102–114. (Tokaj és Hegyalja 1.)
- VELKEY Gábor: Békés megye térszerkezete. = *BékésiÉ* 1990. 3. sz. 344–369.
- *WOLF Mária: Árpád-kori eredetű települések Abaúj vármegye déli részén. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1989. 184 l. (Borsodi kismonográfiák 30.)
- Zemplén vármegye katonai leírása. 1780-as évek. Szerkesztette Csorba Csaba. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár, Miskolc, 1990. 215 l. (Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei levéltári füzetek 32.)

II. Népesoportok, nemzeti identitás, etnogenezis

a) ÁLTALÁNOS, ELMÉLETI KÉRDÉSEK

- BARTHA Antal: Isztorizm v sovremennih etnicseszkih processzii. In: *Tradicii v sovremennom obsestve*. Nauka, Moszkva, 1990. 215–219.
- BARTHA János: Meinungen von Zeitgenossen über die Bauern der ungarischen Tiefebene im 18. Jh. = *ETT* 20. sz. 1990. 34–39.
- BAUSINGER, Hermann: Deutsches Phlegma – ungarisches Feuer. Ein deutsch-magyarisches Projekt Friedrich Lists. = *NéprÉrt* 71–73. sz. 1989–1990. 17–23.
- FEJŐS Zoltán: Folklor és hagyomány a chicagói magyar szervezetek identitásában. In: *Varietas historiae*. Szerkesztette Diószegi László. Magyarországtudató Intézet, Bp., 1990. 111–128.
- FEJŐS Zoltán: Immigration peasant traditions in urbanized America. In: *Abstracts SIEF 4th Congress*. SIEF, Bergen, 1990. 25.

- GUNDA Béla: Magyarok közt egy európai vagy európaiak közt egy magyar. = Népszabadság 1990. 110. sz. 27.
- GUNDA Béla: Nemzet és nemzetiség. Válasz az AETAS körkérdésére. = Aetas 1990. 1–2. sz. 131–132.
- *HENKEY Gyula: Adatok a Vas megyei magyarok etnikai antropológiájához. = Múzk 1987–1988. 62–94.
- HENKEY Gyula: A magyar nép etnikai embertani vizsgálata. = Cumania 12. sz. 1990. 465–521.
- HOPPÁL Mihály: Ethnic Identity and Symbolic Ethnicity among Hungarian-Americans in Northern Indiana. In: Overseas Migration from East-Central and Southeastern Europe (1880–1940). Ed. Puskás J. Akadémiai, Bp., 1990. 221–226.
- KATONA Imre: Magyar népművészeti-néprajzi útikalauz. A magyar népcsoportok és a hazai nemzetiségek. Tankönyvkiadó, Bp., 1990. 288 l.
- *KOC SIS Károly: Etnikai változások a mai Szlovákia és a Vajdaság területén a XI. századtól napjainkig. Az etnikai térszerkezet átalakulásának sajátosságai. Bp., Eötvös Loránd Tudományegyetem, 1989. 118 l. (Politikaelméleti füzetek 4.)
- *KOC SIS Károly: Magyarország jelenlegi etnikai térszerkezetének sajátosságai. = FöldrK 1989. 4. sz. 283–305.
- LISZKA József: Kultúrák találkozása. Adalékok a magyar–szlovák kulturális kapcsolatok ismeretéhez. = Regio 1990. 3. sz. 220–230.
- LISZKA József: Magyar–szlovák etnokulturális kapcsolatok. Kisalföldi példa. In: Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 90–95.
- LISZKA József: Národopisny vyskum mad'arskej národnostnej mensiny na Slovensku v medzivojnovom obdobi (1918–1938). = SlovNár 1990. 38. sz. 568–573.
- LUKÁCS László: Kulturális határok a Dunántúlon. = KEMNF 4. sz. 1990. 53–58.
- LUKÁCS László: Kulturgrenzen in Westungarn. In: Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 294–299.
- NIEDERMÜLLER Péter: The search for identity. Central Europe between tradition and modernity. In: Plenary papers SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990. f. 1–15.
- PALÁDI-KOVÁCS Attila: Etničeskije tradicii v szfere trudovoj dejatel'nosztyi v Vengrii. In: Tradicii v sovremennom obščestve. Nauka, Moszkva, 1990. 96–102.
- PÁLL István: Idegen hatások Északkelet-Magyarország magyar népi kultúrájában. In: Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 96–101.
- I. SZOJKA Emese: Néprajzi csoportok Baja környékén. Türr István Múzeum, Baja, 1990. 59 l.
- TÓTH Zoltán: Die kulturelle Integration der ungarischer Ethnika in einer Kleinstadt um die Jahrhundertwende. In: Etudes historiques hongroises 1990, vol. 2. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. 191–221.

b) MAGYAR NÉPRAJZI CSOPORTOK

- ÁDÁM Magda: The Little Entente and the issue of the Hungarian minorities. In: Etudes historiques hongroises 1990, vol. 2. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. 321–338.
- *BAKÓ Ferenc: A palóc etnikai és műveltségi csoport fő jellemzői. Összefoglalás. In: Palócok, 4. köt. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 821–889.
- BENDA Kálmán: Les Hongrois de Moldavie (Les Tchangos) aux XVIIe et XVIIIe siècles. In: Etudes historiques hongroises 1990, vol. 2. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. 59–75.
- DOMOKOS Pál Péter: Múltbanéző. Tanulmányok. Magvető, Bp., 1990. 347 l.
- ÉGETŐ Melinda: A szerémségi szórványmagyarok kultúrájáról. In: Népi kult.-népi társ. 15. köt. Akadémiai, Bp., 1990. 89–125.
- ERDÉLYI Zsuzsanna: „Moduvába hitték a szegént.” 1–2. = Új 1990. 2. sz. 47–57.; 3. sz. 87–101.
- GERGELY A. András: A palóc történettudat változásai. = Pal 1990. 6. sz. 42–49.
- GUNDA Béla: A moldvai magyar népi műveltség jellegéhez. Néprajzi gyűjtőúton a moldvai magyaroknál. In: Népi kult.-népi társ. 15. köt. Akadémiai, Bp., 1990. 37–87.
- HALÁSZ Péter: A moldvai csángó-magyarok. = Rubicon 1990. 6. sz. 6–7.
- KISS Mária: Adatok a horvátországi szórványmagyarok eredetéhez és folklórához. In: Népi kult.-népi társ. 15. köt. Akadémiai, Bp., 1990. 155–169.
- *Palócok. 3. kötet. Termelés és a javak felhasználása. Szerkesztette Bakó Ferenc. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 889 l.
- *Palócok. 4. kötet. Rítus és folklór. Szerkesztette Bakó Ferenc. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 925 l.
- PUSKÁS Julianna: Overseas emigration from Hungary and the national minorities, 1880–1914. In: Etudes historiques hongroises 1990, vol. 2. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. 281–302.
- SZÉKELY András Bertalan: A délvidéki magyarságról dióhéjban. = Téka 1990. 10. sz. 4–6.
- SZILLI Gyula: A Zobor-hegy körüli magyarok. = Som 1990. 1. sz. 29–31.
- ZSUPOS Zoltán: Thoughts concerning the origin of Hungarian-speaking natives („Chango”-s) of Moldavia. In: Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 141–146.

c) ETNOGENEZIS

- DÉNES József: A magyarok hét neme és hét országa. A magyar törzsek elhelyezkedése a Kárpát-medencében. = MFMÉ 1984–1985. 2. sz. 571–580.
- ERDÉLYI István: A honfoglalás előtti magyarság régészeti emlékeinek kutatása a Szovjetunióban. = MTud 1990. 3. sz. 310–312.
- ÉRDY Miklós: A magyarság finnugor őshazája a történelem társtudományai térképekre vitt adatainak tükrében. In: Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum, vol. 6. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 65–70.

- KLIMA László: A finnugor rokonság megítélése az őstörténeti tudományokban. = MFMÉ 1984–1985. 2. sz. 531–536.
- NAGY Imre: Őstörténetünk néhány kérdése: szokatlan analógiák. = MFMÉ 1984–1985. 2. sz. 537–552.
- RASTOROPOV, A. V.: K probleme formirovania vengrov. In: *Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum*, vol. 6. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 111–116.
- VERES Péter: A magyar nép etnogenezise. = *História* 1990. 2. sz. 1–5.
- VERES Péter: Tanulmányúton az őshaza nyomában a Szovjetunió földjén. In: *Etnológiai tanulmányok Boglár Lajosnak ajánlva. Magyar Tudományos Akadémia Orientalisztikai Munkaközössége, Bp., 1990. 86–89. (Történelem és kultúra 5.)*

C. TÁRGYKÖRÖK

I. Település, építkezés, lakóház

- Adalék a népi építészet régészeti kutatásának történetéhez. Közreadja Balassa M. Iván, Bátky Zsigmond. = *Cumania* 12. sz. 1990. 427–429.
- *ÁRON Péter: A tanyásodás egyedi esete: a méheskertek (vagy méhkertek). = *AgrártörtSz* 1987. 3–4. sz. 317–327.
- *BAKÓ Ferenc: A hagyományos lakóház és etnikai jellemzői. In: *Palócok*, 3. köt. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 677–771.
- BALASSA M. Iván: Az Alsó-Garam menti magyar falvak települése, építkezése és lakásberendezése. = *Ház és ember* 6. sz. 1990. 5–38.
- BALASSA M. Iván: Die Wohnungen der Gutshofknechte. In: *Gutshofknechte und Saisonarbeit im pannonische Raum*. Hrsg. O. Bockhorn, W. Slapansky. Wien, 1990. 83–96. (*Veröffentlichungen der Ethnographia Pannonica Austriaca* 2.)
- BECSEI József: Az alföldi tanyarendszer változásai. In: *Tér – idő – társadalom. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja, Pécs, 1990. 342–374.*
- BECSEI József: Település és társadalmi struktúra = *BékésiÉ* 1990. 3. sz. 304–312.
- BELUSZKY Pál: Magyarország városhálózata 1900-ban. In: *Tér – idő – társadalom. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja, Pécs, 1990. 92–133.*
- *BENCSIK János: Hagyományos szőlőbeli építmények a Tokaj-hegyen. = *MHOMK* 26. sz. 1989. 119–124.
- BENCSIK János: A tokaji pinceházak. = *Ház és ember* 6. sz. 1990. 191–198.
- BESZÉDES Valéria: A vajdasági gabonátárolók sajátosságai. = *Üzenet* 1990. 7–9. sz. 618–635.
- BORUS András: Die Arkade in etymologischer und geschichtlicher Betrachtung. In: *Arkadenhäuser. Symposium in Rahmen der „Schlaininger Gespräche“*, 1988. Burgenländischen Landesmuseum, Eisenstadt, 1990. 73–84. (*Wissenschaftliche Arbeiten aus dem Burgenland* 85.)

- BÖSZÖRMÉNYI István: Házépítés és berendezés a medvesalji Óbáston 1929-ben. In: Gömör néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 83–104. (Gömör néprajza 24.)
- *CSOMA Zsigmond: Az archaikus faépítkezés emlékei a nyugat-magyarországi szőlő-hegyeken. = MMMK 1988–1989. 361–402.
- DÁM László: Adatok a Garam menti szőlőhegyek népi építkezéséhez. = Ház és ember 6. sz. 1990. 39–48.
- DÁM László: Bakonszeg települése és népi építészet. In: Bakonszeg története és néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Bakonszeg (!Debrecen), 1990. 239–288.
- *DÁM László: Építészeti régiók az Alföldön. In: Emléklapok Tóth Ferencnek. Szerkesztette Domokos László et al. Makói Múzeum, Makó, 1988. fol. 64–70. (A Makói Múzeum füzetek 60.)
- *DANKÓ Imre: Források Debrecen néprajzához. II. A temetők rendezéséről, 1865. = Múzeumi kurír 56. sz. 1988. 26–29.
- DANKÓ Imre: Hogyan viszonyul egymáshoz az építészet és a népi építkezés. Novák László A három város építészetéről című munkájáról. = BékésiÉ 1990. 3. sz. 370–374.
- *DANKÓ Imre: A vízgazdálkodás és a népi építkezés összefüggései. = Agrária 24. sz. 1988. 255–277.
- DESCHMANN Alajos: Kárpátalja műemlékei. Tájak Korok Múzeumok Egyesület, Bp., 1990. 230 l. (Tájak-korok-múzeumok könyvtára 2.)
- DÉVAVÁRI B. Valéria: A vajdasági gabonatarlóok sajátosságai. = HungKözl 1989. 4. sz. 555–570.
- DURÓ Annamária: A tanya és a zárt település kapcsolata társadalomföldrajzi megközelítésben. = Bayerisches Jahrbuch für V. 1990. 63–80.
- FAZEKAS Péter: A hagyományok továbbélése Vas megye falvaiban. = ÉpSz 1990. 11. sz. 346–349.
- FILEP Antal: Tetőformák és oromzatok a Kisalföldön. In: Népi kult.-népi társ. 15. köt. Akadémiai, Bp., 1990. 249–295.
- FODOR István: Zur Entwicklungsgeschichte des mittelalterlichen ungarischen Wohnhauses. In: Etudes historiques hongroises 1990; vol. 3. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. 19–46.
- GILYÉN Nándor: A szatmári és beregi favázás építkezés emlékei. = Ház és ember 6. sz. 1990. 49–66.
- GRÁFIK Imre: Die Gebietsvarianten eines Bauelementes. Säulenvorgang, Gartenlaube, sogenannter Betterstand. In: Arkadenhäuser. Symposium in Rahmen der „Schlaininger Gespräche“, 1988. Burgenländischen Landesmuseum, Eisenstadt, 1990. 111–140. (Wissenschaftliche Arbeiten aus dem Burgenland 85.)
- GRÁFIK Imre: Egy építészeti elem területi változatai (oszlopos előtornác). = Ház és ember 6. sz. 1990. 157–170.
- GRÁFIK Imre: Házról házra. 1–2. = Falu 1989. 4. sz. 41–52.; 1990. 1. sz. 38–56.
- *GUNDA Béla: A Habsburgok és a magyar tanyavilág = Hajdú-BihariN 1989. 181. sz. 5.
- HOFFMANN Tamás: A parasztházak fűtése. Előzmények, technikai megoldások. Európai vázlat. = HOMÉ 28–29. sz. 1989–1990. 381–411.

- JUHÁSZ Antal: Boglya formájú ólak a szabadkai szállásokon. = *Üzenet* 1990. 7–9. sz. 636–643.
- JUHÁSZ Antal: Falu- és városkép, a tanyai településforma. In: Csongrád megye népművészete. Európa, Bp., 1990. 33–56. (Népművészeti örökségünk)
- *JUHÁSZ Antal: A szegedi táj tanyái. = *MFME* 1982–1983. 2. sz. 270 l.
- JUHÁSZ Antal–TÓTH Ferenc: A parasztház és berendezése. In: Csongrád megye népművészete. Európa, Bp., 1990. 57–104. (Népművészeti örökségünk)
- KOCSIS Aranka: A felsővályi faház. In: *Gömör néprajza*. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 167–181. (Gömör néprajza 24.)
- KOVÁCS József: Fatemplomok Kárpátalján. *ÉTK*, Bp., 1990. 139 l.
- LÁSZLÓ Tamás: Erdőbénye hagyományos településszerkezete. In: *Tanulmányok Tokaj és Hegyalja múltjából* 3. köt. 53–69. (Tokaj és Hegyalja 3.)
- *LÉVAI Béla: A kertgazdai intézmény. Az alsó-józsai szőlőskertek a 19. század első felében. = *Múzeumi kurír* 56. sz. 1988. 12–20.
- LŐVEI I.: Erforschung von Wohnhäusern in der Innenstadt von Stuhlweissenburg. = *Alba Regia* 24. sz. 1990. 73–81.
- LUKÁCS László: A lakóház alaprajzi változatai a Káli-medencében. = *VeszprémiTTár* 1. sz. 1990. 20–30.
- LUKÁCS László: Arkadenhäuser des Plattensee-Oberlandes in Ungarn. In: *Arkadenhäuser. Symposium in Rahmen der „Schlaininger Gespräche“*, 1988. Burgenländischen Landesmuseum, Eisenstadt, 1990. 141–160. (Wissenschaftliche Arbeiten aus dem Burgenland 85.)
- *LUKÁCS László: Spätenstehung des tanya-Systems ausserhalb der Tiefebene in Ungarn das Mezőföld-Gebiet. = *AEthn* 1989. 1–2. sz. 117–145.
- LUKÁCS László: Tűzhelyek a Káli-medencei házban. = *Ház és ember* 6. sz. 1990. 103–124.
- MAGYAR Adorján: Magyar építőízlés. *Kráter*, Bp., 1990. 170 l.
- MAKKAI László: Siebenbürgens Siedlungsgeschichte bis zum Ende des Mittelalters. In: *Etudes historiques hongroises* 1990, vol. 2. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. 1. 1–9.
- MEGGYESI Tamás: A hagyományos települési kultúrák védelme. = *Falu* 1990. 2–3. sz. 45–56.
- MEGGYESI Tamás: A tradicionális magyar falusi jellegű településszerkezetről. = *ÉpSz* 1990. 12. sz. 364–366.
- MEZŐSI József: Földfalú házak. = *Műev* 1990. 4. sz. 244–248.
- MEZŐSI József: Földfalú házak építési technológiája. (Folytatás) = *Műev* 1990. 3. sz. 183–190.
- MEZŐSI József: Földfalú házak. 6. Szabadkémény építése. = *Műev* 1990. 2. sz. 115–119.
- MEZŐSI József: Vályogfalú épületek készítése 3. = *Műev* 1990. 1. sz. 51–56.
- NOVÁK László: Az Alföld településnéprajza. In: *Tér-idő-társadalom*. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja, Pécs, 1990. 62–91.
- NOVÁK László: Egy uradalmi majorság és építményei 1842-ben. = *Ház és ember* 6. sz. 1990. 199–208.

- Az Olttól a Küküllőig. Erdélyi szász erődtemplomok. Fotó Szentpétery Tibor, szöveg Kerny Terézia. Officina Nova, Bp., 1990. 143 l.
- *PALÁDI-KOVÁCS Attila: Településtörténet és folklór. Udvarszállás falu példája. = HungKözl 1989. 4. sz. 619–627.
- *PALÁSTI Pál: A csongrádi házak oromdíszei a Belvárosban. = MCsvtört (1987) 117–177.
- *PÁLÓCZI HORVÁTH András: Agrártörténeti emlékek a középkori Szentkirály faluban. Gazdasági épületek a 4–4/a. ház beltelkén. = MMMK 1988–1989. 69–94.
- PATAKY András: Vázás nádfalú épületek a Drávaszögben. = Honism 1990. 2–3. sz. 122–125.
- PÉTERFI László: A régi Marosszék falusi temetői. = MÉpítőműv 1990. 5. sz. 27–29.
- PLESKONICS András: A paraszti élet emlékei Pusztaföldvár községben. = KörVidéke 1990. 204–217.
- POLGÁR Zoltán: A Káli-medence tájvédelmi körzet népi építészeti emlékei. = Műev 1990. 1. sz. 42–50.
- RÓZSA Miklós: Tornácós házak oszlopai Pilisszentléleken. = Dunakanyar 1990. 3. sz. 24–29.
- SABJÁN Tibor: Kívülfűtős kemencék bontási tapasztalatai. = Ház és ember 6. sz. 1990. 125–156.
- *SELMECZI KOVÁCS Attila: Gazdasági épületek. In: Palócok, 3. köt. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 773–815.
- SZENTI Tibor: Egy hőmezővásárhelyi tanya építésének, bővítésének és karbantartásának paraszti dokumentumai. = Ház és ember 6. sz. 1990. 209–218.
- TIMÁR Judit: Kérdőjelek és hiányjelek a tanyakutatásban. = Tértárs 1990. 2. sz. 49–62.
- TÓTH Zoltán: Helyi értékek az építészeti kultúrában. = Honism 1990. 5–6. sz. 12–15.
- *ZENTAI Tünde: A dél-dunántúli parasztházak tetőszerkezete. = JPMÉ 34. sz. 1989. 209–225.
- ZENTAI Tünde: A lakóház alaprajzi fejlődése a Dél-Dunántúlon. = JPMÉ 35. sz. 1990. 163–188.
- ZENTAI Tünde: A lakóház tüzelőberendezésének és füstelvezetésének alakulása a Dél-Dunántúlon. = Ház és ember 6. sz. 1990. 67–102.

II. Gazdálkodás, gazdasági eszközök

- *ANDRÁSFALVY Bertalan: Die traditionelle Bewirtschaftung der Überschwemmungsgebiete Ungarns. Volkstümliche Wassernutzung im Karpatenbecken. = AEthn 1989. 1–2. sz. 39–88.
- BÁN Péter: A földbirtoklás szerkezete Baranya vármegyében a 18. század végén. = Baranya 1990. 2. sz. 35–46.
- BENCSIK János: Tokaj város gazdálkodásának egy esztendeje a városgazda számadásainak tükrében (1801). = SZB-A-Z 14. sz. 1990. 31–33.
- BODÓ Sándor: A magyar paraszti termelés igaerejének története. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 220 l. (Studia folkloristica et ethnographica 26.)

BORDÁS Attila: A feketicsi széldarálók. = HungKözl 1989. 4. sz. 571–581.

*DANKÓ Imre: Vizgazdálkodásunk népi alapjai, 1–2. = DMÉ 67. sz. 1988. 207–227.; 68. sz. 1989–1990. 347–363.

GUNST Péter: Die Mechanisierung der ungarischen Landwirtschaft bis 1945. In: Etudes historiques hongroises 1990; vol. 3. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. 237–250.

GUNST Péter: Die wirtschaftlichen Grundlagen der bäuerlichen Lebensweise in Ungarn in den 1920er und 1930er Jahren. = NéprÉrt 71–73. sz. 1989–1991. 169–173.

*HOFFMANN Tamás: A földmérés története. In: Emléklapok Tóth Ferencnek. Szerkesztette Domokos László et al. Makói Múzeum, Makó, 1988. fol. 48–55. (A Makói Múzeum füzetek 60.)

IKVAI Nándor: Ökológia és agrokultúra. A hagyományos gazdálkodás és a környezet összefüggései a Kárpát-medencében. = HOME 28–29. sz. 1989–1990. 329–337.

*IVÁNYOSI-SZABÓ Tibor: A bérek alakulása Kecskeméten a mezőgazdaságban 1686–1790 között. = AgrártörtSz 1988. 3–4. sz. 366–392.

JUHÁSZ Márta: A kalocsai érseki uradalom gazdálkodása a 19–20. század fordulóján. In: Írások Homokméggyről. 2. köt. Országos Közművelődési Központ, Bp., 1990. 93–184. (Homokméggyi műhelytanulmányok 7.)

KÁLLAY Ferenc: Magyar régiségek nyomozása. Kísérő tanulmány: Tálasi István. Magyar Néprajzi Társaság, Bp., 1990. 57 l. (A Magyar Néprajzi Társaság reprint kiadványai 2.)

KISARI Sándorné: Paraszti gazdálkodás a Fejér megyei Csór községben. = Honism 1990. 5–6. sz. 77–82.

KODOLÁNYI János: Von der Beutekultur bis zum Ackerbau. In: Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum, vol. 1/A. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 37–53.

B. KOVÁCS István: Adalékok Vály-völgy hagyományos gazdálkodásához. In: Gömör néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 43–64. (Gömör néprajza 24.)

*KOZÁRI József: Művelésági és birtokviszonyok Egerben az 1875. évi VII. tc. által létrehozott kataszteri telekkönyv tükrében. = AgrártörtSz 1988. 3–4. sz. 435–469.

*T. MÉREY Klára: Egy uradalom a régi és az új gazdálkodás határán (1822). = AgrártörtSz 1988. 3–4. sz. 393–434.

MOHAY Tamás: Work time and labor on a peasant farm in Hungary. = NéprÉrt 71–73. sz. 1989–1991. 157–167.

*NAGY Géza: A gépi cséplés Karcán. = MHOMK 26. sz. 1989. 138–146.

OROSZ István: Die Anfänge der Zerfalls der traditionellen Landwirtschaft in Mittel- und Osteuropa. In: Modern age, modern historian. In Memoriam György Ránki 1930–1988. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. I. 133–150.

OROSZ István: Die Produktionsmethoden der Bauern in den Marktflecken der Grossen Ungarischen Tiefebene im 18. Jahrhundert und in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts. In: Etudes historiques hongroises 1990; vol. 3. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. 167–184.

- *RÁKOS István: Határhasználat és tulajdonviszonyok Szegeden és Hódmezővásárhelyen a feudalizmus utolsó évszázadában (1750–1848). = AgrártörtSz 1988. 1–2. sz. 128–146.
- SELMECZI KOVÁCS Attila: Querns. Historical layers technical regression. = EthnEuropaea 1990. 1. sz. 35–46.
- *SISKA József: Egy Zemplén megyei nemesi gazdaság a XVII–XVIII. században. = AgrártörtSz 1988. 3–4. sz. 470–513.
- TAKÁTS Laura: Baranya vármegye mezőgazdaságának néhány vonása a 19. század végén. = Baranya 1990. 2. sz. 110–120.
- TAKÁCS Péter: Veränderung der bäuerlichen Arbeitsgeräte Benutzung zwischen 1870 und 1910. In: Etudes historiques hongroises 1990; vol. 3. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. 1. 207–224.
- VARGA J. János: Ein Herrenhaus und ein Meierhof eines Mittleren Adligen in Westungarn im 17. Jahrhundert. In: Arkadenhäuser. Symposium in Rahmen der „Schlaininger Gespräche“, 1988. Burgenländischen Landesmuseum, Eisenstadt, 1990. 1. 223–231. (Wissenschaftliche Arbeiten aus dem Burgenland 85.)
- WELLMANN Imre: Die Arbeitsgeräte der ungarischen Bauernschaft in 18. Jahrhundert. In: Etudes historiques hongroises 1990; vol. 3. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. 1. 145–165.
- ZSOLDOS István: Tagosítás és határhasználat Kisújszálláson a XIX. sz. második felében. = SzMMÉ 7. sz. 1990. 327–334.

a) FÖLDMŰVELÉS, NÖVÉNYTERMESZTÉS

- BAKSA Brigitta: A kender termesztése és feldolgozása. In: Néprajzi dolgozatok Bödéről. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 1990. 1. 74–79.
- BALASSA Iván: A magyar gabonatermelés néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 193 l. (Néprajz egyetemi hallgatóknak 7.)
- *BALASSA Iván: A palócok földművelésének jellemzői. In: Palócok, 3. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 7–82.
- GULÁCSI Zsuzsanna: A gyümölcs és felhasználásának hagyományos módja. In: Néprajzi dolgozatok Bödéről. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 1990. 91–107.
- KERECSENYI Edit: A kender termelése és feldolgozása Letenyén. 1. Az elvetett kentertől a fonálíg. = ZMúz 2. sz. 1990. 231–254.
- Mezőgazdasági (gyümölcsstermesztési) eljárások feljegyzése egy kéziratot könyvben. Közreadja S. Püski Anikó. = SzMMÉ 7. sz. 1990. 371–381.
- MÜLLER Róbert–PETÁNOVICS Katalin: A földművelés története. Balatoni Múzeum, Keszthely, 1990. 36 l. (A Balatoni Múzeumok kiállításainak katalógusai 4.)
- PARIKOVÁ, Magdaléna: Die traditionellen Arten des Austretens der Getreide durch Rinder im slowakisch-madjarischen ethnischen Grenzgebiet. = Ethnologia Slavica 22. sz. 1990. 69–85.
- *TAKÁCS Péter: Adalékok a Szabolcs megyei parasztek úrbérrendezéskori földműveléséhez. = AgrártörtSz 1987. 3–4. sz. 328–361.

TAKÁCS Péter: Szántó-vető foglalkozás az 1770-es években Tokaj-Hegyalján. In: Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából, 2. köt. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1990. 29–37. (Tokaj és Hegyalja 2.)

b) SZŐLŐMŰVELÉS

- BAKSA Brigitta: Adatok Böde szőlőműveléséhez. In: Néprajzi dolgozatok Bödéről. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 1990. 80–90.
- *BALASSA Iván: A tokaj-hegyaljai szőlő és bor kutatásának néhány forrása. In: Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából, 1. köt. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1989. 7–14. (Tokaj és Hegyalja 1.)
- *BALASSA Iván: A tokaj-hegyaljai szőlőművelés munkaszervezetének néhány vonása a XVI–XX. században. = AgrártörtSz 1988. 3–4. sz. 271–305.
- BECK Zoltán: Szőlő a régi Gyopárhalmán. = BMN 1990. márc. 31. 9.
- BENCSIK János: A tokaji szőlőhegyek művelése, a szőlős ingatlan becsértéke a 18. század közepétől. = HOMÉ 28–29. sz. 1989–1990. 151–179.
- BENKÓCZY György: A szőlőtermesztés Mezőkövesden. = Matyóföld 1989. 46–56.
- BODNÁR László: A szőlő- és borértékesítés gondjai Heves megye történelmi borvidékén. In: Tér – idő – társadalom. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja, Pécs, 1990. 418–434.
- CSOMA Szigmond: A Balaton-felvidéki szőlőtermelés demokratikus hagyományai, a hegytörvények. = Honism 1990. 2–3. sz. 55–61.
- FLOREC, Václav: Rebmesser. Analogien in der traditionellen Weinbaukultur der Tschechoslowakei und Ungarn. = NéprÉrt 71–73(1989–1991)61–70.
- LICHTNECKERT András: A balatonfüred-csopaki borvidék története. Megyei Levéltár, Veszprém, 1990. 583 l. (A Veszprém Megyei Levéltár kiadványai 7.)
- LICHTNECKERT András: Szőlőművelés a balatonfüred-csopaki borvidék területén a 18–19. század fordulóján. = VmHT 14. sz. 1990. 29–32.
- LUKÁCS László: A szőlőörzés rendje a móri borvidéken. Pesovár Ferenc emlékének. In: Népi kult.-népi társ. 15. köt. Akadémiai, Bp., 1990. 297–315.
- OROSZ István: Weinbau und Weinexport in Ungarn in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts. = ETT 19. sz. 1989. 161–165.
- OROSZI Sándor: Adatok a nagykunsági szőlőbirtoklás XVIII. századi történetéhez (Karcag, Kisújszállás, Túrkeve). = Zounuk 5. sz. 1990. 307–316.
- *PÁLL István: Egy szabolicsi uradalom hegyaljai szőlőtermesztése a 18. század közepén. In: Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából, 1. köt. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1989. 95–101. (Tokaj és Hegyalja 1.)
- *WELLMANN Imre: Die Bedeutung des Weinbaus in Ungarn spätfeudalem Agrarleben. = ETT 19. sz. 1989. 139–143.

c) ERDŐGAZDÁLKODÁS

- N. KISS István: Waldnutzung und verwaltung in Ungarn (11–20. Jahrhundert). In: Etudes historiques hongroises 1990; vol. 3. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. 123–143.
- É. KOVÁCS László: Favágók, cserhántók, szénégetők és fuvarosok a magyarországi Gömörben. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 79 l. (Gömör néprajza 22.)
- NAGY MOLNÁR Miklós: Adatok Száraz-völgy falvainak erdőbirtoklásához és erdőhasználatához. In: Gömör néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 117–123. (Gömör néprajza 26.)
- PALÁDI-KOVÁCS Attila: Gömöri szénégetők. In: Népi kult.-népi társ. 15. köt. Akadémiai, Bp., 1990. 127–153.
- *PETERCSÁK Tivadar: Erdőhasználat a Palócföldön. In: Palócok, 3. köt. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 235–331.
- PETERCSÁK Tivadar: Feudalizmus kori erdőhasználat az Északi-Középhegységben. = HOMÉ 28–29. sz. 1989–1990. 181–194.
- PETERCSÁK Tivadar: Szénégetés Észak-Magyarországon. = Agria 25–26. sz. 1989–1990. 499–536.
- TÖRŐ László: Erdei mesterek. = MegyPedKörkép 1990. 2. sz. 18–26.

d) GYŰJTŐGETÉS, VADÁSZAT, HALÁSZAT

- HÁLA József: Hangyatojás-gyűjtés. = NMMÉ 16. sz. 1990. 247–268.
- LACKNER Mónika: Adatok Bőde gyűjtőgető gazdálkodásához. In: Néprajzi dolgozatok Bődéről. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 1990. 54–66.
- *PÁLOS NÉ NAGY Rózsa: Madárfogas lépve szővel a gyöngyösi határban. = Agria 24. sz. 1988. 297–305.
- SOLYMOS Ede: Tiszaverés, köcsögzés. = Fo 1990. 9. sz. 64–67.
- SZILÁGYI Miklós: Die freie Fischerei im 16–17. Jahrhundert. = NéprÉrt 71–73. sz. 1989–1991. 143–148.
- *SZŐLLŐSY Gábor: Íjászati alapismeretek. = NyJAMÉvk 30–32. sz. 1987–1989. 443–476.
- *SZŐLLŐSY Gábor: Újabb adatok a népvándorlaskori íjtípusok kérdésköréhez. = NyJAMÉvk 30–32. sz. 1987–1989. 349–374.
- TÓTH Sándor: Halászat a Bodrogon. In: Tokaj-hegylajai Kalendárium 1991. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közművelődési és Módszertani Központ, Miskolc, 1990. 134–139.
- ZSUPOS Zoltán: Gyűjtőgetés, halászat, méhészet. In: Bakonszeg története és néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Bakonszeg (!Debrecen), 1990. 289–317.

e) MÉHÉSZET

- *BODNÁR Lajos: Méhesek Nagykapos környékén. = MHOMK 26. sz. 1989. 132–137.
 BUCZKÓ József: Adatok a hajdúnánási méhészkedéshez. = Múzeumi kurír 60. sz. 1990. 8–12.
 *KOTICS József: Árutermelő méhészek. = Múzeumi kurír 57. sz. 1989. 3–5.
 *SZABADFALVI József: 1816-ban Miskolcon megjelent méhészkönyv. Csaplovics János: A méhtartásnak új, könnyű, és hasznos módja kettős-köpükben. Miskolcson 1816-dik Esztendőben. = MHOMK 26. sz. 1989. 125–131.

f) ÁLLATTARTÁS, PÁSZTORKODÁS

- *BALASSA Iván: A magyar sertéstartás történetének néhány kérdése. = MMMK 1988–1989. 235–252.
 *BENCSIK János: A paraszti lúdtartás egy hegyközi faluban. = MHOMK 26. sz. 1989. 147–155.
 BÖKÖNYI Sándor: A honfoglaló magyarok állattartása. = MTud 1990. 3. sz. 303–309.
 FEKETE István: Juhtartás a kalocsai alsó szállásokon. In: Írások Homokméggyről, 2. köt. Országos Közművelődési Központ, Bp., 1990. 85–230. (Homokméggyi műhelytanulmányok 7.)
 ISTVÁN Lajos: Cimboraszer a hagyományos korondi juhászatban. = Honism 1990. 4. sz. 34–37.
 MADARASSY László: Nomád pásztorkodás a kecskeméti pusztán. Sajtó alá rendezte Hála József. Néprajzi Múzeum, Bp., 1990. 75 l. (Series historica ethnographiae 2.)
 MAGYARI Márta: Baromfitartás három Szuha-völgyi faluban In: Gömör néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 125–171. (Gömör néprajza 26.)
 MATICS Pál: A szalkszentmártoni parasztember lova. = Honism 1990. 5–6. sz. 82–89.
 PALÁDI-KOVÁCS Attila: „Keleti hozadék” avagy zootechnika az ősmagyar korban. = MTud 1990. 3. sz. 291–297.
 PALÁDI-KOVÁCS Attila: Stages of evolution in the early history of Hungarian stockbreeding. In: Congresses Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 359–365.
 *PETERCSÁK Tivadar: Az erdő szerepe Észak-Magyarország népi állattartásában. = Agra 24. sz. 1988. 279–296.
 *CS. SZABÓ István: Adatok Zsákáról a Sárrét juhtartásához. = Múzeumi kurír 57. sz. 1989. 60–10.
 *VÖRÖS István: Szabolcs ispánsági székhely Árpád-kori állatsontleletei. = NyJAMÉvk 27–29. sz. 1984–1986. 165–188.
 *ZÓLYOMI József: Az állattartás ágazatai Palócföldön. In: Palócok, 3. köt. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 83–234.

III. Kereskedelem, vásárok

- *DANKÓ Imre: A helyi érdekek védelme a századfordulói szoboszlói hetivásárokon. = Múzeumi kurír 54. sz. 1987. 26–31.
- DANKÓ Imre: A javak cseréje Bakonszegen. In: Bakonszeg története és néprajza. Kosuth Lajos Tudományegyetem, Bakonszeg (!Debrecen), 1990. 455–487.
- FEHÉR Zoltán: Bátya népének kereskedése, különös tekintettel a paprikakereskedeleme. = Cumania 12. sz. 1990. 377–425.
- GELENCSÉR József: A fehérvári vásárok marhahajcsárjai. = Honism 1990. 2–3. sz. 109–113.
- *HOFER Tamás: Magyar vágómarhák Tirolban. In: Emléklapok Tóth Ferencnek. Szerkesztette Domokos László et al. Makói Múzeum, Makó, 1988. fol. 56–63. (A Makói Múzeum füzetek 60.)
- *N. KISS István: A paraszti kereskedők szerepe a magyar királyság külkereskedelmében (XVI–XVIII. század). = AgrártörtSz 1987. 3–4. sz. 251–261.
- KOVÁCS Ágnes: Die Urbarialverhältnisse in den Merkflecken der südtiefenländischen Herrschaftsgüter der Karolyis. = ETT 20. sz. 1990. 27–33.
- OROPPA Sámuel–HARASZTI Mihály: Vásárok Tatától Tatabányáig. = KEMHF 1989–1990. 93–105.
- *PÁLL István: 18. századi adatok a Zemplén és Szabolcs megye közötti építőközforgalomhoz és a tokaji átkelő szerepéhez. = MHOMK 26. sz. 1989. 60–62.
- SZAKÁLY Ferenc: Adalékok Gyöngyös XVI. századi kereskedelmi kapcsolatainak történetéhez. = Archivum 12. sz. 1990. 122–145.
- TAKÁCS Imre: A mezőgazdasági kistermelők vásárlási szokásai Hajdú-Bihar megyében. = Gazdálkodás 1990. 4. sz. 31–33.
- TAKÁCS Péter–UDVARI István: Adalékok Abaúj vármegye 18. század végi vásáraihoz és az Abaúj megyei lakosság vásárolási szokásaihoz. = HOMÉ 28–29. sz. 1989–1990. 195–207.
- *TAKÁCS Péter–UDVARI István: Adalékok a 18. századi zempléni vásárok és a vásároló zempléni lakosok történetéhez. = HOMÉ 27. sz. 1988. 359–381.
- TAKÁCS Péter–UDVARI István: Adalékok Gömör megye lakóinak vásárolási szokásaihoz és a gömöri vásárok 18. század végi történetéhez. = HOMÉ 28–29. sz. 1989–1990. 209–225.
- *TAKÁCS Péter–UDVARI István: Adalékok Torna vármegye vásárai és a vásároló Torna megyeiek 18. századi történetéhez. = MHOMK 26. sz. 1989. 54–59.
- TAKÁCS Péter–UDVARI István: Vásárolási szokások Esztergom vármegyében 1768-ban. = Honism 1990. 4. sz. 22–26.
- VIGA Gyula: Árucseré és migráció Észak-Magyarországon. Ethnica–Herman Ottó Múzeum, Debrecen–Miskolc, 1990. 328 l.

IV. Közlekedés, teherhordás, híradás

- K. CSILLÉRY Klára: Verkaufswege der Holzgeräteeerzeuger im Mátra-Gebirge. = Volksk 1990. 13. sz. 22–26.
- LISZKA József: Egy fékező eljárásról. A csúszó. = Hírharang 1990. 2–3. sz. fol. 17–20.
- LUKÁCS László: Beiträge zur regionalen Verbereitung des Dreschwagens. = NéprÉrt 71–73. sz. 1989–1991. 49–60.
- *PALÁDI-KOVÁCS Attila: A szállítás és közlekedés hagyományos eszközei a Palócföldön. In: Palócok, 3. köt. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 333–377.
- *VIGA Gyula: Az észak-magyarországi fuvarosok. Egy sajátos „vállalkozói” forma a hagyományos árucserében. = HOMÉ 27. sz. 1988. 383–407.

V. Táplálkozás

- BAKSA Brigitta–HORVÁTH Gyula: Mutatvány Böde XX. századi táplálkozáskultúrájából. In: Néprajzi dolgozatok Bödéről. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 1990. 108–131.
- N. BODNÁR Károly: A taktaszadai lakodalmi vacsora. = SZB-A-Z 15. sz. 1990. 23–25.
- *BÓDI Erzsébet: Adalékok a bőjti táplálkozási hagyományrend néprajzához. = Múzeumi kurír 57. sz. 1989. 11–12.
- BÓDI Erzsébet: Hagyományos ételek és étkezési szokások. In: Bakonszeg története és néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Bakonszeg (!Debrecen), 1990. 319–342.
- *GUNDA Béla: Technique casearie in Ungheria. Un’ analogia esplicita. = Etnostoria 1989. 1–2. sz. 13–16.
- KISBÁN Eszter: Ételek és étkezés. Az újkori magyar táplálkozáskultúra kialakulása. Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatócsoport, Bp., 1990. 15 l.
- KISS Jenő: A rábaközi peceréről. = SoprSz 1990. 1. sz. 58–59.
- *KNÉZY Judit: Gazdasági változások és a somogyi parasztság táplálkozásának alakulása (1850–1890). = MMMK 1988–1989. 555–582.
- MATKÓ László: Debrecen-Hortobágy étkezési szokásainak vizsgálata. = DMÉ 68. sz. 1989–1990. 365–391.
- NAGY Vera: A népi táplálkozás rendje Vásárhelyen. = Juss 1990. 3. sz. 60–63.
- *CS. SCHWALM Edit: A palócok táplálkozása ünnepeken és a hétköznapokon. In: Palócok, 3. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 397–495.
- SZABÓ Antal: Szegény ember mazsolája. = Múzl 63–64. sz. 1990. 151–153.
- SZABÓ János Győző: Az egri kincstári serfőzés kezdetei a XVI. században. (Szélfegyverek középkori seritalaink komlózásáról.) = Archivum 12. sz. 1990. 44–86.
- VARGÁNÉ TÓTH Lídia: A termelés és fogyasztás összefüggései Nyékvárkony népi táplálkozásában. In: Új Minden Gyűjtemény, 9. Madách, Pozsony, 1990. 65–91.
- VIGA Gyula: A tésztakésztés sajátos eszköze a magyarságnál. (Csigacsináló táblácskák.) = HOMÉ 28–29. sz. 1989–1990. 465–482.

VI. Népi technológia, malom

- BALÁZS György: Debreceni szárazmalmok a 18–19. században. = Ház és ember 6. sz. 1990. 171–190.
- *BALÁZS György: Élőerővel működő malmok a Kárpát-medencében a XVIII–XIX. században. II. Taposómalmok. = MMMK 1988–1989. 403–415.
- ENDREI Walter: Die Verbreitung der Seidenzwirnmühle und die ungarische Evidenz. In: Etudes historiques hongroises 1990; vol. 3. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. I. 47–64.
- KÖVECSÉS VARGA Etelka: Adatok az esztergomi hajómolnárság történetéhez és a néprajzához 2. = KEMNF 4. sz. 1990. 15–45.
- KUBINA Lajosné: A naszályi malom története 1639-től 1890-ig. = KEMHF 1989–1990. 46–50.
- *PÁLL István: Szárazmalmok Északkelet-Magyarországon a 18–19. században. = NyJAMÉvk 27–29. sz. 1984–1986. 201–220.
- A szarvasi szárazmalom. Összeállította Palov József. Tessedik Sámuel Múzeum, Szarvas, 1990. 42 l.

VII. Népművészet

a) ÁLTALÁNOS ÉS ELMÉLETI KÉRDÉSEK

- BOLYKINÉ FOGARASI Klára: Lovasábrázolás a pásztorművészetben. = ÉT 1990. 24. sz. 751–753.
- K. CSILLÉRY Klára: Adalékok a paraszti képhasználathoz és képértelmezéshez Magyarországon. In: Kép-hagyomány... Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1990. 47–57.
- Csongrád megye népművészete. Szerkesztette Juhász Antal. Európa, Bp., 1990. 609 l. (Népművészeti örökségünk)
- ÉRDY Miklós: A magyar disztóművészet és a finnugrisztika. In: Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. I. 435–440.
- FÜGEDI Márta: Jelképes állatábrázolások a református templomok festett bútorzatán. = HOMÉ 27. sz. 1988. 155–166.
- *GRÓF Péter: Egy avarkori sárkányábrázolásról. = MFMÉ 1984–1985. 321–335.
- HOPPÁL Mihály: Tulipán és szív. Szerelmi jelképek a magyar népművészetben. Csonkai, Debrecen, 1990. 96 l.
- HORVÁTH Izabella: A griff-félék a magyar és a belső-ázsiai pusztai népek művészetében. In: Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 429–434.
- KOVÁCS Ákos: Országutak népművészete. In: Haláljelek. „Egészség”, Bp., 1990. 3–11. (Liget könyvek)
- MOLNÁR János: Népművészet, de kinek? = Téka 1990. 10. sz. 20.
- NOVÁK László: Népművészet az Alföldön. = Fo 1990. 9. sz. 51–58.

- PÁLL István: „Népművészet a nevelésben, oktatásban.” Szaktábor a Sóstói Múzeumfaluban, 1990. június 26–30. = NéprH 1990. 3–4. sz. 50–51.
- *SELMECZI KOVÁCS Attila: Címeres tárgyak. = Múzsák 1989. 4. sz. 8–10.
- SELMECZI KOVÁCS Attila: Ein neuzeitliches Blumensymbol: Die Sonnenblume. In: Volkskultur – Geschichte – Region. Würzburg, 1990. 509–517.
- SELMECZI KOVÁCS Attila: A magyar nép címere. Múzsák, Bp., 1990. 16 l.
- *SELMECZI KOVÁCS Attila: Magyarország címere a néphagyományban. = ÚJT 1989. 34. sz. 24–25.
- SELMECZI KOVÁCS Attila: Országcímerünk a néphagyományban. = ÉT 1989. 46. sz. 1039–1041.
- P. SZALAY Emőke: A bakonszegi református egyház úrasztali edényei. In: Bakonszeg története és néprajza. Bakonszeg (!Debrecen), Kossuth Lajos Tudományegyetem, 1990. 443–453.
- TÜSKÉS Gábor–KNAPP Éva: Die Illustrationsserien barockzeitlicher Mirakelbücher. In: Kép-hagyomány... Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1990. 253–274.
- *TÜSKÉS Gábor–KNAPP Éva: Die Illustrationsserien barockzeitlicher Mirakelbücher. = Revue des archéologues et historien d'art de Louvain 22. sz. 1989. 41–57.
- VÁRADI Pál–BORBÉLY Anikó: Kalotaszeg. Alszeg, Nádassente, Kapus vidéke, Átmeneti vidék. Zrínyi Nyomda, Bp., 1990. 131 (5) l. (Erdély tájai)
- *VEREBÉLY Veronika: Újkécske népművészeti emlékei. Arany János Művelődési Központ, Tiszakécske, 1989. 24 l. (Helytörténeti kiadványok 2.)
- VEREBÉLYI Kincső: Registrum vivorem et mortuorum. Református anyakönyvek illusztrációi a XVIII. századi Magyarországról. In: A megváltozott hagyomány. Eötvös Loránd Tudományegyetem Folklore Tanszék, Bp., 1988.
- VEREBÉLYI Kincső: Volkstümliche Zeichenkunst in Ungarn vom XVII. bis XX. Jahrhundert. In: Kép-hagyomány... Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1990. 293–302.
- *VERES László: A parasztüvegek helye a népművészetben. = HOMÉ 27. sz. 1988. 167–178.
- WALKER, Daniela: „Die Braut steht im Sonnenschein.” Einblicke in Volkskunst und Volkskunstforschung in Ungarn. = SchAfV 1990. 1–2. sz. 93–100.

b) FARAGÁS, FESTÉS

- BALOGH Balázs: „Gyántásfa” készítés Bődén. In: Néprajzi dolgozatok Bödéről. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 1990. 67–73.
- CSETE Balázs: Kalotaszegi fafaragások. Néprajzi Múzeum, Bp., 1990. 143 l. (Series historica ethnographiae 3.)
- FEJÉR Gábor: Archaic elements in wood-handicrafts. In: Papers II. SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990. 171–192.
- KELEMEN Imre: Fába vésett történelem: a sajókeresztúri székellykapu. = SZB-A-Z 14. sz. 1990. 39–41.
- LENGYEL Györgyi: Kalocsa. Pingálás. Artemis, Bp., 1990. XV l.
- NAGY Vera: Faragás. In: Csongrád megye népművészete. Európa, Bp., 1990. 441–495. (Népművészeti örökségünk)

c) SZÖVÉS, HÍMZÉS

- DURAY Éva: A kender feldolgozása, fonás, szövés és a szöttesek díszítése a Medvesalján. In: Gömör néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 65–81. (Gömör néprajza 24.)
- JUHÁSZ Antal–KRESZ Mária: Szücs- és szűrhimzés. In: Csongrád megye népművészete. Európa, Bp., 1990. 233–262. (Népművészeti örökségünk)
- T. KNÓTIK Márta: Vászonghimzés és szöttek. In: Csongrád megye népművészete. Európa, Bp., 1990. 263–297. (Népművészeti örökségünk)
- S. LACKOVITS Emőke: Veszprém megye textilművészete. II. A halottas lepedők. = VeszprémiTTár 1. sz. 1990. 31–45.
- PETRÁS Anna: Szövőiskola. A népi szövés története. Rajz Landgráf Katalin et al. Budapesti Művelődési Központ, Bp., 1990. 216 l.
- RÁCZ Magdolna: Textilák a nyírbátori paraszti háztartásban. Báthori István Múzeum, Nyírbátor, 1990. 60 l. (Nyírbátori füzetek 2.)
- Régi szöttek Tolna megyében. Szerkesztette Németh Pálné. Babits Mihály Művelődési Központ, Szekszárd, 1990. [48] l.
- SCHNEIDER Imréné: Az úrihimzésről. In: Tokaj-hegyaljai Kalendárium 1991. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közművelődési és Módszertani Központ, Miskolc, 1990. 110–113.
- CS. SCHWALM Edit: Régi stílusú himzések a Dobó István Vármúzeum erdélyi textiljeiből. = Agraria 25–26. sz. 1989–1990. 537–565.
- VÁCZI Gáborné: Egyszínű vásárhelyi szőrhimzések. Csongrád Megyei Tanács Művelődési Központja, Hódmezővásárhely, 1990. 34 l.

VIII. Mesterség, kézmű- és kisipar

- BOKA Gábor: A nemezkészítésről. = Téka 1990. 10. sz. 21–22.
- *CSISZÁR Áprád: Szatmár-beregi kismesterségek. = NyJAMÉvk 27–29. sz. 1984–1986. 261–282.
- FARAGÓ Tamás: Die Struktur des Handwerks in Buda (Ofen) und in seiner Umgebung zu Beginn des 18. Jahrhunderts. In: Etudes historiques hongroises 1990, vol. 1. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. 129–148.
- HÁLA József: A porlott dolomit bányászata és hasznosítása Pilisvörösváron. In: A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1988. évről, 1. Állami Földtani Intézet, Bp., 1990. 387–405.
- JUHÁSZ Antal: Vessző-, gyékény- és szalmamunkák. In: Csongrád megye népművészete. Európa, Bp., 1990. 497–518. (Népművészeti örökségünk)
- KATONA Imre: Veszprém megyei huta-üvegek Sárváron. = VeszprémiTTár, 2. sz. 1990. 3–17.
- KECSKÉS József: Az ugodai mészégetés. = MegyPedKörkép 1990. 2. sz. 41–56.
- KOTICS József: Kézmű- és háziipar. In: Bakonszeg története és néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 343–375.

- N. LÁSZLÓ Endre: Az aranyosás múltja és jelene a Kárpát-medencében. = Érc- és Ásványbányász 1990. 4. sz. 4.
- N. LÁSZLÓ Endre: Aranyosás Pannóniában. = Bányász.kohászL 1990. 3. sz. 149.
- MARKOS Gyöngyi: Bőrművesség. In: Csongrád megye népművészete. Európa, Bp., 1990. 381–403. (Népművészeti örökségünk)
- *MURAKÖZI Ágota: Adalékok a 17. századi harangok kérdéséhez a Felső-Tisza-vidéken. = NyJAMÉvk 27–29. sz. 1984–1986. 189–200.
- NAGY Anikó: Egy népi kismesterség: a csengőkészítő. = SZB-A-Z 15. sz. 1990. 28–30.
- NAGY Vera: Féművesség. In: Csongrád megye népművészete. Európa, Bp., 1990. 405–439. (Népművészeti örökségünk)
- NÉMETH Györgyi: Manufaktúrák Magyarországon az 1780-as években és az ipari tájkép formálása. = HOMÉ 28–29. sz. 1989–1990. 227–237.
- P. SZALAY Emőke: Déri Györgyné üvegyűjteménye. = Múzeumi kurír 60. sz. 1990. 3–6.
- PACSUNÉ FODOR Sára: Várpalotai tutyikészítő cipészek. = VmHT 14. sz. 1990. 137–155.
- VIKTOR Gyula: A bányászat néprajza Rudabányán és környékén. = SZB-A-Z 14. sz. 1990. 26–28.
- *VÖRÖS Dezső: Adatok Heves mezőváros kézművesiparának történetéhez az 1828. évi országos összeírás alapján. = Agria 24. sz. 1988. 135–142.

IX. Bútor és lakáskultúra

- BÍRÓ Friderika: Die Veränderung der Haus- und Wohnungskultur am Ende des 19. Jahrhunderts in der Unteren Wart. In: Arkadenhäuser. Symposium in Rahmen der „Schlaininger Gespräche“, 1988. Burgenländischen Landesmuseum, Eisenstadt, 1990. 206–221. (Wissenschaftliche Arbeiten aus dem Burgenland 85.)
- *K. CSILLÉRY Klára: Bútor. In: Palócok, 3. köt. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 817–881.
- K. CSILLÉRY Klára: Bütorművesség. In: Csongrád megye népművészete. Európa, Bp., 1990. 105–154. (Népművészeti örökségünk)
- K. CSILLÉRY Klára: A makói parasztbútorok. In: Emléklapok Tóth Ferencnek. Szerkesztette Domokos László et al. Makói Múzeum, Makó, 1988. 80–85. (A Makói Múzeum füzetei 60.)
- GYÖRGYI Erzsébet: Die alte Wohnkultur in den Presshäusern Sárköz, Südungarn. In: Papers II. SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990. 157–163.
- GYÖRGYI Erzsébet: Az egykori sárközi lakáskultúra a szőlőhegyi tanyákon. = NéprH 1990. 3–4. sz. 21–24.
- *SZÚCS Judit: A Gyökér utca 1. számú ház berendezésének néhány kérdése. = MCsvtört (1987). 105–115.

X. Kerámia

- FÜVESSY Anikó: A mezőcsáti fazekasság történetére vonatkozó újabb adatok. = HOMÉ 28–29. sz. 1989–1990. 413–423.
- FÜVESSY Anikó: Szolnok megyei feketekerámiák. = MúZL 63–64. sz. 1990. 143–150.
- *FÜVESSY Anikó: A tiszafüredi fazekasság miskolci kapcsolatai a 19. század első felében. = MHOMK 26. sz. 1989. 98–104.
- FÜVESSY Anikó: Tiszafüred fazekassága a reformkorban. = SzMMÉ 7. sz. 1990. 383–399.
- KRESZ Mária: Fazekasság. In: Csongrád megye népművészete. Európa, Bp., 1990. 299–380. (Népművészeti örökségünk)
- L. SZALAY Emőke: Debreceni bodon, fazekak. = Múzeumi kurír 59. sz. 1990. 8–11.
- L. SZALAY Emőke: A debreceni fazekasmesterség története. = DMÉ 68. sz. 1989–1990. 179–190.
- *L. SZALAY Emőke: Különleges debreceni díszedények. = Múzeumi kurír 56. sz. 1988. 3–7.
- *P. SZALAY Emőke: Fazekaslegények Debrecenben 1830–1862 között. = Múzeumi kurír 58. sz. 1989. 12–14.
- VIDA Gabriella: A gönci fazekasság. = HOMÉ 28–29. sz. 1989–1990. 425–463.

XI. Viselet, ékszer

- BALOGH-HORVÁTH Terézia: Erste Schritte in der Modernisierung traditioneller Trachtenschmuck-Kultur von Europa. In: Papers 1. SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990. 28–35.
- CSERBÁK András–GÁBORJÁN Alice: XVIII. századi magyarországi parasztábrázolások és viselettörténeti tanulságaik. = Ethn 1990. I. sz. 51–74.
- *FÜLEMILE Ágnes: Viseletábrázolások a 16–17. századi grafikákon. = ArsHung 1989. 2. sz. 115–132.
- GALAVICS Géza: Erdélyi viseletalbumok a XVII–XVIII. századból. In: Régi erdélyi viseletek. Európa, Bp., 1990. 57–131.
- *HANKÓCZI Gyula: „Matyó kalap a bridzskártyán”. (Újságcikkek a mezőkövesdi viselet történetéhez.) = MHOMK 26. sz. 1989. 156–159.
- HOFFMANN Tamás: Kleider machen Leute. Ungarische Beispiele zum gewandelten Kleidungsverhalten der dörflichen Bevölkerung im 19./20. Jahrhundert. In: Idylle oder Aufbruch? Hrsg. W. Jacobeit, J. Mooser, Bo Strath. Akademie Verlag, Berlin, 1990. 113–116.
- JANKOVICS József: Régi magyar irodalmunk „viseletképe”. In: Régi erdélyi viseletek. Európa, Bp., 1990. 5–21.
- T. KNOTIK Márta: Öltözködés, viselet. In: Csongrád megye népművészete. Európa, Bp., 1990. 154–232. (Népművészeti örökségünk)
- *KÖVECSESE VARGA Etelka: Két esztergomi leletmentés késő középkori lábbeli-anyagának elemzése. = KMMK 3. sz. 1989. 15–40.

- KÜRTI Béla: Bemerkungen zur Rekonstruktionsmöglichkeiten der altmagyarische Frauentracht des 10. Jahrhunderts. In: *Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum*, vol. 6. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 268–273.
- M. NEPPER Ibolya: Vengerskaja zenszkaja odezda IX–X. vekov. In: *Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum*, vol. 6. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 256–261.
- PÉTERBENCZE Anikó: „Kecele, kacó, zsámboki matyó”. A női viselet változása Zsámbokon 1900–1990. Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutató Csoport, Bp., 1990. 131 l. (Életmód és tradíció 6.)
- Régi erdélyi viseletek. Viseletkódex a XVII. századból. Előszó: Jankovics József, kísérő tanulmány Galavics Géza, R. Várkonyi Ágnes. Európa, Bp., 1990. 131 l.
- *SÁGVÁRI György: Az attila. = *HadtörtMúzÉrt* 2. sz. 1987. 249–294.
- UNDI Mária: Úri- és népviselet a barokk korban. In: *Magyar művelődéstörténet*. 4. köt. Barokk és felvilágosodás. Babits, Szekszárd, 1990. 369–393.
- *VARGA Marianna: Palóc népviseletek és textílek. In: *Palócok*, 3. köt. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 497–676.
- ZIKA Klára: Esketés csak vállfűs ingben. = *MHírek* 1990. 8. sz. 14–18.

XII. Társadalom, társadalomnéprajz

a) TÖRTÉNETI ÉS ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

- ANDRÁSFALVY Bertalan: Bäuerliche Lebensform-Modelle und deren ökologisch-gesellschaftliche Bedingungen im südliche Teil Ungarns im XVIII. Jahrhundert. In: *Études historiques hongroises* 1990; vol. 1. Bp.: Inst. of Hist. of the Hung. Acad. of Sciences, 1990. 1. 159–187.
- *ANDRÁSFALVY Bertalan: Landbevölkerung oder Bauerntum? In: *Ländliche Kultur*. Hrsg. S. Becker, A. C. Bimmer. Otto Schwartz Co., Bingen, 1989. 39–49.
- BARISKA István: Lebensart und Lebensform in einem Bürgerhaus des ausgehenden 17. Jahrhunderts. Mit besonderer Berücksichtigung von Kőszeg. In: *Arkadenhäuser. Burgenländischen Landesmuseum, Eisenstadt*, 1990. 73–84. (Wissenschaftliche Arbeiten aus dem Burgenland 85.)
- *BÁRTH János: A kontraktus. = *MKBKM* 1988. 58–63.
- BIRÓ A. Zoltán: Intézmény, képviselő, civil társadalom. = *Átmenetek* 1990. 1. sz. 5–22.
- FAGGYAS István: Lakosság és templomi ülésrend I. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 136 l. (Gömör néprajza 27.)
- Falurajzok, 1935. Faluszociográfiai dolgozatok a 30-as évekből. Válogatta, szerkesztette Torkos Veronika. Magyar Tudományos Akadémia Szociológiai Kutató Intézete, Bp., 1990. 201 l.
- FARAGÓ Tamás: Social Mobility and Marriage in Mid-Nineteenth Century Hungary. In: *Economic Development in the Habsburg Monarchy and in the Successor States*. Ed. John Komlos. Columbia University Press, Boulder, New York, 1990. 149–165. (East European Monographs 280.)

- GADÓCZINÉ FEKETE Éva: Egy elmaradott terület felzárkózásának történeti földrajzi lehetőségei. = *HOMÉ* 28–29. sz. 1989–1990. 351–379.
- GALÁNTAI József: The Paris Peace Conference (1919–1920) in protections of the minorities. In: *Etudes historiques hongroises 1990*, vol. 2. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. I. 303–319.
- A. GERGELY András: Etnokultúra a helyi társadalomban. = *KultKöz* 1990. 1. sz. 19–31.
- GRÁFIK Imre: A paraszti társadalom rétegződésének tárgyesztétikai vonatkozásai. In: *Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum*, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 350–355.
- HELD, Joseph: 15th century peasant life in Hungary. In: *Modern age, modern historian. In Memoriam György Ránki 1930–1988*. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. I. 19–39.
- HELMEDACH, Andreas: Die Reiseberichte des Grafen Vincenz Batthyány. Quellen zur Sozial- und Wirtschaftsgeschichte Südosteuropas und zur ersten Reformergeneration in Ungarn. = *Südost-Forschungen* 1990. 2. sz. 129–192.
- HOFER Tamás: Patron–client relations in peasant society. = *Research review* 1989. 3. sz. 69–78.
- HOFER Tamás: Proprieta collettive di dirino privato in Ungheria. In: *Comunita di villaggio e proprieta collettive in Italia e in Europa*. Ed. De Martin, Gian Candido. CEDAM, Padova, 1990. 519–525., 536–538.
- KÖVÁGÓ László: Les rapports socio-économiques des Slaves méridionaux de Hongrie au début du XXe siècle. In: *Etudes historiques hongroises 1990*, vol. 2. Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Bp., 1990. I. 257–280.
- LICHTENSTEIN József: A falusi társadalom élettere. A község. A községi közigazgatás áttekintő elemzése Nagyvisnyó példáján. In: A. GERGELY András–CSÉFALVAY Zoltán–LICHTENSTEIN József: *Nagyvisnyó*. Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutató Csoport, Bp., 1990. 121–140. (Életmód és tradíció 5.)
- *NÉMETH Gábor: Mezővárosi önkormányzat és társadalmi meghatározói a XVI–XVII. századi Abauj és Zemplén megyében. A szőlőművelő mezővárosok társadalmának és önkormányzatának összefüggései. = *AgrártörtSz* 1988. 3–4. sz. 306–338.
- T. SIKOS Tamás: A lakossági infrastruktúra problémája az aprófalvas térségekben. In: *Tér – idő – társadalom*. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja, Pécs, 1990. 304–315.
- SZABÓ László: Bevezetés a társadalomnéprajzba. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 97 l. (Néprajz egyetemi hallgatóknak 6.)
- TÓTH István György: Szüzek és paráznák. Törvényes és törvénytelen szerelem a XVIII. századi magyar falvakban. = *Pal* 1990. 2. sz. 31–38.
- TÓTH Péter: A szexuális deviancia mint egyéni és társadalmi konfliktusok feloldása a XVIII. században. = *Pal* 1990. 2. sz. 39–44.
- VÁRI András: Kommerzialisierung, Verbürgerlichung und ihre Vermittler in der ländlichen Gesellschaft Ungarns, 1767–1848. In: *Idylle oder Aufbruch?* Hrsg. W. Jacobeit, J. Mooser, Bo Strath. Akademie Verlag, Berlin, 1990. 73–82.
- WINKLER Ferenc: Herrschaftsgut in Südungarn. Der Somogyer Grossgrundbesitz während des frühen Kapitalismus. In: *Gutshofknechte und Saisonarbeit im pannoni-*

sche Raum. Hrsg. O. Bockhorn, W. Slapansky. Wien, 1990. 33–46. (Veröffentlichungen der Ethnographia Pannonica Austriaca 2.)

b) FORRÁSOK

- BARBALICS Imre János: Egy képes árjegyzék helytörténeti és néprajzi értékei. = VHK 1990. 1–2. sz. 126–127.
- BÁRTH János: A választói névjegyzék mint a népesedéstörténet forrása. In: Migráció és település a Duna–Tisza közén. Móra Ferenc Múzeum, Szeged, 1990.
- BÉKÉS József: A Duna melléki parasztvármegye statútumai 1663. = Cumania 12 sz. 1990. 237–254.
- *GALUSKA Imre: Egy canonica visitatio a türelmi rendelet előtt. = MHOMK 26. sz. 1989. 47–53.
- HAUSEL Sándor: Pásztó lakóinak névtára az 1688–1720 közötti időszakból. = NMMÉ 16. sz. 1990. 37–73.
- *Jobbágyvilág Nógrádban. Tájékoztató a levéltárban őrzött XVII–XIX. századi feudális kori összeírásokról. Összeállította Szomszéd András. Nógrád Megyei Levéltár, Salgótarján, 1989. 259 l. (Adatok és források a Nógrád Megyei Levéltárból 12.)
- *KISS Z. Géza: Úriszéki adalékok a vajszlói uradalom jobbágyainak mindennapjaihoz. Baranya Megyei Levéltár, Pécs, 1989. (Baranyai levéltári füzetek 118.)
- *KŐHEGYI Mihály: Csávoly statisztikai adatai a hivatalos népszámlálás (1870) előtt. = MKBKM 1988. 73–91.
- KÖRMENDY József: A veszprémi püspöki uradalom veszprémi javainak kamarai összeírása az 1773. évi széküresedés idején. III. rész. = VeszprémiTTár 1990. 1. sz. 53–70.
- SZ. KÖRÖSI Ilona: Jakabszállás lakóinak származása az anyakönyvek alapján. In: Migráció és település a Duna–Tisza közén. Móra Ferenc Múzeum, Szeged, 1990. 93–98.
- KÖVY Zsolt: Néprajzi adatok a Dunántúli Református Egyházkerület egyházmegyéinek egyházvizsgálati jegyzőkönyveiben, 1652–1800. = VmHT 14. sz. 1990. 55–61.
- KULIN Sándor: Dunántúli parasztgazdaságok a számtartás-statisztika tükrében (1929–1943). = Gazdálkodás 1990. 5. sz. 41–49.
- S. LACKOVITS Emőke: Az egyházi rendtartások meghatározó szerepe a dunántúli református közösségek életében. Gál Imre kánonos könyvének néprajzi vonatkozásai. In: Néphit, népi vallásosság. Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézet, Bp., 1990. (Vallástudományi tanulmányok 3.)
- LÁCZAY Magdolna: A Pataky család egy inventárium tükrében. = BLÉ 6. sz. 1990. 375–405.
- *MOLNÁR Attiláné: A paraszti vagyon összetételének alakulása Kecskeméten 1655–1769-ig a végrendeletek alapján. In: Bács-Kiskun Megyei Levéltár kiadványai 10. Kecskemét, Bács-Kiskun Megyei Levéltár, 1989. 5–57.
- NÉMETH Gábor: Heves és Külső-Szolnok vármegyék limitációja 1660. = Archivum 1990. 12. sz. 87–121.
- ORTUTAY András: Az „árvák könyve” mint honismereti forrás. = Honism 1990. 5–6. sz. 45–47.

- *PÁLMÁNY Béla: Szécsény legrégebbi lakosság-névsora, az 1551. évi bordézsma jegyzék. = SZHH 1989. 12. sz. 35–40.
- *POGÁNY Mária: Bevételi és kiadási napló, 1914. = AgrártörtSz 1988. 3–4. sz. 514–530.
- TÁBORI György: A kigyósi puszta 1831. évi leltára. = BékésiÉ 1990. 2. sz. 225–236.
- TAKÁCS Péter–UDVARI István: Paraszti vallomások a 18. századi Zemplén vármegyéből. (Mutatvány egy forrástípusból.) = BLE 6. sz. 1990. 327–374.
- TÓTH István György: Hauskonskriptionen in Südransdanubien im 17. Jahrhundert. In: Arkadenhäuser. Symposium in Rahmen der „Schlaininger Gespräche“, 1988. Burgenländischen Landesmuseum, Eisenstadt, 1990. (Wissenschaftliche Arbeiten aus dem Burgenland 85.)
- UJVÁRINÉ KERÉKGYÁRTÓ Adrienne: A Magyar Sociographiai Intézet dokumentációja a Néprajzi Múzeum Ethnológiai Adattárában. Községi Adattár. = NéprH 1990. 3–4. sz. 55–58.
- *ZIMÁNYI Vera: Die Einrichtung von Ruster Häusern aufgrund von Inventaren der Oberschicht im 17. Jahrhundert. In: Arkadenhäuser. Symposium in Rahmen der „Schlaininger Gespräche“, 1988. Burgenländischen Landesmuseum, Eisenstadt, 1990. (Wissenschaftliche Arbeiten aus dem Burgenland 85.)

c) EGYES TÁJAK, TELEPÜLÉSEK TÁRSADALMA

- *BENCSIK János: Polgár társadalomtörténetének vázlata (1728–1944). = Múzeumi kurír 55. sz. 1988. 10–23.
- Besenyőtelki életutak. A századforduló szülöttei. Az interjúkat készítette Őrszigethy Erzsébet, Szuhay Péter, Tóth László. Múzsák, Bp., 1990. 185 l. (Néprajzi közlemények 32.)
- BOTKA János: Adatok a tiszazugi népesség kontinuitásának vizsgálatához. = SzMMÉ 7. sz. 1990. 307–310.
- CSATÁRI Bálint: A Kiskunság új településformáló folyamatai. In: Tér – idő – társadalom. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja, Pécs, 1990. 375–390.
- CSÉFALVAY Zoltán: Életmód és tradíció a Palócvideken. Nagyvisnyó versus Szilvásvárad. In: A. GERGELY András–CSÉFALVAY Zoltán–LICHTENSTEIN József: Nagyvisnyó. Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatócsoport, Bp., 1990. 69–119. (Életmód és tradíció 5.)
- DEMETER Zsófia: A Mezőföld urbéres viszonyai a XVII. század végén. = Alba Regia 24. sz. 1990. 67–72.
- ÉGER György: A történeti Gömör déli részének társadalomstatisztikai jellemzői. = Regio 1990. 3. sz. 75–96.
- *FEHÉR Ágnes: Erkölcsi viselkedési normák, tudati viszonyok vizsgálata Debrecen egy szabadegyházi közösségében. = DMÉ 67. sz. 1988. 229–247.
- FRISNYÁK Sándor: A Zempléni-hegység népessége 1784/87-től 1900-ig. In: Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából, 2. köt. Miskolc, Zempléni Múzeumok Baráti Köre, 1990. 95–105. (Tokaj és Hegyalja 2.)

- HORVÁTH Lajos: Községi közigazgatás Pest megyében a XVII–XVIII. században. In: Fejezetek Pest megye történetéből. Tanulmányok. Pest Megyei Levéltár, Bp., 1990. 137–198. (Pest megye múltjából 7.)
- *KÁPOLNAI Iván: Mezőkövesd város és környéke népességének történetéből. = Matyóföld 1989. 15–25.
- KERESKÉNYI Miklós: Nagykálló demográfiai viszonyai a XVIII. században. = Sz-Sz-BMLÉ 8(1990)237–328.
- KISS Mária: A Drávaszög falusi társadalma a 18. század végén. = Baranya 1990. 2. sz. 81–89.
- LÉTAY Miklós: Óbuda parasztpolgársága 1848–1945. SKV, Bp., 1990. 105–152.
- *NÉMETH Gábor: A tokajhegyaljai mezővárosok átalakuló társadalma a 16–17. században. In: Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából, 1. köt. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1989. 1. 85–94. (Tokaj és Hegyalja 1.)
- ÖRSI Julianna: Karcag társadalomszerkezete a 18–20. században. Akadémiai, Bp., 1990. 223 l. (Agrártörténeti tanulmányok 16.)
- PAPP Klára: Együtt élő nemesek és jobbágyok érdekkonfliktusai a XVIII. századi Bihar megye mezővárosaiban. = H-BMLÉ 16. sz. 1989. 21–32.
- SÜLI-ZAKAR István: Nagyfalu – kisváros. Társadalomföldrajzi tanulmány Komádiról. In: Tér – idő – társadalom. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja, Pécs, 1990. 435–457.
- SÜLI-ZAKAR István: A történeti Erdély népességföldrajzi vázlata. = ErdélyiIT 1989. 3. sz. 14–15.
- SZTRINKÓ István: Kiskunmajsa népének külső kapcsolatai a 18. században. In: Migráció és település a Duna–Tisza közén. Móra Ferenc Múzeum, Szeged, 1990. 7–14.
- *TAKÁCS Péter–UDVARI István: A parasztek életmódja a Felső-Ciróka völgyében Mária Terézia úrbérrendezésekor. = MHOMK 26. sz. 1989. 81–94.
- *TÓTH Zoltán: Szekszárd társadalma a századfordulón. Történelmi rétegződés és társadalmi átrétegződés a polgári átalakulásban. Akadémiai, Bp., 1989. 211 l.
- UDVARI István: Abaúj, valamint Torna vármegyék jobbágnépe Tokaj-Hegyalján a XVII. század második felében. Adatok a szlovák–magyar interetnikus kapcsolatokhoz. In: Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából, 2. köt. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1990. 38–46. (Tokaj és Hegyalja 2.)

d) MIGRÁCIÓ, NÉPESEDÉSTÖRTÉNET

- BAGI Gábor: A jászkunságiak bácskai kitelepüléséről. In: Migráció és település a Duna–Tisza közén. Móra Ferenc Múzeum, Szeged, 1990. 141–143.
- BAKÓ Ferenc: Andornak. Adatok az Egri-völgy betelepülésének történetéhez. = Agria 25–26. sz. 1989–1990. 459–498.
- BALOGH István: Felső-Tisza-vidéki szökött jobbágyok kerestetése (1712–1720). In: Migráció és település a Duna–Tisza közén. Móra Ferenc Múzeum, Szeged, 1990. 125–130.

- BÁRKÁNYI Ildikó: Pálmonostora benépesülése történeti adatok és húsz év (1846–1866) házassági anyakönyvi bejegyzései alapján. In: Migráció és település a Duna–Tisza közén. Móra Ferenc Múzeum, Szeged, 1990. 67–78.
- *BENCSIK János: Juhokat teletető erdélyi pásztorok Szabolcsban, a dadai járás területén (1753–1758). = Múzeumi kurír 54. sz. 1987. 31–32.
- BENCSIK János: Tisza-Tokaj mezőváros túlnépesedése a XVIII. század második felében. In: Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából, 2. köt. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1990. 47–57. (Tokaj és Hegyalja 2.)
- DEDINSZKY Gyula: A Békéscsabát alapító Nógrád megyei telepecsaládok házassági kapcsolatai egykori szülőföldjükkel a letelepedés utáni időkbén. = BékésiÉ 1990. 3. sz. 290–296.
- EKE Pálné: Az országhatár menti terület népesedési folyamatai Szabolcs-Szatmár megyében. In: Tér – idő – társadalom. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja, Pécs, 1990.
- FODOR Ferenc: Pálospuszta benépesedése. In: Migráció és település a Duna–Tisza közén. Móra Ferenc Múzeum, Szeged, 1990. I. 53–66.
- FORRAI Katalin: Nógrád megye újratelepülése. = BHH 1990. 1–2. sz. 88–89.
- *GILICZE János: Földeák község áttelepülése 1845–1846-ban. = TanCsongrádmtört 14. sz. 1989. 175–185.
- GULYÁS Katalin: A kunhegyesiek 1785. évi elvándorlásáról. In: Migráció és település a Duna–Tisza közén. Móra Ferenc Múzeum, Szeged, 1990. 144–145.
- GYETVAI Péter: Migrációkutatás és az egyházi anyakönyvek. In: Migráció és település a Duna–Tisza közén. Móra Ferenc Múzeum, Szeged, 1990. 45–52.
- JUHÁSZ Antal: Az elvándorlás és megtelepedés motivációi a táj települési folyamataiban. In: Migráció és település a Duna–Tisza közén. Móra Ferenc Múzeum, Szeged, 1990. 99–110.
- Z. KISS Géza: A Bácskába került Szolnok megyei telepések a kirajzás centenáriumán. = Zounuk 5. sz. 1990. 75–95.
- POZSONY Ferenc: Gyertyános, egy Gyimesből kirajzott település. = Honism 1990. 5–6. sz. 100–102.
- SILLING István: A kupuszinaiak kirajzása a XX. század elején. = Üzenet 1990. 7–9. sz. 607–617.
- *SOÓS László: A nagysármási telepítés megszervezése, 1893–1901. = AgrártörtSz 1987. 3–4. sz. 362–378.
- *SUGÁR István: Heves és Külső-Szolnok vármegyei jobbágyok és zsellérek áttelepülése a Jászságba a XVII. század utolsó negyedében. = Agria 24. sz. 1988. 123–133.
- SZABÓ László: Jászsági kirajzások és a jász puszták benépesedése a 19. században. In: Migráció és település a Duna–Tisza közén. Móra Ferenc Múzeum, Szeged, 1990. 21–43.
- SZÁSZI Ferenc: A Magyarországról és Szabolcs megyéből kivándorlók visszavándorlásának fő kérdései a két világháború között. Bessenyei György Kör, Nyíregyháza, 1990. 79–88.
- SZILÁGYI Miklós: Kunsági adatok a XVIII. századi munkaerő-vándorlásról. = SzMMÉ 7. sz. 1990. 367–370.

- SZÜCS Judit: Pálmonostora betelepülése. In: Migráció és település a Duna–Tisza közén. Móra Ferenc Múzeum, Szeged, 1990. 79–91.
- *TÍMÁR György: A Duna–Drávaszög népesedéstörténete. Baranya Megyei Levéltár, Pécs, 1988. 343–372. (Baranyai levéltári füzetek 109.)

e) JELENKUTATÁS – A MAI MAGYAR FALU TÁRSADALMA

- DOMOKOS Zoltán: A falusi identitás és közösségi értékrend változása. = Gazdálkodás 1990. 4. sz. 34–40.
- EKE Judit: A földtulajdonviszonyok változásai Homokmégyen 1945–1960 között. In: Írások Homokmégyről, 2. Országos Közművelődési Központ, Bp., 1990. 11–92. (Homokmégyi műhelytanulmányok 7.)
- A. GERGELY András: Kontinuitás és változás. In: A. GERGELY András–CSÉFALVAY Zoltán–LICHTENSTEIN József: Nagyvisnyó. Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutató Csoport, Bp., 1990. 17–68. (Életmód és tradíció 5.)
- A. GERGELY András–CSÉFALVAY Zoltán–LICHTENSTEIN József: Nagyvisnyó. Kontinuitás és változás az életmódban, a gazdaságban és a tradíciókban. Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutató Csoport, Bp., 1990. 140 l. (Életmód és tradíció 5.)
- KISS József: Egy falukutatás vázlatja. Homokmégy, 1984–1987. Országos Közművelődési Központ, Bp., 1990. 144 l. (Szociográfiai munkafüzetek)
- KOVÁCS Katalin: Urbanizáció alulnézetből. Az utóbbi évtizedek társadalomszerkezeti változásai az aprófalvas régióban. In: Tér – idő – társadalom. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja, Pécs, 1990. 272–303.
- *SZABÓ Ildikó: Tetovált börtön. = Szociológia 1989. 3–4. sz. 311–327.
- SZARVAS Zsuzsa: Changes in lifestyle. An example of Finland and Hungary. In: Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 288–293.

f) CSALÁD, CSALÁDSZERVEZET, ROKONSÁG

- NAGY Géza: A bodrogi közeli családok életét alakító tényezők néprajzi vonatkozásai. In: A család jelentősége az egyén és a közösség életében. Petőfi Művelődési Központ, Gödöllő, 1990. 9–35.
- NIEDERMÜLLER Péter: Lebensläufe, Lebenszyklen, Familienmodelle. Die Herausbildung der Modernen städtischen Kultur in Ungarn. = SchAfV 1990. 3–4. sz. 161–177.
- ÖRSI Julianna: Families and their homes in changing Hungary. In: Papers II. SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990. 497–500.
- PETHŐ László: A falusi családok életmódjának átalakulása Jászszentandrásán. = Alftárs 1. sz. 1990. 161–174.
- SÁRKÁNY Mihály: Changing kinship terminologies in a mixed (Hungarian and German) community. In: Papers II. SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990. 581–593.

SZABÓ László: Semejnyj stroj i termíny rodstva. In: *Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum*, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 313–317.

g) NEMEK, KORCSOPORTOK

FEHÉRVÁRY Magda: A női munkavállalás főbb jellemzői Gútán a XX. század első felében. = *KEMNF* 1990. 4. sz. 46–52.

h) OSZTÁLYOK, RÉTEGEK, CSOPORTOK

BALOGH Balázs: Egy uradalmi kocsis munkája a zalaszentmihályfai majorban (1942–1945). In: *Néprajzi dolgozatok Bödéről*. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 1990. 159–162.

*BENCSIK János: A nemtelenek Tokaj társadalmában a napóleoni háborúk korában. In: *Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából*, 1. köt. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1989. 133–145. (Tokaj és Hegyalja I.)

EPERJESSY Ernő: Beiträge zur Volkskunde der Meiereien im Zselic, 1920–1945. In: *Gutshofknechte und Saisonarbeit im pannonische Raum*. Hrsg. O. Bockhorn, W. Slapansky. Wien, 1990. 9–20. (Veröffentlichungen der Ethnographia Pannonica Austriaca 2.)

FAGGYAS István: A kisnemesség szerepe Gömör népi műveltségében I–II. = *SZB-A-Z* 14. sz. 1990. 23–26.; 15. sz. 1990. 21–22.

*FAGGYAS István: Néprajzi vázlat a Sajó- és Szuha-vidék kisnemességéről. = *MHOMK* 26. sz. 1989. 105–110.

GERSE János: Ergänzende Angaben zur Geschichte der Meierhöfe des Komitats Vas und der in den Domänen beschäftigten Gutsarbeiter. In: *Gutshofknechte und Saisonarbeit im pannonische Raum*. Hrsg. O. Bockhorn, W. Slapansky. Wien, 1990. 75–82. (Veröffentlichungen der Ethnographia Pannonica Austriaca 2.)

*HALÁSZ Péter: A makói kulákokról. In: *Emléklapok Tóth Ferencnek*. Szerkesztette Domokos László et al. Makói Múzeum, Makó, 1988. fol. 41–47. (A Makói Múzeum füzetek 60.)

*JUHÁSZ Antal: Építőmesterek és paraszt specialisták a szegedi tájon. In: *Emléklapok Tóth Ferencnek*. Szerkesztette Domokos László et al. Makói Múzeum, Makó, 1988. fol. 71–79. (A Makói Múzeum füzetek 60.)

KNÉZY Judit: Herrschaftliche Angestellte eines Herrngutes in Süd-Somogy und ihre Lebensweise am Ende des 18. Jahrhunderts. In: *Gutshofknechte und Saisonarbeit im pannonische Raum*. Hrsg. O. Bockhorn, W. Slapansky. Wien, 1990. 21–32. (Veröffentlichungen der Ethnographia Pannonica Austriaca 2.)

LUKÁCS László: Wandergestalten, Wanderarbeiter und regionale Arbeitsteilung in Ost-Transdanubien. In: *Gutshofknechte und Saisonarbeit im pannonische Raum*. Hrsg. O. Bockhorn, W. Slapansky. Wien, 1990. 97–130. (Veröffentlichungen der Ethnographia Pannonica Austriaca 2.)

- SOÓS László: Tiszazug önálló iparosai (1876). = Zounuk 1990. 5. sz. 55–74.
- SÖPTEI István: Das Personal des „Bayerischen Herrschaftsgutes“ in Sarvar (1877–1905). In: Gutshofknechte und Saisonarbeit im pannonische Raum. Hrsg. O. Bockhorn, W. Slapansky. Wien, 1990. 47–52. (Veröffentlichungen der Ethnographia Pannonica Austriaca 2.)
- SZELESTEY László: Pásztorfaragók élete és munkássága a levéltári kutatások tükrében. In: Előadások Vas megye történetéről. Vas Megyei Levéltár, Szombathely, 1990. (Vas megyei levéltári füzetek 3.)
- TIMAFFY László: Die Ernte-Saisonarbeiter in Nordwest-Ungarn. In: Gutshofknechte und Saisonarbeit im pannonische Raum. Hrsg. O. Bockhorn, W. Slapansky. Wien, 1990. 65–74. (Veröffentlichungen der Ethnographia Pannonica Austriaca 2.)
- TÓTH Zoltán: Transformation und Abstieg der alten städtischen Kleinbürger. Ein Beispiel aus Buda gegen Ende des 19. Jahrhunderts. In: Bürgertum in der Habsburgermonarchie. Hrsg. Ernst Bruckmüller etc. Wien–Köln, 1990. 105–113.

i) INTÉZMÉNYEK

1) iskola, oktatás

- TÖRÖK Zsófia–SZÉKELYHIDY Iván–SZÖLLÖSY Gábor: Patkolókovács képzés Magyarországon az első világháború előtt. = MMMK 1988–1989. 253–270.

2) céhek, egyesületek, kisipar

- FORCZEK Zoltán: A hódmezővásárhelyi céhes ipar utolsó időszaka. A válság és megszűnés évtizedei. = TanCsongrádmtört 16. sz. 1990. 197–207.
- GECSÉNYI Lajos: A nyugat-magyarországi céhek jogi és szakmai kapcsolatainak történetéhez a XVI–XVII. században. = Gyóritan 10. sz. 1989. 7–15.
- *LÁZÁR Sarolta: Az esztergomi lakatos céh írásos emlékei a Balassa Bálint Múzeumban. = Esztergom évlapjai 1988. 224–242.
- NAGY Zoltán: A Veszprémi Akadémiai Bizottság Kézművesipari Archívuma és Szerzőkatasztere. = NéprH 1990. 3–4. sz. 58–60.
- *SOLYMOS Ede: Az esztergomi halászcéh története. = KMMK 3. sz. 1989. 53–74.
- SOLYMOS Ede: Az esztergomi halászcéh története, I. = Halászat 1990. 6. sz. 186–187.
- SOLYMOS Ede: A keszthelyi halászcéh. = Halászat 1990. 1. sz. 30–31.
- *SZABÓ Sarolta: Céhes emlékek a Jósza András Múzeumban. = NyJAMÉvk 27–29. sz. 1984–1986. 221–260.
- *I. SZALAY Emőke: A debreceni fazekas céh protokolluma 1574-ből. = Múzeumi kurír 58. sz. 1989. 13–14.
- *P. SZALAY Emőke: A debreceni fazekas céh szervezeti életének változásai a céhlevelek tükrében. = DMÉ 67. sz. 1988. 163–174.
- *P. SZALAY Emőke: A debreceni fazekas céh tárgyi emlékei. = HOMÉ 27. sz. 1988. 179–188.

*VARGA Gyula: Adatok a debreceni asztalos céh és a népi bútortörténetéhez. = DMÉ 67. sz. 1988. 93–161.

*VIGA Gyula: Az észak-magyarországi vándormunka néprajzához. = Agria 24. sz. 1988. 221–255.

3) egyesületek, társulatok

BÁN László: Vallásos egyesületek Baja város XIX. századi társadalmi életében. = MEgyháztörtVázl 2. sz. 1990. 113–116.

BARNA Gábor: A tállyai Fáklyás Társulat szerepe a község társadalmi életében. In: Néphit, népi vallásosság ma Magyarországon. Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézet, Bp., 1990. 62–76. (Vallástudományi tanulmányok 3.)

G. SZABÓ István: Adatok a temetkezési egyletek alakulásához és működéséhez Szabolcsban (1873–1890). Bessenyei György Kör, Nyíregyháza, 1990. 13–19. [Kiny.]

XIII. Jog

BAGI Gábor: Tiszasüly község XIV–XV. századi birtoklástörténetéről. = MúZL 63–64. sz. 1990. 19–26.

KISS József: Helyhatósági bíraskodás a Jászkun Kerületben az 1730–40-es években. = Cumania 12. sz. 1990. 255–293.

MATYUGÁNÉ FRINDT Magdolna: Egy XVIII. századi borivó társaság törvényei. = MúZL 63–64. sz. 1990. 103–115.

NÉMETH Gábor: Hegyaljai mezővárosok törvényei a XVII–XVIII. századból. Magyar Nemzeti Múzeum, Bp., 1990. 176 l. (Magyar Nemzeti Múzeum művelődéstörténeti kiadványai I.)

Pásztorokkal kötött uradalmi szerződések. Közreadja Bárh János. = Cumania 12. sz. 1990. 457–462.

SZILÁGYI Miklós: A halászat jogi szabályozásának története. 1–3. rész. = Halászat 1989. 3. 94–95.; 4. sz. 126–127.; 1990. 1. sz. 20–21.

TAGÁNYI Zoltán: A társadalmi intézmények fejlődése és a szokásjog. Magyar Tudományos Akadémia Szociológiai Kutató Intézete, Bp., 1990. 144 l.

XIV. Néphit, vallás, mitológia

a) ÁLTALÁNOS ÉS ELMÉLETI KÉRDÉSEK, ÖSSZEFOGLALÁSOK

*BARNA Gábor: Fejezetek a palóc néphitből. In: Palócok, 4. köt. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 595–677.

BÁRTH János: A katolikus magyarság vallásos életének néprajza. In: Magyar néprajz, 7. Akadémiai, Bp., 1990. 331–424.

- BARTHA Elek: A görög katolikus magyarság vallási néprajza. In: Magyar néprajz, 7. Akadémiai, Bp., 1990. 425–442.
- BOSNYÁK Sándor: Adatok az alföldi magyarság néphitéhez. Bezdán néphite a Bosnyák-nemzettség emlékeiben, 2. = Cumania 12. sz. 1990. 431–455. [1. rész uo., 1988. 485–512.]
- BUJDOSÓ Erika-ZSUPOS Zoltán: Adatok Bakonszeg hiedelemvilágáról. In: Bakonszeg története és néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Bakonszeg (!Debrecen), 1990. 433–442.
- DÖMÖTÖR Tekla: A magyar néphít kutatás története és főbb kérdései. In: Magyar néprajz, 7. Akadémiai, Bp., 1990. 501–526.
- FAZAKAS István-SZÉKELY Sz. Magdolna: Igézet ne fogja... Szendrey Zsigmond és Szendrey Ákos „babonaszótára” nyomán. Magvető, Bp., 1990. 295 l.
- HALASSY Márta: Irányzatok a vallásetnológiában. In: Néphit, népi vallásosság ma Magyarországon. Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézet, Bp., 1990. 166–180. (Vallástudományi tanulmányok 3.)
- KARSAI Géza: Vallásos néprajztudományunk feladatai Délkelet-Európában. In: Az Úr szolgálatának iskolája. Bencés Gimnázium, Pannonhalma, 1990. 161–165. (Pannonhalmi könyvek)
- KATONA Imre: Népek – hiedelmek – vallások. A vallásos köztudat társadalomnéprajzi tipológiája. In: Vallási hagyományok a kultúrák kereszttúján. Magyar Tudományos Akadémia Orientalisztikai Munkaközössége, Bp., 1990. 9–39. (Történelem és kultúra 6.)
- MAKRA Sándor: A kunok hiedelemvilága. = Jászok 1990. 2. sz. 81–94.
- Néphit, népi vallásosság ma Magyarországon. Szerkesztette Lovik Sándor, Horváth Pál. Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézet, Bp., 1990. 180 l. (Vallástudományi tanulmányok 3.)
- PÓCS Éva: Néphit. In: Magyar néprajz, 7. Akadémiai, Bp., 1990. 527–692.
- RÓHEIM Géza: Magyar néphit és népszokások. Universum–Athenaeum, Szeged–Bp., 1990. 339 l. (Universum reprint)
- SZIGETI Jenő: A protestáns kisegyházak népi vallásossága. In: Magyar néprajz, 7. Akadémiai, Bp., 1990. 482–497.
- UJVÁRY Zoltán: Ungarische Parallelen zu den Spielen der wogulischen und ostjakischen Bärenfeste. In: Congressus Septimus Internationalis Feno-Ugristarum, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 188–193.
- Vallási hagyományok a kultúrák kereszttúján. Szerkesztette Ecsedy Ildikó, Ferenczy Mária. Magyar Tudományos Akadémia Orientalisztikai Munkaközössége, Bp., 1990. 231 l. (Történelem és kultúra 6.)
- Vallási néprajz. 4. kötet. Vallásosság és népi kultúra a határainkon túl. Szerkesztette Fejős Zoltán, Küllös Imola. Magyarságkutató Intézet, Bp., 1990. 319 l. (A magyarságkutatás könyvtára 2.)

b) HIEDELMEK, HIEDELEMALAKOK

- BARNA Gábor: The Hungarian soulseer (halottlátó) and the historic roots of soulseeing. In: *Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum*, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 69–74.
- BARTHA Elek: The question of Hungarian „house spirits”. In: *Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum*, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 29–32.
- BECK Zoltán: Kígyókultusz Békés megyében. = *Napóra* 1990. 12. sz. 17–20.
- BIRCHER Erzsébet–TÓTH Péter: A démonokról, amelyek némely bányákban tartózkodnak. = *Pal* 1990. 6. sz. 50–55.
- DÉGH Linda: Mass movements as rituals of dissent. In: *Papers II. SIEF 4th Congress. SIEF*, Bergen, 1990. 117–128.
- GRYNAEUS Tamás: Visionen ungarischer Bauern. In: *Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum*, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 63–68.
- HOPPÁL Mihály: Nekotorúje rezultanü izucsenyija samanyizma v szovremennüj etnologii. In: *Mirovoztrenyija finno-ugorszkih narodov. Novoszibirszk*, 1990. 121–127.
- HOPPÁL Mihály: Sámán-beavatás és fájdalom. In: *Etnológiai tanulmányok Boglár Lajosnak ajánlva. Magyar Tudományos Akadémia Orientalisztikai Munkaközössége, Bp.*, 1990 129–135. (Történelem és kultúra 5.)
- KATONA Imre: Hany Istók Budapesten. = *SoprSz* 1990. 2. sz. 158–167.
- *KLANICZAY Gábor: Gerard van Swieten und die Anfänge des Kampfes gegen Aberglaube in der Habsburg-Monarchie. = *AHist* 1988. 2–3. sz. 225–247.
- LAKATOS Károly: Vadászhit. A magyar babonák és hiedelmek kultusza. *Népszava*, Bp., 1990. 108 l.
- MOGYORÓSI Sándor: Egyes gömöri hiedelemalakok interetnikus vonatkozásai. = *HOMÉ* 28–29. sz. 1989–1990. 531–538.
- *MOGYORÓSI Sándor: Egy magyar méhészhiedelem antik vonatkozásai. = *MHOMK* 26. sz. 1989. 95–97.
- *MOGYORÓSI Sándor: Az északkelet-magyarországi Werwolf-hiedelem interetnikus vonatkozásai. = *HOMÉ* 27. sz. 1988. 285–295.
- *VOIGT Vilmos: Horvát(?) boszorkányok a Dunántúlon 1742 körül. = *HungKözl* 1989. 4. sz. 599–612.
- WILHELM Gábor: Sámánok, papok, asszonyok. In: *Etnológiai tanulmányok Boglár Lajosnak ajánlva. Magyar Tudományos Akadémia Orientalisztikai Munkaközössége, Bp.*, 1990. 115–128. (Történelem és kultúra 5.)

c) MÁGIA

- FEHÉRVÁRY Magda: Egy néphiedelem (szemverés) emlékei a csicsói néphagyományban. In: *Új Mindenés Gyűjtemény*, 9. Madách, Pozsony, 1990. 93–103.

JUNG Károly: „Katonának való pogácso”. Egy néprajzi leletről és az anyatej mágikus szerepéről a néphagyományban. = Üzenet 1990. 7–9. sz. 592–606.

PÓCS Éva: Mágiáról mindenkinek – mindenki a mágiáról? = BUKSZ 1990. 3. sz. 310–317.

PUSZTAY Sándor: Szerelmi varázslás, boszorkányos praktikák. General Press–Policoop, Bp., 1990. 208 l.

d) NÉPI VALLÁSOSSÁG

BARNA Gábor: Zur Erforschung des religiösen Volkslebens im Ungarn der Nachkriegszeit. In: Volksfrömmigkeit. Hrsg. v. H. Eberhart, E. Hörandner, B. Pötter. Verein f. Vk., Wien, 1990. 91–105. (Buchreihe der Österreichischen Zeitschrift für Volkskunde 8.)

BARTHA Elek: A hagyományok rétegződése és szerkezeti sajátosságok Székelykeve vallásos népeletében. = Népi kult.- népi társ. 15. köt. Akadémiai, Bp., 1990. 199–212.

BARTHA Elek: A szakrális célú határbeli építmények funkcionális kérdései – keresztek, szobrok, kápolnák. = Ház és ember 6. sz. 1990. 219–226.

*BARTHA Elek: Szempontok az emberi élet szakrális strukturálódásához. = Múzeumi kurír 58. sz. 1989. 10–12.

*BARTHA Elek: Térszerkezeti változások Debréte vallásos életében. = MHOMK 26. sz. 1989. 111–114.

BARTHA Elek: A vallás ökológiai integrációjának kérdéséhez. In: Néphit, népi vallásosság ma Magyarországon. Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézet, Bp., 1990. 150–165. (Vallástudományi tanulmányok 3.)

CSELÉNYI István Gábor: A vallási népszokások szerepe az emberi kapcsolatokban. = Pedmüh 1990. 4. sz. 50–59.

CSŐSZ-SZABÓ István: Adatok az erdőbényei reformátusok vallási életéről. In: Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából, 2. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1990. 113–126. (Tokaj és Hegyalja 2.)

CZÖVEK Judit: Vallási kisközösségek összetartó ereje a Nyitra-vidéki magyar szóránközségekben. In: Néphit, népi vallásosság ma Magyarországon. Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézet, Bp., 1990. 138–149. (Vallástudományi tanulmányok 3.)

DETRICHNÉ TÖRÖK Zsuzsa: Kultúra és szakralitás a moldvai csángóknál. = Szociológia 1990. 3–4. sz. 223–236.

ERDÉLYI Zsuzsanna: „Csókolja Egész Magyarországot Juliskanéni”. Vallásos hagyományaink mentése külszói magyarjaink között. In: Vallási néprajz, 4. Magyarságtudató Intézet, Bp., 1990. 9–57. (A magyarságtudatás könyvtára 2.)

ERDÉLYI Zsuzsanna: Modern szinkretizmus. In: Néphit, népi vallásosság ma Magyarországon. Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézet, Bp., 1990. 9–30. (Vallástudományi tanulmányok 3.)

FAJCSÁK Attila: Az egri kálvária. = Agria 25–26. sz. 1989–1990. 567–583.

FAZEKAS Gábor: Técső gyülekezeti élete és vallásos szokásai. In: Vallási néprajz, 4. Magyarságtudató Intézet, Bp., 1990. 104–123. (A magyarságtudatás könyvtára 2.)

- FELFÖLDI László: A vallásos népelet és a szokások tárgyai. In: Csongrád megye népművészete. Európa, Bp., 1990. 519–578. (Népművészeti örökségünk)
- GESZTELYI Tamás: Az ún. Salamon ítélete ábrázolások kérdéséhez. = DMÉ 68. sz. 1989–1990. 141–152.
- HOPPÁL Mihály: Futásomat megfutottam... Vallási élet egy amerikai magyar közösségben. = Magyarok 1990. 10. sz. 39–49.
- KLANICZAY Gábor: The uses of supernatural power. The transformation of popular religion in medieval and early-modern Europe. Polity Press, Cambridge, 1990. 259 l.
- KÓSA László: Protestáns egyházas szokások és magatartásformák. In: Magyar néprajz, 7. Akadémiai, Bp., 1990. 443–481.
- B. KOVÁCS István: Erkölc és fegyelmezés a felsővályi egyházban a jobbágyfelszabadulás előtt. In: Gömör néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 105–121. (Gömör néprajza 24.)
- LENGYEL László: A theatrum sacrum a magyarországi barokk művészetben. = Atria 25–26. sz. 1989–1990. 585–636.
- MAKKAI Endre: Emlékeim a dévai székely telepések vallásos életéről. In: Vallási néprajz, 4. Magyarságkutató Intézet, Bp., 1990. 197–210. (A magyarságkutatás könyvtára 2.)
- MEZŐSI József: Húsvéti pászkaszentelés Hajdúdorogon. = Honism 1990. 2–3. sz. 105–108.
- *MOLNÁR Ambrus: A passió mint paraliturgikus elem a református istentiszteletben. A református passió történetének áttekintése és szövegének vizsgálata. In: A megváltozott hagyomány. Eötvös Loránd Tudományegyetem Folklore Tanszék, Bp., 1988. 497–535.
- MOLNÁR Ambrus: A református vallás szerepe a magyarságtudat őrzésében a szlavóniai Szentlászlón és Kórógyon. In: Vallási néprajz, 4. köt. Magyarságkutató Intézet, Bp., 1990. 211–226. (A magyarságkutatás könyvtára 2.)
- NAGY Olga: Az egyház (vallás) szerepe az identitástudat megőrzésében. = Művelődés 1990. 11–12. sz. 20–22.
- NAGY Olga: Az egyházi tanítástól eltérő szokások az erdélyi református népi vallásosságban. In: Vallási néprajz, 4. Magyarságkutató Intézet, Bp., 1990. 124–131. (A magyarságkutatás könyvtára 2.)
- PETRASSEVICS Nikefor: Ortodox és görög katolikus vallásos néphagyományok kölcsönhatásai a Kárpát-medencében. In: Vallási néprajz, 4. Magyarságkutató Intézet, Bp., 1990. 74–94. (A magyarságkutatás könyvtára 2.)
- RÁSZLAI Tibor: „Én már nem bánom halálom”. = Harang 1990. 24. sz. 11–14.
- SÁNDOR Andrásné: Egyházi népszokások az oltszakadati magyar evangélikusoknál. In: Vallási néprajz, 4. Magyarságkutató Intézet, Bp., 1990. 193–196. (A magyarságkutatás könyvtára 2.)
- SELMECZI László: A magyarországi „jász kunok” és a tételes vallások. = SzMMÉ 7. sz. 1990. 207–212.
- *L. SZALAY Emőke: A tyukodi egyház XVII. századi ezüst pohara. = Múzeumi kurír, 58. sz. 1989. 4–6.
- SZÁNTÓ János: A vallásosság dimenziói egy szekularizált társadalomban. = Szociológia 1990. 3–4. sz. 185–202.

- SZIGETI Jenő: Az adventista misszió indulása a Kárpátalján. In: Vallási néprajz, 4. Magyarságkutató Intézet, Bp., 1990. 95–103. (A magyarságkutatás könyvtára 2.)
- SZILÁGYI István: Paraliturgia – ikonográfia – építészet. A rózsafüzér stációs kálváriákról. = VasiSz 1990. 4. sz. 518–537.
- TÁTRAI Zsuzsanna: Adalékok a Zobor-vidéki magyar falvak vallásos hagyományaihoz. In: Vallási néprajz, 4. Magyarságkutató Intézet, Bp., 1990. 257–278. (A magyarságkutatás könyvtára 2.)
- TOMISA Ilona: „A hit jelével a szentség fényében”. A „szent” fogalma a néphagyományban. In: Néphit, népi vallásosság ma Magyarországon. Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézet, Bp., 1990. 31–48. (Vallástudományi tanulmányok 3.)
- TOMKA Miklós: A vallás mint változó rendszer. = Szociológia 1990. 3–4. sz. 155–184.
- SZ. TÓTH Judit: Az Ung-vidéki reformátusság vallásos szokásai. In: Néphit, népi vallásosság ma Magyarországon. Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézet, Bp., 1990. 117–137. (Vallástudományi tanulmányok 3.)
- TÜSKÉS Gábor–KNAPP Éva: Alltägliche Krisensituationen der Altersstufen im Spiegel der barockzeitlichen Mirakelliteratur. Ein ungarisches Beispiel. In: Volkskultur, Geschichte, Region. Königshausen & Neumann, Würzburg, 1990. 340–359. (Quellen und Forschungen zur europäischen Ethnologie 7.)
- TÜSKÉS Gábor–KNAPP Éva: Revitalisierung zwischen Barockfrömmigkeit und Massenreligiosität. In: Papers II. SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990. 645–673.
- VARRÓ Ágnes: Az isztiméri „szent asszony” nyomában. = Honism 1990. 2–3. sz. 113–116.
- VIRÁG Anna–KOVÁCS Péter: A nyárádmonti unitárius székelyek vallásos hagyományai. In: Vallási néprajz, 4. köt. Magyarságkutató Intézet, Bp., 1990. 173–192. (A magyarságkutatás könyvtára 2.)

1) *szentek kultusza*

- BIRCHER Erzsébet: Szent Borbála tisztelete az európai bányászatban. = Bányász.kohászL 1990. 9–10. sz. 628–630.
- *CSORBA Béla: Illés-napi hagyomány Temerinben. = HungKözl 1989. 4. sz. 629–638.
- LANTOSNÉ IMRE Mária: Öltöztetős Mária szobrok Magyarországon. In: memoriam Bálint Sándor. In: Néphit, népi vallásosság ma Magyarországon. Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézet, Bp., 1990. 49–61. (Vallástudományi tanulmányok 3.)
- MOLNÁR László: Szent Borbála kultusza az európai bányásztörténeti műalkotások tükrében. = Bányász.kohászL 1990. 9–10. sz. 631–645.
- TÁTRAI Zsuzsanna: Boldogasszony. = ÉT 1990. 33. sz. 1034–1036.
- VEREBÉLYI Kincső: Szerecsen Mária. = Műzsák 1990. 2. sz. 16–18.

2) *búcsú*

- BARNA Gábor: Adatok az alsóöri magyarok búcsújárásához. In: Vallási néprajz, 4. Magyarságkutató Intézet, Bp., 1990. 246–256. (A magyarságkutatás könyvtára 2.)

- BARNA Gábor: Búcsújáró és kegyhelyek Magyarországon. Medicina, Bp., 1990. 175 l. (Panoráma)
- BARNA Gábor: Búcsújáró magyarok. = Szegedi műhely 1990. 1–4. sz. 53–56.
- BARNA Gábor: Körmenet virágszőnyegen. = ÉT 1990. 26. sz. 818–820.
- BARNA Gábor: Structural changes in pilgrimage in Hungary. In: Papers II. SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990. 1–10.
- BÁRTH János: Adalékok a jugoszláviai magyarság búcsújáró hagyományainak ismeretéhez. In: Vallási néprajz, 4. Magyarországi Intézet, Bp., 1990. 227–245. (A magyarságkutatás könyvtára 2.)
- HARANGOZÓ Imre: Radna fényes csillaga. A máriaradnai búcsújáráról és az újkígyósi radnájárásáról. Községi Önkormányzat, Újkígyós, 1990. 85 l.
- *KAMARÁS József: A hont-csitári erdei kápolna. = SZHH 10. sz. 1987. 73–81.
- Rábaközi búcsújáró. Összeállította Kapui Jenő. Szerző kiadása, Szany, 1990. 96 l.
- SZILÁRDFY Zoltán: A kegyképek Bálint Sándor szemével. = Szegedi műhely 1990. 1–4. sz. 82–87.
- TÜSKÉS Gábor–KNAPP Éva: Österreichisch–ungarische interethnische Verbindungen im Spiegel des barockzeitlichen Wallfahrtswesens. = Bayerisches Jahrbuch für Völk. 1990. 1–42.

e) MITOLÓGIA

- HOPPÁL Mihály: A finnugor mitológiakutatás története. = ÚjErdélyiMűz 1990. 1–2. sz. 90–97.
- KRUPA András: Ipolyi Arnold Magyar Mythológiájának szlovák vonatkozásai. = Ethn 1990. 1. sz. 75–89.
- PÓCS Éva: Ancient Hungarian religion – Indo-European mythologies. In: Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum, vol. 4. Debrecen: Kossuth Lajos Tudományegyetem, 1990. 75–81.

XV. Orvoslás, higiénia, állatgyógyítás, természetismeret

- BABULKA Péter: Inventory of medicinal plants used in Hungarian ethnomedicine. In: Ethnopharmacologie: sources, methodes, objectifs. Actes du 1er Colloque Européen d'Ethnopharmacologie, Metz 22–25 mars 1990. Paris, 1990. 175–176.
- FAGGYAS István: Gyógynövényismeret és az emberek gyógyítása Kelemérben. In: Gömör néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 47–66. (Gömör néprajza 26.)
- FAGGYAS István: A keleméri emberek népi bölcsessége és természetismerete. In: Gömör néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 67–91. (Gömör néprajza 26.)
- FEHÉR József: Fürdő, fürdőélet a régi Erdőbényén. In: Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1990. 80–85. (Tokaj és Hegyalja 3.)

- GRYNAEUS Tamás: Hagyományok élete egy újratelepített községben. = Szegedi műhely 1990. 1–4. sz. 62–64.
- GULYÁS Éva: Adatok a Jászság és Nagykunság XVIII–XIX. századi gyógyító gyakorlatához. = SzMMÉ 7. sz. 1990. 335–346.
- *GUNDA Béla: A természetes növénytakaró és az ember. = Agria 24. sz. 1988. 165–219.
- HÁLA József: Barlangi képződmények a népi gyógyászatban. = Karszt és Barlang 1990. 1. sz. 29–32.
- HÓDI Sándor: Egészségkultúra, egészségi magatartás. = Üzenet 1990. 7–9. sz. 644–659.
- HOPPÁL Mihály: Népi gyógyítás. In: Magyar néprajz, 7. Akadémiai, Bp., 1990. 693–724.
- KÁLMÁN Enikő: Népi gyógyítás a Tiszaháton. Jósa András Kórház, Nyíregyháza, 1990. 65 l. (Historia medica 7.)
- *Két népi praktika Orosházáról. Közreadja Beck Zoltán. = Múzeumi kurír 54. sz. 1987. 45–48.
- *KICSI Sándor András: A vízborjú természete. = OtK 1988. 3–4. sz. 71–79.
- KÓCZIÁN Géza: Gyakran használt növények a magyar népi állatorvoslásban. = Gyógyszerészet 1990. június, 307–316.
- KÓCZIÁN Géza: A káros szenvedélyek okai – az alkoholfogyasztás népi orvoslási hagyományai és túlzásai. = Gyógyszerészet 1990. június, 303–306.
- KÓCZIÁN Géza: A nadragulya (*Atropa belladonna* L.) babonás felhasználása Máramarosban. = Honism 1990. 4. sz. 58–62.
- KÓCZIÁN Géza–GY. SZABÓ László: A szlovákiai Áj és Falucska községek népeinek gyógynövényhasználatára, etnobotanikai tudása. Adatközlés. = Gyógyszerészet 1990. július, 371–377.
- *KOVÁCS Ágnes: A népi gyógyászat és az egészségmegőrzési program. Hiedelmek, babonák, népi bölcsességek. = BKMOGYÉ 20. sz. 1989. 392–395.
- *MÉSZÁROS Ágnes: Népi gyógyítás Csávolyon. = MKBKM 1988. 173–177.
- SIKÓ BARABÁSI Sándor: Felső Háromszék népi gyógyászati hagyománya az állategészségügyben. In: Az alkalmazkodó mezőgazdaság. A Magyar Agrárszakemberek Második Tudományos Találkozója, 1990. aug. 28–31. Magyar Agrárszakemberek Egyesülete, Bp., 1990. 159–170.
- SZABÓ László: Népi természetismeret. In: Magyar néprajz, 7. Akadémiai, Bp., 1990. 725–741.
- SZABÓ László: Népi természetismeret. = SzMMÉ 7. sz. 1990. 435–460.
- SZABÓ Tibor: A Szent Antal tüzeréről. = OtK 1987. 1–4. sz. 305–308.
- TAMÁSINÉ GRUZZLINGER Magdolna–BOTZ Lajos–GY. SZABÓ László: A medvehagyma (*Allium ursinum* L.) népgyógyászati felhasználása és illóolajának néhány jellemzője. = Gyógyszerészet 1990. április, 201–203.
- *TISOVSZKI Zsuzsanna: Népi orvoslás, növényismeret Esztergom-Szentgyörgymezőn. = KMMK 3. sz. 1989. 41–52.
- VAJKAI Zsófia: „Szarvas marhának orvossága”. (Kézirat orvosló könyv a Magyar Mezőgazdasági Múzeum Adattárában.) = MMMK 1988–1989. 271–285.
- *VITÁLISNÉ ZILAHY Lídia: A tűzliliom mint gyógynövény és sírvirág a Pest megyei Monoron. = OtK 1987. 1–4. sz. 259–266.

*VOIGT Vilmos: Forgotten and unforgotten. Trends in the history of traditional medicine in Hungary. In: The Second Budapest Conference on Traditional Medicine and Healing Systems. October 5–8, 1989. Bp., 1989. 11.

XVI. Szokás

a) ÁLTALÁNOS ÉS ELMÉLETI KÉRDÉSEK, VEGYES TARTALMÚ MŰVEK

BARTHA Elek: A bölcsőtől a koporsóig. In: Bakonszeg története és néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Bakonszeg (!Debrecen), 1990. 377–404.

*MESKÓ Sándor: Hagyományok, népszokások, emlékek. In: Kiskőrös helytörténeti monográfiája. Városi Tanács, Kiskőrös, 1989. 445–587.

NAGY Ilona: Changes of a modern custom. In: Abstracts SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990. 76.

NOVÁK László: Figurative communication in folk-life. In: Kép-hagyomány... Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1990. 181–191.

PALÁDI-KOVÁCS Attila: Traditional elements in Hungarian workers' culture. In: Papers II. SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990. 501–516.

b) AZ EMBERI ÉLET

BARNA Gábor: Ungi névnapköszöntők. In: Népi kult.-népi társ. 15. köt. Akadémiai, Bp., 1990. 171–198.

*KOVÁCS Endre: Az ötvenévesek jubileumának megünneplése Doroszlón. = HungKözl 1989. 4. sz. 653–659.

NAGY Ilona: Pali, Pali, Palkó. In: Pál. Szerkesztette Pilaszanovich Irén. Helikon, Bp., 1990. 10–13.

SÁNDOR Ildikó: A tanító névnap közzöntése Bődén. In: Néprajzi dolgozatok Bödéről. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 1990. 137–139.

1) születés, gyermekkor

COLONNA d'ISTRA, Françoise: Keresztelési adatok Sárándon. = Múzeumi kurír 59. sz. 1990. 12–16.

DANTERNÉ TÓTH Izabella: Vály-völgyi születési és lakodalmi szokások. In: Gömör néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 123–149. (Gömör néprajza 24.)

FIAS Zsuzsanna–TÖRÖK Eszter: A születéstől a jegyességig. = SZB-A-Z 14. sz. 1990. 21–22.

FÜGEDI Márta: A gyermekmunka a matyóságnál. = HOMÉ 28–29. sz. 1989–1990. 483–496.

KAPROS Márta: A születés és a kisgyermekkor szokásai. In: Magyar néprajz, 7. Akadémiai, Bp., 1990. 9–31.

- *KAPROS Márta: Születés. In: Palócok, 4. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 7–92.
- KISARI Sándorné: A gyermekvárás és a születés népszokásai, hiedelmei Csóron. = Honism 1990. 2–3. sz. 116–121.
- KOMOLY Pál: A gyermekneveléssel kapcsolatos hagyományok Pitvaroson. = CSMHír 1990. 67–81.
- NAGY Géza: Bodrogközi hiedelmek a szülésről és gyermekről. = Széphalom 3. sz. 1990. 283–298.
- NAGY Géza: A keresztszülők kiválasztása és szerepük a gyermeknevelésben Karcsán. = SZB-A-Z 15. sz. 1990. 26–27.

2) szerelem, házasság

- *BAKÓ Ferenc: A lakodalmi szokásrendszer és regionális jellemzői. In: Palócok, 4. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 93–262.
- BALÁZS Lajos: A lakodalom hangjai. In: Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 274–279.
- BŐDI Erzsébet: Hungarian Wedding cakes. In: Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 409–413.
- CZAKÓ Mária: A párválasztástól a lakodalomig a Murány völgyi Licén. In: Gömör néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 29–42. (Gömör néprajza 24.)
- GYÖRGYI Erzsébet: Bräuche der bäuerlichen Eheschliessung in Ungarn im 19. Jahrhundert. In: Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 300–306.
- GYÖRGYI Erzsébet: A házasságkötés szokásai. In: Magyar néprajz, 7. Akadémiai, Bp., 1990. 32–66.
- RÓTH Erika: Házasságkötés, lakodalmi szokások Banán az 1910–1920-as években. = KEMNF 1990. 4. sz. 85–93.
- SINKOVITS Ferenc: Csantavéri lakodalom a „kurjantók” tükrében. = Téka 1990. 10. sz. 35–38.
- *VEREBÉLYI Kincső: Alakos kalácsok. = Múzsák 1989. 4. sz. 3–5.

3) halál, temetés

- *BALASSA Iván: Zur Frage des Ursprungs ungarischer Grabzeichen. In: Forschungen über Siebenbürgen und seine Nachbarn. Festschrift für Attila T. Szabó u. Zsigmond Jakó. Bd. 2. Trofenik Verlag, München, 1988.
- DEME Tamás: A jel halála. In: Haláljelek. „Egészség”, Bp., 1990. 62–67. (Liget könyvek)
- FEJÉR Gábor: Népvándorláskori fakoporsók Euráziában. = MFMÉ 2 (1984/85 (1991) 401–429.
- FEJŐS Zoltán: „A temető e csendes árnyán, itt nyugszik egy vándor árván.” A chicagói magyarok temetkezési szokásai. In: Vallási néprajz, 4. Magyarságkutató Intézet, Bp., 1990. 279–315. (A magyarságkutatás könyvtára 2.)

- GERZANICA Magdolna: A Tatabánya-ótelepi temető keletkezése. Temetkezési szokások a honismereti szakkör kutatásai alapján. = KEMHF 1989–1990. 24–28.
- GRÁFIK Imre: A test utolsó útja. Adatok a Szent Mihály lova Vas megyei elterjesztéséhez. = VasiSz 1990. 3. sz. 348–374.
- Haláljelek. Összeállította Kovács Ákos. „Egészség” Alkoholmentes Rehabilitációs Egyesület, Bp., 1990. 112 l. (Liget könyvek)
- HOFER Tamás: Viseltes kalap a mestergerendán. In: Haláljelek. „Egészség”, Bp., 1990. 22–23. (Liget könyvek)
- HOPPÁL Mihály: A kiáltás jelei. In: Haláljelek. „Egészség”, Bp., 1990. 24–26. (Liget könyvek)
- KUNT Ernő: Emlékezés és felejtés, avagy a halál három kalapja. = Holmi 1990. 1. sz. 1089–1101.
- KUNT Ernő: Temetkezési szokások. In: Magyar néprajz, 7. Akadémiai, Bp., 1990. 67–101.
- KUNT Ernő: Temetkezési szokások Pányokon. II. Szokásvizsgálat. = HOMÉ 28–29. sz. 1989–1990. 497–529.
- LENGYEL László: Hervadhatatlan koszorú. In: Haláljelek. „Egészség”, Bp., 1990. 56–62. (Liget könyvek)
- LISZKA József: A halál és temetés Felsővályon. In: Gömör néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 151–165. (Gömör néprajza 24.)
- *NOVÁK László: Halottkultusz, a temetés szokásai Palócföldön. In: Palócok, 4. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 263–302.
- NOVÁK László: Il cippo di legno nell'Europa dei Carpazi. = Lares 1990. 3. sz. 385–395.
- NOVÁK László: Temetés és sírjelölés a Tiszazugban. = SzMMÉ 7. sz. 1990. 401–417.
- SÁNDOR Ildikó: Halottvirrasztás Bődén. In: Néprajzi dolgozatok Bődéről. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 1990. 140–146.
- SZILÁGYI István: Vörös tetők, vörös tornyok, vörös kereszték. In: Haláljelek. „Egészség”, Bp., 1990. 68–74. (Liget könyvek)
- TOMKA Péter: Die Frage der ethnischen oder kulturellen Verwandtschaft bzw. inter-ethnischer Wirkung im Spiegel der Begräbnissitten. = VMMÉ 15. sz. 1990. 63–174.
- VIRT István: Egy moldvai község halottas szokásai (Pusztina). In: Vallási néprajz, 4. Magyarságkutató Intézet, Bp., 1990. 132–145. (A magyarságkutatás könyvtára 2.)
- *VIRT István: Halottas szokások és hiedelmek a Baranya megyében élő moldvai csángóknál. = JPMÉ 34. sz. 1989. 227–238.
- VOIGT Vilmos: A gyász jelentése. In: Haláljelek. „Egészség”, Bp., 1990. 12–21. (Liget könyvek)

c) AZ ESZTENDŐ

- BECK Zoltán: Hímes tojás. = PedL 1990. ápr. 19. 9.
- BECK Zoltán: Luca. Amikor meglátják, ki a boszorkány. = BMN 1990. dec. 8. 9.
- BECK Zoltán: A megvesszőzéstől egészséget reméltek. Aprószentekelés Gerendáson és Battonyán. = BMN 1990. dec. 23. 9.

- BURÁNY Béla: Ünnepi rítusének. = Téka 1990. 10. sz. 7–9.
- *DANKÓ Imre: Források Debrecen néprajzához I. Pünkösdi napja Debrecenben, 1871. = Múzeumi kurír 55. sz. 1988. 28–30.
- *GULYÁS Éva–SZABÓ László: Jeles napok. In: Palócok, 4. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 303–459.
- HÁLA József: Óévbúcsúztató és újévköszöntő népszokások a Nagy-Homoród menti falvakban. In: Vallási néprajz, 4. Magyarságkutató Intézet, Bp., 1990. 146–172. (A magyarságkutatás könyvtára 2.)
- Kézdialmási betlehemezés. Közli Pozsony Ferenc. = Művelődés 1990. 11–12. sz. 31–33.
- *KISS Mária: Diffúzió és autochton fejlődés a karácsonyi tuskó példáján. = HungKözl 1989. 4. sz. 549–554.
- LISZKA József: Farsangvégi maszkos alakoskodó felvonulások a Kisalföld északi felén. In: Új Minden Gyűjtemény, 9. Madách, Pozsony, 1990. 105–126.
- LUKÁCS László: Farsangi mulatságok. = ÉT 1990. 7. sz. 203–204.
- LUKÁCS László: Volkstümliche Faschingsbräuche im Komitat Fejér. = Alba Regia 24. sz. 1990. 83–91.
- MAKOLDI Sándorné: Tojáshímzés, hímestojások a Zempléni-hegységben. In: Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából, 2. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1990. 67–78. (Tokaj és Hegyalja 2.)
- MAKOLDI Sándorné: Tokaj-környéki betlehemesek. In: Tanulmányok Tokaj-Hegyalja múltjából, 1. Zempléni Múzeumok Baráti Köre, Miskolc, 1989. 186–200. (Tokaj és Hegyalja 1.)
- MARKÓ Lehel: A karácsonyi ünnepkör Kiskanizsa népszokásaiban. In: Az Úr szolgálatának iskolája. Bencés Gimnázium, Pannonhalma, 1990. 144–160. (Pannonhalmi könyvek)
- MONORINÉ ROHLIK Erzsébet: A varázserejű hímes tojás. Neutron Kft., Bp., 1990. 94 l.
- NAGY Emőke: A bárány vére. A húsvéti népszokásokról. = Harang 1990. 15. sz. 24–27.
- NAGY Ilona: Püspökök és krampuszok, világhírű szép Miklósok. In: Miklós. Szerkesztette Sediánszky János. Helikon, Bp., 1990. 12–16.
- SOLYMOS Ede: Kalendárium. Jeles napok. = BHon 1990. 1–12. sz.
- P. SZALAY Emőke: Kalendáris szokások Bakonszegen. In: Bakonszeg története és néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Bakonszeg (!Debrecen), 1990. 405–416.
- *TÁTRAI Zsuzsanna: Adalékok a május-pünkösdi ünnepkör vizsgálatához különös tekintettel a jugoszláviai magyar hagyományokra. = HungKözl 1989. 4. sz. 675–681.
- TÁTRAI Zsuzsanna: Harmatszedés. Szent György napja: április 24. = ÉT 1990. 17. sz. 524–525.
- TÁTRAI Zsuzsanna: Jeles napok, ünnepi szokások. In: Magyar néprajz, 7. Akadémiai, Bp., 1990. 102–265.
- TÁTRAI Zsuzsanna: A karácsonyi asztal. = ÉT 1990. 51. sz. 1610–1611.
- TÁTRAI Zsuzsanna: Mavagyonyjárás. Pünkösdi napja. = ÉT 1990. 22. sz. 681–683.
- TISOVSZKI Zsuzsanna: Dorogi népszokások. A téli ünnepkör. = KEMNF 4. sz. 1990. 67–84.
- TISOVSZKI Zsuzsanna: Magyar és nemzetiségi jeles napok, népszokások Esztergom környékén. = Limes 1990. 1. sz. 86–98.

- TÓTH Sándor: Szentkirály-ünnep a Mátrában. = NyéK 80. sz. 1990. 27–31.
 UJVÁRY Zoltán: Farsang. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 321 l.
 (Néprajz egyetemi hallgatóknak 5.)
 VEREBÉLYI Kincső: Májusfa – zöld ág. = Múzsák 1990. 1. sz. 3–5.

d) MUNKAVÉGZÉSHEZ KÖTŐDŐ SZOKÁSOK

- BUJDOSÓ Erika–ZSUPOS Zoltán: Társas munkák, társas élet Bakonszegen. In: Bakonszeg története és néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Bakonszeg (!Debrecen), 1990. 417–432.
 FAJCSÁK Attila: Az egeri szőlőművelés szokásai és hiedelmei. Dobó István Vármúzeum, Eger, 1990. 109 l. (Studia Agriensia 10.)
 GUNDA Béla: Maiskult bei den Ungarn. In: Volkskultur, Geschichte, Region. Königshausen & Neumann, Würzburg, 1990. 715–725. (Quellen und Forschungen zur europäischen Ethnologie 7.)
 MOLNÁR Ambrus: A magyar reformátusság aratáshoz fűződő hagyományaiból. = Múzeumi kurír 59. sz. 1990. 6–7.
 SZABÓ Jenőné BOROK Edit: Élet a szőlőhegyen. = VmHT 14. sz. 1990. 113–136.
 TÁTRAI Zsuzsanna: Aratási szokások. = ÉT 1990. 25. sz. 788–790.

XVII. Népköltészet

a) ÁLTALÁNOS ÉS ELMÉLETI KÉRDÉSEK

- BORI Imre: A délvidéki népköltészet. = Téka 1990. 10. sz. 29–33.
 BOSNYÁK István: A jugoszláviai magyar népköltészet továbbélésének „parttalan” formáiról. = HungKözl 1989. 4. sz. 683–690.
 BOSNYÁK István: A „parttalanság” jelensége a jugoszláviai magyar népköltészetben. = Üzenet 1990. 7–9. sz. 555–568.
 DÉGH Linda: The variant and the folklorization process in Märchen and Legend. In: From one tale... to the other. Hrsg. Veronika Görög-Karady, M. Chiche. CNRS, Paris, 1990. 161–174.
 DÖMÖTÖR Tekla: History and variability in mythical legends. In: From one tale... to the other. Hrsg. Veronika Görög-Karady, M. Chiche. CNRS, Paris, 1990. 383–388.
 ERDÉLYI Zsuzsanna: Die Rolle der Oralität in Ungarn in Bezug auf die literaturgeschichtliche Erforschung des Spätmittelalters. Archaische Gattungen der sakralen Volksdichtung. In: Volksfrömmigkeiten. Hrsg. v. H. Eberhart, E. Hörandner, B. Pötter. Verein für Volkskunde, Wien, 1990. 251–265. (Buchreihe der Österreichischen Zeitschrift für Volkskunde 8.)
 ERDÉLYI Zsuzsanna: A szóbeliség szerepe az irodalomtörténeti kutatásban. = Szegedi műhely 1990. 1–4. sz. 57–61.

- *FRIED István: Népköltészet, népiesség, műköltészet Kelet-Közép-Európa irodalmában a XVIII. században. In: A megváltozott hagyomány. Eötvös Loránd Tudományegyetem Folklore Tanszék, Bp., 1988. 61–102.
- *KATONA Imre: A hagyományos drávaszögi folklór tegnap és ma. = HungKözl 1989. 4. sz. 639–352.
- KATONA Imre: A magyar ősfolklór és keleti párhuzamai. = Fo 1990. 1. sz. 72–81.
- KOROMPAY H. János: A népköltészet szerepe Erdélyi János irodalomkritikájának első korszakában. = ItK 1990. 5–6. sz. 629–647.
- LÁBADI Károly: A magyar folklór „apróságai” a Drávaszögben. = Baranya 1990. 1. sz. 47–53.
- Menin puutarhaani. Valikoima unkarilaisia kansanrunoja 1500-luvulta 1900-luvulle. Toimitt. Vilmos Voigt. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki, 1990. 105 l. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 517.)
- NAGY Ilona: Variability in aitiological legends. In: From one tale... to the other. Hrsg. Veronika Görög-Karady, M. Chiche. CNRS, Paris, 1990. 175–180.
- *NOVAK, Vilko: A XVIII. századi Mura vidéki szlovén daloskönyvek magyar vonatkozásai. In: A megváltozott hagyomány. Eötvös Loránd Tudományegyetem Folklore Tanszék, Bp., 1988. 289–293.
- SÁNDOR András: Popular beliefs and instrumental reason thoughts on a conversational genre. In: From one tale... to the other. Hrsg. Veronika Görög-Karady, M. Chiche. CNRS, Paris, 1990. 223–232.
- VARGYAS Lajos: Hősök birkózása a magyar és keleti hagyományban. = Fo 1990. 1. sz. 61–67.
- VARGYAS Lajos: A magyar népköltészet és népzene honfoglalás előtti rétegei. = MTtud 1990. 3. sz. 272–276.
- VOIGT Vilmos: Sur les niveaux de variantes des contes. In: From one tale... to the other. Hrsg. Veronika Görög-Karady, M. Chiche. CNRS, Paris, 1990. 403–414.

b) NÉPKÖLTÉSI GYŰJTEMÉNYEK, SZÖVEGKÖZLÉSEK

- BALÁZS Géza: Mai húsvéti locsolórigmusok. = ÉT 1990. 15. sz. 458–459.
- BARNA Gábor: Hiedelemtörténetek az Ung és a Laborc mentéről. = Honism 1990. 4. sz. 62–63.
- BÉCK Zoltán: Ötszáz éve halt meg Mátyás király. = Napóra 1990. 4. sz. 39–40.
- Büssüi népdalok. Szerkesztette Várkonyi Imre. Tanárképző Főiskola, Kaposvár, 1990. 140 l.
- CSABAI András: Népdalgyűjtéseim és feldolgozásaim. Válogatta, fordította M. Kozár Mária. = VHK 1990. 1–2. sz. 47–59.
- DÉVAINÉ KLUKA Adrienne–UJVÁRY Zoltán: Dalol Kocsis Julianna. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 209 l. (Gömör néprajza 25.)
- Egyedem-begyedem, tíjom-tájom. Gyermekdalok, gyermekjátékok. Összeállította Kiss József. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Intézet, Miskolc, 1990. 65 l. (Pedagógiai füzetek)

- Heves megyei népdalok. Gyűjtötte Szabó Tivadar. Városi Tanács, Heves, 1990. 116 l.
- Az ikertündérek. Zagyvarónai népmesék. Gyűjtötte, szerkesztette Nagy Ilona, Nagy Zoltán. Akadémiai, Bp., 1990. 279 l. (Mesék, mondák, történetek)
- KÓKA Rozália: Mátyás király rózsát nyitó ostornyele. Mesék, mondák, anekdoták. Út Lap- és Könyvkiadó, Bp., 1990. 166 l.
- Lakodalmos dalok. Közreadja Kiss Lajos. Editio Musica, Bp., 1990. 190 l.
- LÁNCZ Irén: Csantavéri hiedelemmondák. = HungKözl 1989. 4. sz. 661–674.
- A legkisebb királylány kívánsága. 88 vajdasági erotikus és obszcén népmese. Gyűjtötte Burány Béla. Képzőművészeti Kiadó, Bp., 1990. 169 l.
- Mátyás az igazságos. Összeállította, utószó Kríza Ildikó, típusmutató Benedek Katalin. Akadémiai, Bp., 1990. 229 l. (Mesék, mondák, történetek)
- Megállt Krisztus a Szeret partján. Gyűjtötte, lejegyezte Pozsony Ferenc. = Művelődés 1990. 11–12. sz. 28.
- Mosoly a csend honában. Népi sírfelirat-gyűjtemény. Gyűjtötte, összeállította Székely Gulyás László. Monitor Stúdió, Bp., 1990. 115 l.
- NÉMETH István Péter: Kis magyar betyár-breviárium. = MegyPedKörkép 1990. 2. sz. 5–9.
- „Rózsát ültettem a gyalogútra...” Galga menti népdalok. Gyűjtötte, válogatta, összeállította és közzétette Maczkó Mária, Rónai Lajos. Petőfi Múzeum, Aszód, 1990. 196 l. (Galga menti műhely 3.)
- SZIKSZAY Edit: Őrségi mondák, hiedelmek és balladák. = VHK 1990. 1–2. sz. 38–46.
- *TOMPA Mihály: Dalfűzér, 1844. Tompa Mihály kéziratos, kottás népdalgyűjteménye. Hasonmás kiadás. Közzétette Pogány Péter, Tari Lujza. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1988. 120 l.

c) NÉPI LÍRA

- ÁRPA István: A magyar népdal és a népdaléneklés helyzete Kárpátalján. = Nyék 80. sz. 1990. 70–73.
- *BORSAI Ilona: Népdal. Sajtó alá rendezte Kapronyi Teréz. In: Palócok, 4. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 679–776.
- BREUER János: Csak tiszta forrásból? Voily István „Bartók román népdalgyűjtése” c. cikkéhez. = ÚÍ 1990. 11. sz. 101–102.
- *KÜLLŐS Imola: Opre Tódor nótája. A XVIII. századi kéziratos énekeskönyvek és a néphagyomány. In: A megváltozott hagyomány. Eötvös Loránd Tudományegyetem Folklore Tanszék, Bp., 1988. 235–275.
- SEBŐ Ferenc: Vikár Béla népdalgyűjteményének filológiai problémái. = MZene 1990. 1. sz. 76–85.
- SZÖLLŐSY VÁGÓ László: Megtartás és felejtés. Néhány példa népdalaink szerkezeti és dallamváltozásaira. = Üzenet 1990. 7–9. sz. 576–582.

d) BALLADA

- *DÁVID András: Neka pitanja u vezi sa madarskom baladom „Izak Kerekes”. = Folklor u Vojvodini 1989. 3. sz. 35–44.
- FARAGÓ József: Folklórkincsünk aranypénze. = Kort 1990. 9. sz. 107–115.
- FARAGÓ József: Régi népballadák nyomai a bihari gyermekfolklórban. = BékésiÉ 1990. 3. sz. 297–303.
- KRÍZA Ildikó: Hungarian ballad scholarship in the 19th century. In: *Dona Folcloristica*. Hrsg. Leander Petzold, et al. Peter Lang, Frankfurt/M., 1990. 127–140. (Beiträge zur Europäischen Ethnologie und Folklore 3.)
- SZÚCS Judit: A tiszaladányi Hamvai Boriska avagy a 300. variáns. = Múzeumi kurír 60. sz. 1990. 18–24.
- UJVÁRY Zoltán: A bakonszegi Kádár-domb névadó hősenek balladája. In: *Bakonszeg története és néprajza*. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Bakonszeg (!Debrecen), 1990. 523–535.
- VOIGT Vilmos: Register und Systematisierung. Die ungarischen Volksballaden zwischen Freiburg und Budapest. In: *Dona Folcloristica*. Hrsg. Leander Petzold, et al. Peter Lang, Frankfurt/M. 1990. 247–256. (Beiträge zur Europäischen Ethnologie und Folklore 3.)

e) MESE

- *BENEDEK Katalin: A trufák és anekdoták befejező részének szereplői és attribútumai. In: *Magyar népmesekatalógus*, 6. Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatócsoport, Bp., 1989. 15–33.
- BENEDEK Katalin: Fenékkal felfordult a világ. In: *Magyar népmesekatalógus*, 8. Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatócsoport, Bp., 1989. 9–40.
- Magyar népmesekatalógus. 6. A rátótiadák típusmutatója, AaTh 1200–1349. Szerkesztette Kovács Ágnes. Összeállította, bevezette Benedek Katalin. Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatócsoport, Bp., 1990. 469 l.
- Magyar népmesekatalógus. 9. A formulamesék típusmutatója, AaTh 2000–2399. Szerkesztette Kovács Ágnes, Benedek Katalin. Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutató Csoport, Bp., 1990. 460 l.
- TÁTRAJ Zsuzsanna: Magyar népmesekatalógus. = Hel 1990. 1. sz. 117–118.
- TÜSKÉS Gábor–KNAPP Éva: Hufeisenlegende (AaTh 774 C). In: *Enzyklopädie des Märchens*, Bd. 6., Lief. 4/5. Walter de Gruyter, Berlin–New York, 1990. col. 1292–1297.
- UJVÁRY Zoltán: Mátyás király Gömörben. Mondák, anekdoták a néphagyományban. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 131 l. (Gömör néprajza 23.)
- VOIGT Vilmos: Mesék és értelmezésük. = Hel 1990. 1. sz. 100–109.
- VÖÖ Gabriella: Tendinte estetice ale basmului contemporan. Procese de veridicizare si comicizare ale elementelor fantastice. = *Anuarul arhivei de folclor* 8–11. sz. 1987–1990. 135–146.

f) MONDA, LEGENDA

- BALOGH Balázs: Bődei betyárhagyományok. In: Néprajzi dolgozatok Bödéről. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre. 1990. 132–136.
- KRÍZA Ildikó: Rex iustus – Rex clarus. Mátyás király a néphagyományban. In: Hunyadi Mátyás. Emlékkönyv Mátyás király halálának 500. évfordulójára. Szerkesztette Rázsó Gyula, V. Molnár László. Zrínyi, Bp., 1990. 363–407.
- LÁBADI Károly: Vörös Márta. Egy néveredetű monda drávaszögi variánsai. = Üzenet 1990. 7–9. sz. 583–591.
- LAGLER, Peter: Alte Formel, neue Helden oder die Geschichte besteht nicht nur von Eschichten. In: Papers II. SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990. 401–407.
- N. LÁSZLÓ Endre: Az Aranykert meséi. = Múzsák 1990. 3–4. sz. 40–42.
- LENGYEL Dénes: Botond mondája. = Népi kult.-népi társ. 15. köt. Akadémiai, Bp., 1990. 221–229.
- NAGY Iлона: The Catalogue of the Hungarian Aitiological Legends. = SpecSib 1990. 3. sz. 149–155.
- SZOVÁK Kornél: A fehérló-monda kérdéséhez. = MFMÉ 1984–1985. 2. sz. 563–570.

g) KISEBB MŰFAJOK

1) közmondás, szólás, találós kérdés

- CSERNAVÖLGYI Antal: Székelyek, góbék, mócok. Pátria Nyomda, Bp., 1990. 110 l. (Pátria könyvek)
- HÍVES Márta: Nem árulok zsákbamacskát. Szólások és eredetük. Madách–Móra, Bratislava–Bp., 1990. 56 l.
- Hold elejti, nap felkapja. Kibédi találós kérdések. Gyűjtötte, bevezette Ráduly János. Kriterion, Bukarest, 1990. 269 l.
- KRESZ Mária: Találós kérdések könyve. Rege, Bp., 1990. 164 l.
- Magyar közmondások és közmondásszerű szólások. Gyűjtötte, szerkesztette Margalits Ede. Akadémiai, Bp., 1990. 770 l. (Az Akadémiai Kiadó reprint sorozata)
- PACZOLAY Gyula: Közmondásaink és rokonságuk. = Új Horizont 1990. 2. sz. 47–50.
- PACZOLAY Gyula: Magyar közmondások és szólások. Pannon Nyomda, Veszprém, 1990. 127 l.
- SÁNDOR MIHÁLYNÉ NAGY Gabriella: Székely közmondások. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bp., 1990. 48 l. (Magyar csoportnyelvi dolgozatok 44.)

2) anekdota, mondóka

- *BAGI Ferenc: A mondókaválfajokról hangstatisztikai adatok tükrében. = HungKözi 1989. 4. sz. 691–713.
- BECK Zoltán: Mátyás király a nép emlékezetében. = BMN 1990. április, 7. sz. 9.
- BECK Zoltán: Pajzán népi világ. = Napóra 1990. 1. sz. 36–37.

3) népi imádság, rítusének, népének

- DÁVID András: A délszláv rigómezei epikus énekhagyomány magyar vonatkozásairól. = HungKözl 1989. 4. sz. 539–548.
- ERDÉLYI Zsuzsanna: „Magyarországot a Máriára bízta”. Mária-énekek és imák az elmúlt századok népi imakönyveiben, 1. = ÚÍ 1990. 5. sz. 61–76.
- FODOR Dénes: Egy jászjákóhalmi históriás ének. = Múzl 63–64. sz. 1990. 158–163.
- JANKOVICS József: Archaikus betegségelhárító imádságok. = Lymbus 2. sz. 1990. 105–109.
- Jézus-altatók. Gyűjtötte Sebestyén Dobó Klára. = Művelődés 1990. 11–12. sz. 34–35.
- Karácsonyi népének. Gyűjtötte Pozsony Ferenc. = Művelődés 1990. 11–12. sz. 29–30.
- KRÍZA Ildikó: Funeral songs in Hungarian. In: *Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum*, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 149–154.
- KRÍZA Ildikó: Neue Formen der archaischen Volksdichtung. Todesgesang. In: *Congressus Septimus Internationalis Fenno-Ugristarum*, vol. 4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 48.

h) ÉLETTÖRTÉNET, VISSZAEMLEKEZÉS

- „Hát ilyen virágokat szettünk, ilyen életököt éltünk...” I–II. Közreadja Oláh Sándor. = *Átmenetek* 1990. 1. sz. 35–38.; 1990. 2. sz. 55–61.
- JAKUS Lajos: Sisa Pista az utolsó betyár a Cserhátban. = *NMMÉ* 16. sz. 1990. 341–362.
- KIRNER A. Bertalan: Kornya Mihály krónikája. Néprajzi és egyháztörténeti emlékek. Szerző kiadása, Bp., 1990. 208 l.
- NAGY Olga: Világgá futó szavak. Havadi beszélgetések. Szépirodalmi, Bp., 1990. 367 l.
- CS. SEBESTYÉN Kálmán: A falu története Szuhahuta emlékezetében. = *NMMÉ* 16. sz. 1990. 289–299.
- SZILÁGYI Miklós: Amikor átment rajtunk a front. = *Jászok* 1990. 2. sz. 50–61.
- SZILÁGYI Miklós: Attól kezdve Mihály lettem, nem Miska. = *Tekintet* 1990. 1. sz. 50–58.
- SZILÁGYI Miklós: Finesszel köll élni. = *Tekintet* 1990. 4. sz. 38–51.
- SZILÁGYI Miklós: Nekem a Jézuska sose hozott semmit. = *Tekintet* 1990. 5. sz. 25–32.
- TAMÁS Károlyné–SÓFALVINÉ TAMÁS Márta: Vitéz Tamás Gábor szentgáli parasztember élete. Megyei Múzeumok Baráti Köre, Veszprém, 1990. 55 l. (Múzeumbaráti körű dolgozatok l.)
- VARGHA Károly: Farkas Ferenc dél-dunántúli pásztorember élete. In: *Somogy megye múltjából*. Szerkesztette Kanyar József. Somogy Megyei Könyvtár, Kaposvár, 1990. 67–80. (Levéltári évkönyv 21.)
- VOIGT Vilmos: Modern storytelling strioto sensu. In: *Storytelling in Contemporary Societies*. Ed. L. Röhrich, S. Wienker-Piepho. Tübingen, 1990. 23–31.

XVIII. Népi írásbeliség, olvasáskultúra

- *BENDA Kálmán: A magyar paraszti műveltség a XVIII. században. In: A megváltozott hagyomány. Eötvös Loránd Tudományegyetem Folklore Tanszék, Bp., 1988. 103–110.
- *DUKKON Ágnes: A kalendáriumok művelődéstörténeti jelentőségéről a XVII–XVIII. század fordulójáig. In: A megváltozott hagyomány. Eötvös Loránd Tudományegyetem Folklore Tanszék, Bp., 1988. 295–312.
- FEJÉR Gábor: Egy történet írott forrásokban. = CSMHHír 1990. 99–103.
- HUDI József: Alfabetizáció és népi írásbeliség a 18–19. században. = Rubicon 1990. 5. sz. 16–17.
- *KATONA Imre: Az „Őszi harmat után”... szövegeinek eredete és története. Újonnan előkerült legteljesebb változata Török Sámuel és Mihály kéziratos énekeskönyvéből (1751–1829). In: A megváltozott hagyomány. Eötvös Loránd Tudományegyetem Folklore Tanszék, Bp., 1988. 277–288.
- KOMÁROMY Sándor: A 18. századi sárospataki kéziratos versgyűjtemények. Népdalszerű és népoktató szövegek. = HOMÉ 28–29. sz. 1989–1990. 539–349.
- *KOMÁROMY Sándor: A XVIII. századi sárospataki kéziratos versgyűjtemények. Alkalmi szövegek, köszöntők. = HOMÉ 27. sz. 1988. 189–203.
- *I. KOVÁCS Gábor: Új kultivációk a két világháború közötti magyar kalendáriumirodalomban. Adalék a paraszti mentalitás modernizációjának történetéhez. = Szociológia 1988. 3. sz. 265–273.
- M. KOZÁR Mária: Egy kéziratos kétnyelvű tankönyv 1833-ból. = VasmLF 3. sz. 1990. 243–250.
- PÁPAY Zsuzsa: Vigyázat, másolva! Híres művek átiratai egy faluban. = MV 1990. 5. sz. 58–74.
- RÉMIÁS Tibor: Ruehietl Miklós, a szádvári uradalom gazdatisztje mint publicista (1835–1849). = HOMÉ 28–29. sz. 1989–1990. 239–256.
- *SZELESTEI NAGY László: Kalendáriumok a XVIII. századi Magyarországon. In: A megváltozott hagyomány. Eötvös Loránd Tudományegyetem Folklore Tanszék, Bp., 1988. 313–361.
- P. SZOJKA Emese: „Szent levél” a Bács-Kiskun megyei Tataházaról és láncclevelek Bajáról. = MKBKM 1988. 178–191.
- TAKÁCS Béla: Népművelés a Hortobágyon a XVIII. században. = DMÉ 68. sz. 1989–1990. 393–407.

XIX. Népzene, népi hangszer

- ALMÁSI István: Din incepăturile metodei științifice de culegere a folclorului muzical. Cercetările lui Béla Vikár în Transilvania. = Anuarul arhivelor de folclor 8–11. sz. 1987–1990. 147–153.
- ALMÁSI István: A romániai magyar népzene kutatás. = Hitel 1990. 15. sz. 40–42.
- BANKÓ András: Fűllel a nép felé. = Téka 10. sz. 1990. 18–19.

- BARTÓK János: A „rendszer” alakulása a magyar népzében 1940-ig. = ÚÍ 1990. 6. sz. 82–99.
- BODOR Anikó: Stanje registrovanog muzickog folkloru Madaru u Vojvodini. = Folklor 1988. 2. sz. 116–128.
- BRENNER Zoltán–SZÚCS Sándor: A jugoszláviai magyarok népzeneje. A jugoszláviai magyar népzene megőrzéséért. = Téka 10. sz. 1990. 14–17.
- HORVÁT László: A Duna-menti országok népzenei fesztiválja a Vajdaságban. = NyéK 79. sz. 1990. 76–79.
- A jugoszláviai magyar népzene tára. 4/1. A szlavóniai szigetmagyarság népdalai. Gyűjtötte Kiss Lajos, szerkesztette Bodor Anikó. Hungarológiai Kutatások Intézete, Újvidék, 1990. 285 l.
- KÁDÁR György: Saamelaisten joit unkarilaisen silm. Lapin Sivistysseura, Helsinki, 1990. 79 l. (Lapin Sivistysseuran julkaisuja 48.)
- LOVÁSZ Irén: Tito lives! Symbols of identity and assimilation in musical culture. In: Papers II. SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990. 417–439.
- PAKSA Katalin: Dialectical peculiarities in the performance of a 17th century Hungarian folkhymn. = StudMus 1990. 1–4. sz. 281–295.
- *A Sajó völgye zenei emlékeiből. Szerkesztette Nemcsik Pál. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Intézet, Miskolc, 1989. 64 l. (Pedagógiai füzetek)
- *SÁROSI Bálint: A hangszeres magyar népi dallam. 3. = MZene 1989. 3. sz. 250–274.
- SÁROSI Bálint: Volkmusik. Das ungarische Erbe. Corvina, Bp., 1990. 211 l.
- SZENIK Ilona: Tipuri melodice in bocetele maghiare din Romania. = Anuarul arhivei de folclor 8–11. sz. 1987–1990. 223–239.
- TARI Lujza: Causes and consequences of the change of instruments-store in folk tradition. In: Papers II. SIEF 4th Congress. SIEF, Bergen, 1990. 625–630.
- TARI Lujza: Die volkmusikalische Praxis der ungarischer Blaskapellen, dargestellt anhand historischer Quellen aus dem 19. Jahrhundert. = StudMus 1990. 1–4. sz. 409–419.
- VARGYAS Lajos: A magyar népzene tanúsága és a baskíriai őshaza. = Népi kult.-népi társ. 15. köt. Akadémiai, Bp., 1990. 213–220.
- VARGYAS Lajos: Magyar népzene. In: Magyar néprajz, 6. Akadémiai, Bp., 1990. 5–183.

XX. Tánc

- H. BATHÓ Edit: Adatok a Jászság XVIII–XX. századi táncéletéből. = SzMMÉ 7. sz. 1990. 419–427.
- FELFÖLDI László: Alkalomhoz kötött táncok. In: Magyar néprajz, 6. Akadémiai, Bp., 1990. 251–263.
- MARTIN György: A magyar néptánc kutatása. In: Magyar néprajz, 6. Akadémiai, Bp., 1990. 187–194.
- MARTIN György: Magyar táncdialektusok. In: Magyar néprajz, 6. Akadémiai, Bp., 1990. 390–451.

- *NAGY Judit–PÁLFY Gyula: A tánc és táncélet sajátosságai. In: Palócok, 4. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 777–819.
- OLSVAINÉ TAMÁS Margit: A lövétei cukkélet. = Honism 1990. 5–6. sz. 94–97.
- PESOVÁR Ernő–PESOVÁR Ferenc: Dramatikus-pantomimikus táncok. In: Magyar néprajz, 6. Akadémiai, Bp., 1990. 264–278.
- PESOVÁR Ernő–PESOVÁR Ferenc–MARTIN György: A magyar táncok történeti rétegei. In: Magyar néprajz, 6. Akadémiai, Bp., 1990. 279–389.
- PESOVÁR Ferenc: Táncélet és táncos szokások. In: Magyar néprajz, 6. Akadémiai, Bp., 1990. 195–250.
- RONSTRÖM, Owe: Danshusrörelsen i Ungarn. In: Musik och Kultur. Studentlitteratur, Lund, 1990. 123–168.
- TAKÁCS András: Gömör népi táncgyomániai. In: Gömör néprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 5–28. (Gömör néprajza 24.)
- VARGA Gyula: A néptáncok. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1990. 75 l. (Néprajz egyetemi hallgatóknak 8.)

XXI. Népi játék

- BÁRKÁNYI Ildikó: Paraszti játékszerek. In: Csongrád megye népművészete. Európa, Bp., 1990. 579–596. (Népművészeti örökségünk)
- HORVÁTH Gyula: A „bakcsaci”-tól a „sintérezés”-ig. In: Néprajzi dolgozatok Bödöről. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 1990. 147–158.
- *KRISTON VIZI József: Gyermekjátékok. In: Palócok, 4. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 487–594.
- *KRISTON VIZI József: Hintafarmák és a hintázás szokásai Közép-Kelet-Európában. Egy játszótér (1981–1988) emlékére. = MKBKM 1988. 166–172.
- NIEDERMÜLLER Péter–LÁZÁR Katalin: Magyar népi játékok. In: Magyar néprajz, 6. Akadémiai, Bp., 1990. 529–647.

XXII. Népi színjáték, dramatikus népszokás

- *KILIÁN István: Az iskolai színjáték és a folklórhagyomány. In: A megváltozott hagyomány. Eötvös Loránd Tudományegyetem Folklore Tanszék, Bp., 1988. 393–427.
- UJVÁRY Zoltán: A dramatikus népszokások interetnikus kapcsolatai a Kárpát-medencében. = Népi kult.-népi társ. 15. köt. Akadémiai, Bp., 1990. 231–248.
- UJVÁRY Zoltán: Dramatikus népszokások, népi színjátékok. In: Magyar néprajz, 7. Akadémiai, Bp., 1990. 265–328.
- *UJVÁRY Zoltán: Palóc dramatikus népszokások és maszkos játékok. In: Palócok, 4. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1989. 461–486.

ISSN 0209-4800

A kiadásért felel: Monok István